

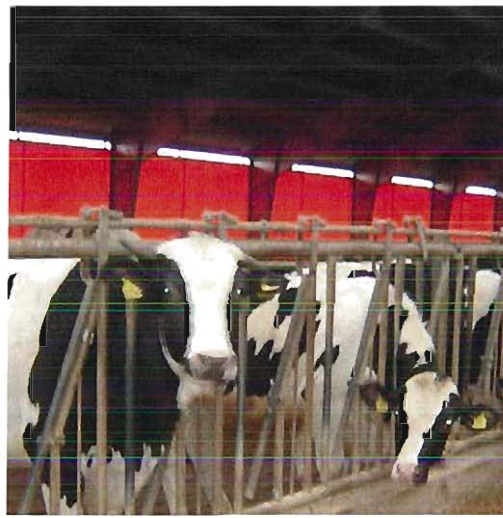
Miljøgodkendelse af

Kvægbruget, I/S Vesterkær
Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup Bov

§ 12 stk. 2

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug med
senere ændringer

Godkendelsesdato:
11. november 2009

**Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg
Tlf. 73 76 76 76**

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Datablad	3
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	4
1.2 Ikke teknisk resumé	4
1.3 Offentlighed	8
2 Generelle forhold	9
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	9
2.2 Meddelelsespligt	9
2.3 Gyldighed	10
2.4 Retsbeskyttelse	10
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	10
2.6 Meddelelse af miljøgodkendelse	10
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	12
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	12
3.2 Placering i landskabet	15
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	19
4.1 Husdyrhold og staldindretning	19
4.2 Ventilation	20
4.3 Fodringsteknik	21
4.4 Opbevaring af ensilage	21
4.5 Energi- og vandforbrug	22
4.6 Spildevand, samt tag- og overfladevand	24
4.7 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin samt smøreolie	26
4.8 Affald	27
4.9 Olietanke	29
4.10 Driftsforstyrrelser og uheld	29
5 Gødningsproduktion og -håndtering	31
5.1 Gødningstyper og mængder	31
5.2 Flydende husdyrgødning	32
5.6 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost	34
5.7 Anden organisk gødning	35
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	35
6.1 Ammoniak og natur	35
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV)	38
6.2 Lugt	39
6.3 Fluer og skadedyr	41
6.4 Transport	42
6.5 Støj	44
6.6 Støv	46
6.7 Lys	47
7 Påvirkninger fra arealerne	47
7.1 Udbringningsarealerne	47
7.2 Beskyttet natur	48
7.3 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande	52
7.4 Nitrat til grundvand	54
7.5 Fosfor til vandløb, søer og kystvande	55
7.6 Natura 2000	57
7.7 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV)	59
8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)	61
9 0-alternativet og andre alternativer	66
10 Husdyrbrugets ophør	67
11 Egenkontrol og dokumentation	67
12 Klagevejledning	69
13 Bilag	71

Datablad

Titel:	Miljøgodkendelse af kvægbruget "I/S Vesterkær" på Vesterkær, Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov. Miljøgodkendelse meddelelse i medfør af §12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.
Godkendelsesdato:	5. november 2009
Ansøger:	I/S Vesterkær, Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov
Telefonnr.:	74647108
Mobilnummer:	27637108
E-mail:	ansøger har ikke mail
Ejer af ejendommen:	Ralph Andreas Bødewadt Carstensen, Havstedvej 48, 6372 Bylderup-Bov tlf.nr. 74647108 og Andreas Bødewadt Carstensen, Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup Bov, tlf. nr. 74647108
Kontaktperson:	Ralph Andreas Bødewadt Carstensen, Havstedvej 48, 6372 Bylderup-Bov tlf.nr. 74647108
Husdyrbrugets navn:	Vesterkær
Ejendomsnr.:	5800012858
Matr.nr. og ejerlav:	Ejendommen omfatter matrikel 8 Havsted, Ravsted m.fl.
CVR nr.:	26037026
CVR/p nr.:	1008437587
CHRnr.:	50559
Biaktiviteter:	Der er ingen biaktiviteter
Andre ejendomme:	Ansøger ejer og driver ikke andre landbrugsejendomme. Ravsted Hovedgade 49 er bygningsløs jordparcel.
Miljørådgiver:	Thomas B Jacobsen, Slagtekalve rådgivningen, Herningvej 23, 73 Jelling, tlf: 76801252 mobil: 21441252 mail: tbj@slagtekalve.dk
Tilsynsmyndighed:	Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, miljø:	Lone Jensen, ekstern konsulent for Aabenraa Kommune
Kvalitetssikring, miljø:	Susanne Niman Jensen, Miljø-sagsbehandler Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, natur:	Lone Jensen, ekstern konsulent for Aabenraa Kommune
Kvalitetssikring, natur:	Torben Hansen, Natursagsbehandler, Aabenraa Kommune
Sagsnr:	07/49353

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

I/S Vesterkær har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af kvægproduktionen på ejendommen Vesterkær beliggende Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsssystem. I ansøgningssystemet er der beregninger af bl.a. lugtgener, overholdelse af afstand og ammoniakbelastning, som hverken landmanden eller kommunen kan ændre.

Ansøgning er oprindeligt indsendt den 27. august 2007, seneste revision af ansøgning er med skema nr. 4448, version 8 indsendt til Aabenraa Kommune den 01. maj 2009 og udkrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 17. juni 2009. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Ansøgningen vedrører ændring og udvidelse af produktionen fra malkekøer med opdræt til kalve/studeproduktion. Der udvides fra 418,5 DE i malkekøer + opdræt svarende til 300 køer + 190 stk. opdræt til 499,52 DE i form af studeproduktion. Husdyrbruget har tidligere været miljøgodkendt i 2002. Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke kan meddeles et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 12 stk. 3, da ændringen og den deraf følgende forurening fra virksomheden er af en sådan karakter, at reguleringen heraf ikke kan adskilles fra reguleringen af forureningen fra den øvrige virksomhed. I overensstemmelse med lovens § 103 stk. 2 skal miljøgodkendelsen derfor omfatte hele anlægget samt bedriftens arealer og dermed meddeles efter husdyrbruglovens § 12 stk. 2.

Omlægningen til studeproduktion er påbegyndt og mælkekvoten er solgt. Produktionens nuværende størrelse overstiger dog ikke tidligere godkendelse målt i DE. I nudrift er der taget udgangspunkt i den tidligere miljøgodkendelse.

Ansøger planlægger i forbindelse med udvidelsen at opføre:

- en kalvestald til kalve fra 3-6 mdr. på 819 m² (27,04 m x 30,29 m)
- en plansilo på 1.750 m² (25 m x 70 m) incl. opsamlingsbrønd til spildevand fra plansiloanlæg på 26,5 m³ med tilhørende tilplantet areal til udsprinkling af spildevand fra plansilo.
- udvidelse af kostald med 8 m langs begge sider i alt 704 m² + 784 m²=1.488 m²
- Befæstet areal foran plansiloanlæg på 1.200 m²

Endvidere omfatter ansøgningen en retlig lovlørelse af ombygning af halmhus fra 2008 til sengebåsestald med spaltegulv.

Bygge- og anlægsarbejdet forventes at starte i foråret 2010. Dog kan den finansielle situation betyde at arbejdet må udskydes. Byggearbejdet forventes færdiggjort indenfor 6 mdr. Umiddelbart efter byggeriets afslutning indsættes der dyr i staldene.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og arealer

Kvægbruget Vesterkær på Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov udvider fra de nuværende 300 køer og 190 stk opdræt (0 – 28mdr.) svarende til 418,5 DE til 916 årsdyr i tyrekalve 51-100 kg og 1.450 kvier/stude (3 – 22 mdr) svarende til 499,52 DE. Der hører i alt 305,9 ha udbringningsarealer til produktionen. Alle arealer er enten ejede eller forpagtede. Dvs. der indgår ikke husdyrgødningsaftaler i udspretningsarealet.

Alle udbringningsarealerne ligger indenfor en radius af 3 km fra Vesterkær, og fremgår af kortbilaget.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Der bliver etableret en kalvestald med dybstrøelse på ca. 819 m² til kalve mellem 3 og 6 mdr. Denne stald placeres mellem eksisterende stald og foderlade. Stalden opføres i grå

fundablokke med lyse træremmer og gråt tag. Byggestilen og byggemateriale er de samme som for eksisterende kalvestald og det nye halmhus/stald fra 2008.

Den nye plansilo kommer til at ligge umiddelbart nord for eksisterende plansilo. Plansiloen etableres med sider, som den eksisterende.

Spildevandet fra plansiloanlægget vil blive opsamlet i nyetableret beholder, hvorfra det udsprinkles på et areal, der tilplantes med træer. Dette areal placeres vest for gyllebeholderne.

Stald 2 (tidligere kostald) tilbygges 8 m langs begge sider. Taget forlænges til begge sider med samme slags tagplader. Siderne vil blive forsynet med rødt gardin, idet nuværende gardin i stalden forventes at kunne blive genanvendt.

Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet.

Det visuelle indtryk af ejendommen vil ikke ændres væsentligt idet den nye stald ligger gemt bag de eksisterende driftsbygninger og udvidelsen af stald 2 med 8 m i hver side ikke vil ændre den eksisterende bygnings karakter væsentligt.

Landskabelige værdier

Ejendommen er ikke beliggende indenfor nogen byggelinier, fredninger, særlig værdifulde landskaber, kirkeomgivelser mv. Ejendommen er dog beliggende inden for udpegnin-gen "Uforstyrrede landskaber". Uforstyrrede landskaber defineres i Regionsplan 2005-2016 for Sønderjyllands Amt og i Forslag til Kommuneplan 2009, som områder, hvor etablering af større byggerier, større veje og større tekniske anlæg skal undgås. Almindelig landbrugsdrift kan som hovedregel fortsættes, og der kan stadig opføres erhvervs-mæssigt nødvendigt byggeri.

Bygningsmæssigt sker der kun en mindre udvidelse på Vesterkær, og tilbygningerne pla-ceres i tæt sammenhæng med de eksisterende driftsbygninger.

Udvidelsen på ejendommen Vesterkær vurderes derfor ikke at ændre ejendommens ka-rakter væsentligt og dermed vil udvidelsen ikke påvirke de landskabelige værdier i områ-det.

Lugt, støv og støj

Produktionen vil forsætte i de eksisterende stalde, dog med ændret dyregruppe i forhold til tidligere miljøgodkendelse. Der etableres en ny kalvestald, som placeres længere væk fra naboerne. Desuden er et halmhus fra 2008 ombygget til sengebåsestald. Nærmeste nabo ligger ca. 140 meter fra den nye kalvestald og den beregnede geneafstand for lugt er 123 meter. Afstanden til det vægtede centrum for lugtmissionen er i husdyrgodken-delse målt til 141 m. Selv om der er flere beboelser samlet i Havsted er der ikke tale om samlet bebyggelse. Nærmeste samlede bebyggelse er ved Vollerup ca. 2.000 m fra Vesterkær. Der ligger ingen byzone, sommerhusområde eller lokalplans udpegede bolig-områder inden for 2.000 m fra produktionen på Vesterkær. Alle geneafstande for lugt er overholdt.

Ved levering af foder og håndtering af halm kan der forekommer støv, men det vurderes, at det ikke giver gener udenfor husdyrbruget.

Der kan forekomme støj i forbindelse med blanding af foder, udstrøning af halm samt ved transporter til og fra ejendommen. Der forekommer ingen kontinuerlig støj fra ejen-dommen. Øvrig støj vurderes ikke at ville være til gene udenfor husdyrbruget.

Produktionen på Vesterkær vurderes på denne baggrund ikke at ville give anledning til lugt, støv og støjgener for omkringboende.

Transport til og fra ejendommen

Udvidelsen af husdyrbruget vil bl.a. medføre, at antallet af transporter mindskes fra ca. 1.748 til 1.445 årligt.

Hovedparten af transporten vil finde sted i marts-april (udkørsel af gylle) samt i forbin-delse med høst (hjemkørsel af grovfoder). Ses der bort fra denne sæsonbetonede trans-

port vil der være under en transport daglig til og fra ejendommen. På baggrund af dette samt det forhold at antallet af transporter falder, hvoraf ikke en uvæsentlig del er gylletransporter, vurderes det, at transport til og fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. indenfor en afstand af 1000 m fra anlægget, og det nærmeste Natura 2000 område ved Ulvemosen, som ligger ca. 4.500 meter syd for anlægget. Der er ingen høj målsat natur indenfor 1.000 m af ejendommen. Grundet den store afstand til Natura 2000 området er det vurderet, at dette ikke vil blive påvirket af udvidelsen på Vesterkær.

Opfyldelse af det generelle reduktionskrav

Ansøgningen er indsendt til kommunen første gang i 2007. Det generelle reduktionskrav for Vesterkær er derfor 15%. Det generelle reduktionskrav til ammoniakfordampningen i henhold til husdyrloven er opfyldt med 58 kg N mere end kravet. Som virkemiddel til at opnå det, er størstedelen af dyreholdet opstaldet i stald med fast drænet gulv med skra-beanlæg og minimum 85% af dybstrøelsen køres direkte ud.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Ingen arealer er beliggende i nitratklasse 1-3 og ej heller i P-klasse 1-3. En mindre del af arealet er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Det udgør i alt 1,55 ha. Det berører 2 marker.

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Hvilket ligeledes gør sig gældende for kravene til nitratudvaskning til overfladevand. Efter udvidelsen er udvaskningen til overfladevand beregnet til 85,2 kg N/ha, hvilket er lidt lavere end udvaskningen ved DEmax (85,9 kg N/ha). En del af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Her viser beregningerne, at udvaskningen er 2 mg nitrat pr. liter mindre i ansøgt i forhold til i nudrift. Udvasningen i ansøgt er beregnet til 58 mg nitrat/l. For at sikre at udvaskningen ikke stiger i forhold til nudrift, er der stillet vilkår om, at der på de to marker, som delvis ligger indenfor NFI område, skal anvendes et grundvandssædskifte med min. 30% miljøgræs.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser mv. Det betyder, at udvidelsens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

BAT er blevet vurderet i forhold til management, energi- og vandforbrug, fodring, opbevaring og udspreddning af husdyrgødning samt anvendt staldteknologi.

Det er vurderet, at den måde ejendommen drives på og driftsleders håndtering af foder, husdyrgødning mv. lever op til kravene om BAT. Bl.a. udbringes hovedparten af dybstrøelsen direkte fra stald til mark.

Studeproduktion er en meget lille produktionsgren i DK. Produktionsøkonomien er afhængig af billigt foder, nem pasning og billig opstaldning. Der foreligger ingen BAT-standarder for opstaldningssystemer til stude. BAT for malkekvæg kan ikke udvides til også at omfatte stude, da dækningsbidraget og gødningsproduktionen pr. dyr er væsentlig lavere end for malkekvæg. Endvidere er der kun sparsomme erfaringer med opstaldning af stude i staldsystemer, som anvendes til malkekvæg.

På Vesterkær opstaldes de mindste dyr indtil 6 mdr. i dybstrøelsessystemer. Fra 6-12 mdr. opstaldes dyrene i sengebåsestald med spalter. Grundet staldenes indretning vil det være omkostningstungt at etablere skrabere på spalterne. Dertil kommer de løbende

driftsudgifter til skrabeanlægget. Da staldene kun huser mindre dyr fra 6-12 mdr. er det vurderet at der ikke vil være proportionalitet mellem omkostningerne til skrabeanlæg og den mulige miljøeffekt, idet det er beregnet at ville koste omkring 200 kr. pr. kg reduceret N. Dyrene fra 12 mdr. til slagtning ved 22 mdr. opstaldes i stald med præfabrikeret drænet gulv og skraber. Samlet set er det vurderet at den anvendte staldteknologi på Vesterkær er BAT for studeproduktion.

Alternative løsninger

0-alternativet er ikke nogen reel mulighed, da omlægningen til studeproduktion er påbegyndt og mælkekvoten er solgt. Alternative placeringer af de ønskede staldudvidelser er vurderet, men den valgte, hvor bygningssættet holdes samlet, vurderes at være den mest optimale ud fra arbejdshensyn og ud fra det landskabelige hensyn. Alternativer i forhold til valgt staldsystem er diskuteret og vurderet under BAT. Aabenraa kommune vurderer at alternative løsninger ikke vil være et bedre alternativ i forhold til det ansøgte.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Aabenraa Kommune har meddelt miljøgodkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget I/S Vesterkær, Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov.

1.3 Offentlighed

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i uge 37, 2007 i Aabenraa Ugeavis for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Ansøgningsmaterialet og udkastet til miljøgodkendelse blev den 17. august 2009 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre som har anmodet herom. Der var en frist på 6 uger til afgivelse af bemærkninger.

Aabenraa Kommune modtog i høringsperioden bemærkninger fra ansøgers konsulent angående vilkår om lugt, samt bemærkninger fra ejer af Havstedvej 53, 6372 Bylderup Bov angående transport og gener i medfør deraf. Bemærkningerne er vedlagt som hhv. bilag 6 og 7. Ansøger har efterfølgende indsendt dokumentation til kommunen i form af arbejdssedler fra maskinstation vedr. gylletransport i perioden 1. februar 2009 til 13. maj 2009, der viser, at der ingen gylletransporter er foregået i de sene aftentimer eller om natten.

Ansøgningen og udkastet er blevet ændret med hensyn til

- Redegørelse og vilkår om lugt
- Vilkår om støj
- Vilkår om transport

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentlig annonceret i Aabenraa Ugeavis onsdag den 11. november 2009, og afgørelsen bliver fremsendt til naboer og andre berørte, hvis beboelse er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde og til parter og klageberettigede. Disse er listet i afsnit 12 Klagevejledning.

2 Generelle forhold

Husdyrbruget er større end 250 dyreenheder (DE) og er derfor omfattet af § 12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer. Hele virksomheden er godkendelsespligtig, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbruget.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse vurdere om ændringen af dyreholdet kan give gener for naboer (lugt, støj, støv osv.), men også om ændringen giver en belastning på miljøet og naturen. Naturvurderingen omfatter ændringens påvirkninger af beskyttet natur i henhold til både husdyrbrugsloven og naturbeskyttelsesloven, samt EU-habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Desuden skal kommunen vurdere om diverse afstandskrav overholdes, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og kravet om BAT er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug stiller krav om reduktion af ammoniakemissionen. Kravet afhænger af tidspunktet for indsendelse af ansøgning. Ansøgninger indsendt første gang i 2007 skal reducere ammoniakemissionen med 15 % i forhold til normtallet for bedste staldsystem i 2005/2006. For ansøgninger indsendt første gang i 2008 skal ammoniakemissionen reduceres med 20 %, og i 2009 skal ammoniakemissionen reduceres med 25 %. Ansøgningen er indsendt i 2007.

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse/ændring af det eksisterende husdyrbrug.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Redegørelse

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget I/S Vesterkær, Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov med ejendoms nr. 5800012858. Ansøger ejer endvidere Ravsted Hovedgade 49 med et jordtilliggende på 7 ha. Der er ikke husdyrproduktion på denne ejendom, der er ikke teknisk og forureningsmæssigt samdrift mellem ejendommene.

Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 50559, og virksomhedens CVR nr. er 26037026.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, som fremgår af ansøgningsskema nummer 4448, version 8, genereret den 01. maj 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 04. maj 2009. Ansøgningen med tilhørende bilag, der bl.a. indeholder den miljøtekniske beskrivelse, er vedlagt som bilag 1. Landbrugets geografiske beliggenhed fremgår af bilag 4.

Vilkår

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 4448, version 8, genereret den 1. maj 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 4. maj 2009 og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal meddeles skriftligt til Aabenraa Kommune.
3. Vilkår der vedrører driften skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, som de forstår.

2.2 Meddelelesespligt

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser eller ændringer i dyreholdet, herunder staldanlæggene, gødningsopbevaringsanlæggene, harmoniarealerne og lignende, før ændringerne er godkendt af Aabenraa Kommune.

De anmeldte ændringer vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan udskiftes uden en ny miljøgodkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de godkendte arealer.

2.3 Gyldighed

Der gives 2 år til at udnytte godkendelsen, efter den er meddelt. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Herefter gælder det, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afviselser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Vilkår

4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være udnyttet 2 år efter meddelelse af godkendelse.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil december måned 2017.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

2.6 Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø & Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer til udvidelse af husdyrbruget på Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 916 årsdyr tyrekalve 51-100 kg
- 229 stude 3-6 mdr.

- 1221 stude 6-22 mdr.

Svarende til 499,52 DE.

Miljøgodkendelsen meddeles også til:

- en kalvestald til kalve fra 3-6 mdr. på 819 m² (27,04 m x 30,29 m)
- en plansilo på 1.750 m² (25 m x 70 m) incl. opsamlingsbrønd til spildevand fra plansiloanlæg på 26,5 m³ med tilhørende tilplantet areal til udsprinkling af spildevand fra plansilo.
- udvidelse af kostald med 8 m langs begge sider i alt 704 m² + 784 m²=1.488 m²
- Befæstet areal foran plansiloanlæg på 1.200 m²

Endvidere omfatter ansøgningen en retlig lovlørelse af ombygning af halmhus fra 2008 til sengebåsestald med spalter.

Det skal oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter accept af anmeldt byggeri eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

Godkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget I/S Vesterkær, Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov

Miljøgodkendelsen meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer og
- i henhold til de fastsatte vilkår.

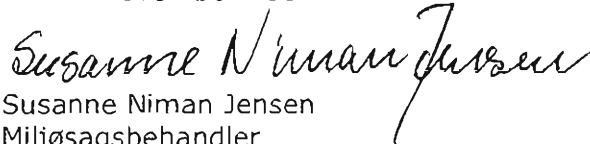
Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love, bekendtgørelser og Aabenraa Kommunes Regulatorer - også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat,
- lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik,
- ikke tilsidesætter hensynet til de landskabelige værdier,
- ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og
- ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Den 5. november 2009

Susanne Niman Jensen
Miljøogsagsbehandler
Teknik & Miljø
Miljø & Natur

Torben Hansen
Natursagsbehandler
Teknik & Miljø
Miljø & Natur

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, 6330 Padborg
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 74 80
landbrug@aaabenraa.dk

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, 6330 Padborg
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 73 58
landbrug@aaabenraa.dk

3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Redegørelse

Afstandene er enten målt fra nærmeste stald/gyllebeholder eller fra det samlede staldanlæg som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Husdyrbruget er beliggende i landzone

Tabel 1 Afstande til kommuneplaner/lokalplaner

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone	2.000 m	Nærmeste byzone er ved Ravsted by. Der er ca 2.000 m fra Vestekær	50 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige sommerhusområde	21.000 m	Nærmeste sommerhusområde/fremtidig sommerhusområde er ved Skarrev	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål	2.000 m	Lokalplan med plannummer 4.8.005.L udlagt til bolig, blandet bolig og Erhverv ved Vollerup sydøst for Vesterkær	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	1.900 m	Lokalplan med plannummer 4.4.005.F der er udlagt til Fritidsformål ved Ravsted ca 1.900 m vest for Vesterkær	50 m
Nabobeboelse	55 m	Nærmeste nabobeboelse er Havstedvej 48, som ligeledes ejes af ansøger. Beboelsen her er	50 m

		beliggende ca 55 m fra den planlagte starterstald	
--	--	---	--

Afstandene til kommuneplaner/lokalplaner fremgår af bilag 2.

Tabel 2 Afstandskrav

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Beboelse på samme ejendom	40 m	Afstanden fra planlagt ny starterstald til beboelsen på ejendommen er ca 40 m.	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 100 m	Der er ingen levnedsmiddelvirksomheder indenfor ejendommens matrikler	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	> 2.200m	Nærmeste fælles vandindvindingsanlæg er boring ved Ravsted by mere end 2.200 m fra ejendommen	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	45 m	Der er flere vandindvindingsanlæg på ejendommen til bla. Markvanding. Den nærmeste i forhold til planlagt byggeri er beliggende ved gårdspladsen. (DGU arkivnummer 159.855)	25 m
Vandløb	80 m	Nærmeste vandløb er lokaliseret ca 80 m nord for planlagt plansilo	15 m
Dræn	>15 m	I henhold til oplysninger fra ansøger er der ingen dræn i en afstand af 15 m fra planlagt byggeri. Mark 4 og 5 bag ejendommen er ikke drænedede.	15 m
Sø	> 100 m	Der er ingen søer indenfor 100 m af produktionsanlægget.	15 m
Privat fælles vej/ offentlig vej	30 m	Nærmeste vej er Havstedvej i forhold til plansiloanlæg. Der er ca. 30 m fra planlagt plansilo til vejen.	15 m
Naboskel	35 m	Nærmeste nabo er ejendommen Havstedvej 48, som ligeledes ejes af ansøger. Afstanden fra planlagt produktionsanlæg til dette naboskel er ca. 35 m. Nærmeste naboskel til ejendommen, som ikke ejes af ansøger, er beliggende ca. 40 m fra planlagt plansilo – på modsatte side af Havstedvej.	30 m

Afstandene fremgår af bilag 3.

Som det fremgår af tabel 1 og 2 er alle generelle afstandskrav overholdt i forhold til eksisterende og planlagt byggeri.

Kirkebeskyttelseslinie og kirkeomgivelser

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for "Kirkebyggelinien" eller udpegningen "Kirkelandskaber. Nærmeste kirke er kirken i Ravsted ca. 2500 m fra Vesterkær.

Kystnærhedszonen

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg indenfor udpegningen "Kystnærhedszonen".

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering

Eksisterende gyllebeholder fra 2003 på 5.000 m³ er delvist beliggende indenfor område med udpegningen "Lavbund og okker". Øvrige eksisterende og kommende driftsbygninger er alle beliggende udenfor område med udpegningen "lavbund og okker".

Skovrejsningsområder

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen skovrejsningsområde. Nærmeste skovrejsningsområde er beliggende mere end 2.700 m sydøst for ejendommen Vesterkær.

Strandbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Klitfredningslinie

Der er hverken bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Skovbyggelinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen skovbyggelinie. Nærmeste skov omfattet af skovbyggelinie er et lille skovareal ved Ravsted By mere end 1.500 m fra ejendommen Vesterkær.

Sø- og åbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Sø- og åbeskyttelseslinier". Nærmeste sø- eller vandløb omfattet af beskyttelseslinje er Lundbæk vest for Vesterkær. Der er mere end 400 m til åbeskyttelseslinjen omkring Lundbæk fra ejendommens nuværende og kommende driftsbygninger.

Fredede områder og fortidsminder

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder. Nærmeste fortidsminde omfattet af beskyttelseslinje er en gravhøj ved Store Knivsig mere end 2.700 m fra ejendommen I/S Vesterkær.

Der er ingen fortidsminder omfattet af 2 m beskyttelseszone indenfor ejendommens dyrkningsarealer.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Der er ingen arealer der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen på Vesterkær ikke er i konflikt med bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. Udvidelsen påvirker ikke beskyttede sten- og jorddiger, fortidsminder etc. Alle afstandskrav i forbindelse med byggeriet er overholdt.

Vilkår

Der stilles ingen vilkår i forhold til ejendommen og dennes planlagte nyetableringer af staldbygninger mv., da ejendommen Vesterkær med planlagte ændringer ikke ligger in-

denfor nogen bygge- og/eller beskyttelseslinier, ikke påvirker beskyttede diger, fortidsminder mv.

3.2 Placering i landskabet

Ejendommen Vesterkær er beliggende umiddelbart vest for Havsted, som består af en samling enkeltbeboelser samt flere mindre landejendommen. Det åbne land omkring Vesterkær er et typisk agrarlandskab med åbne marker og spredte levende hegn. Arealet vest for ejendommen var tidligere engområde men er nu opdyrket. Arealet er registreret som lavbundsareal. Området er meget skovfattigt. Terrænet er relativt fladt, idet ejendommen er placeret på en smeltevandsslette. Landskabet er desuden præget af flere vandløb og grøfter.

Der forekommer ikke vindmøller, højspændingsmaster og andre meget synlige tekniske anlæg i området.

Landskabelige værdier

Beskrivelse af bygningssættet

Bygningssættet på ejendommen ligger både i nudrift og med de ansøgte ændringer samlet i landskabet. Vesterkær er beliggende på adressen Havsted Vesterkær 2 vest for bebyggelsen Havsted. Fra den sydlige indkørsel fra Havsted Vesterkær ligger stuehuset (nr. 1 på skitse) på 231 m². Der er en mindre gårdsplads mod vest mod bygning (nr. 5) denne bygning er på 377 m², den rummer maskinhus og tidligere kælvningsbokse i den nordlige del af bygningen. Umiddelbar nord for denne ligger tidligere malkestald på 405 m², bygningen har pt. ingen funktion. Tilbygget denne mod vest er bygning (nr. 3) på 330 m² tidligere opsamlingsstald (har pt. ingen funktion). Foran bygning (nr. 4 og 2), er der en befæstet plads på ca. 160 m². Vest for denne befæstede plads ligger stald (nr. 2). En sengestald på 2.840 m² fra 2003. Stalden er oprindeligt bygget til malkekøer, er nu anvendt til stude. Der ønskes bygget 8 m til denne stald nord fra bygning (nr. 3) mod vest 88x8 = 704 m² og i syd hele længden 98x8 = 784 m². Der vil i hver tilbygning blive 2 rækker sengebåse med drænet gulv i midten med udskrabning mod gyllekanal i vest. Foran staldene (nr. 2 og 8) ligger en befæstet plads på ca. 500 m². Ca. 20 m nord herfor ligger bygning (nr. 8) opført i 2008 som halmhus på 1.809 m². Bygningen er ombygget til stald med sengebåse og spalter. Den er bygget sammen med stald (nr. 7) fra 1988 på 875 m². Denne stald er en sengestald med spalter til stude, tidligere ungdyrstald. Den er bygget sammen med en bygning fra 1978, som også er benævnt som bygning (nr. 7) den er på 910 m², ligeledes sengestald med spalter, tidligere anvendt til malkekøer. Denne stald er bygget sammen mod øst med stald nr. 6 på 960 m². Denne stald anvendes til starterstald for tyrekalve og små stude på dybstrøelse. Nord herfor er en mindre befæstet plads på ca. 150 m². Vest for denne og bygget ind mod (nr.6) er bygning (nr. 11), en foderlade på 660 m² til indkøbt foder og halm.

I området mellem foderlade (bygning 11) og stald benævnt mellemstald (bygning nr 7) ønskes opført en ny kalvestald med dybstrøelse (nr. 9) på 27,04 m x 30,29 m = 819 m².

Der er samlet ca. 9.140 m² erhvervsbygninger på ejendommen og der søges om tilladelse til opførelse af 2.298 m² nybyggeri.

Der er 3 gyllebeholdere vest nordvest for bygningsmassen. Beholder benævnt nr. 14 på skitse er fra 1990, beholder benævnt nr. 15 på skitse er fra 1995 og den nyere beholder benævnt nr. 16 er fra 2003.

Nord for gårdanlægget er der en befæstet køresilo anlæg (nr. 12) på skitse med 2 køresiloer, pladsen er på 1.890 m². Der ønskes opført et nyt mod nord, bygget sammen med eksisterende, (nr. 13) på skitse på 1.750 m².

Overfladevand fra køresiloerne ca. 2.548 m³ ledes via rørledning til en ny opsamlingsbrønd på ca. 26,5 m³. Brønden vil blive etableret mellem gyllebeholderne (15 og 16) og spildevandet vil blive udsprinklet på et areal umiddelbart vest herfor, som påtænkes tilplantet med juletræskultur.

Der ønskes anlagt en befæstet asfalteret plads foran siloerne og ud for (nr. 12) helt ud mod Havstedvej og ned langs stald (nr.6). Det befæstede areal bliver på ca. 1.200 m².

På ejendommen er der ingen siloer eller lignende som er meget synlig i landskabet.

Ejendommen er beliggende i et fladt sandet landbrugsområde. Udover lidt afskærmende beplantning øst for stuehuset er der ikke afskærmende beplantning. Der påtænkes ikke yderligere beplantning. Set fra Havsted og Havstedvej skjules den nye kalvestald (nr. 9) og tilbygning (nr. 10) mod nord af eksisterende bygninger. Tilbygningen (nr. 10) mod syd, som er et halvtag, kan ses fra Havstedvej.

Udvidelsen sker i tilknytning til det eksisterende gårdanlæg og fremstår i landskabet som en helhed.

Tabel 3:

Bygning Nr. og betegnelse		Grund- plan ca. m ²	Byg- nings- højde ca. m	Tag- hæld- ning gr	Bygningsmateria- ler/farver	Anvendelse
1.1.1 (2)	kostald	2.876	9	20	Grå Søstenselementer, med gardiner og røde og grå stålplader i gavl. Og gråt tag	Opfedning af stude
1.1.2 (7)	mellem- stald	1.760	7,5	20	Røde teglsten og gardi- ner og gråt tag	Opfedning stude
1.1.3 (6)	starterstald	960	7,5	15/20	Grå fundablokke og lyse trætremmer og grå stålplader og gråt tag	Tyrekalve
1.1.4 (8)	Nyt halm- hus	1.850	8	20	Grå fundablokke og lyse trætremmer og gråt tag	Opfedning stude
1.1.5 (9)	Ny starter- stald	819	7,5	20	Grå fundablokke og lyse trætremmer og gråt tag	Opfedning stude
1.1.7 (14)	Gammel tank	1.500 m ³	Dia. 20 m ca. 2 m over ter- ræn			Gylle
1.1.8 (15)	Tank 2	2.100 m ³	Dia. 24 m Ca. 2 m over ter- ræn			Gylle
1.1.9 (16)	Tank 3	5.000 m ³	Dia. 37 m Ca. 2 m over ter- ræn			Gylle
1.1.10	fortank	100 m ³	Dia. 6 m Ca. 2 m over ter- ræn			Gylle
1.1.13 (9)	Møddings- plads	Ca. 700				Dybstrøelses måtte i byg- ning nr. 9
1.1.11 (6)	møddings- plads	Ca. 720				Dybstrøel- sesmåtte i bygning nr. 6

(1)	stuehus	231	5	25	Røde mursten, kalket hvide	Bolig ejer
(3)	Opsamlingsstald	330	5	20	Grå fundablokke og gardiner. Og grå stålplader i gavl	Pt. Tom
(4)	Malkestald	405	5	15	Grå fundablokke og hvide og røde stålplader	Pt. Tom
(5)	Maskinhus	337	5	20	Sten og røde stålplader	Maskin og olieopbevaring
(11)	Foderlade	660	8	20	Fundablokke og stålplader	Indkøbt foder og halm.

Bygningsnummer refererer til nummeret i ansøgning. Nummer i parentes er bygningsnummeret fra situationsplanen bilag 1.4. Der er anvendt eternitplader til tagbeklædning på alle bygninger.

Områder med landskabelig værdi

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kystlandskaber".

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber

Ejendommen Vesterkær er beliggende inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber". Uforstyrrede landskaber defineres i Regionsplan 2005-2016 for Sønderjyllands Amt og i forslag til Kommuneplan 2009 som områder, hvor etablering af større byggerier, større veje og større tekniske anlæg skal undgås. Almindelig landbrugsdrift kan som hovedregel fortsættes, og der kan stadig opføres erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri.

Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer".

Naturmæssige værdier

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser
Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug

Der er ca. 9,2 km til det nærmeste udpegede § 7 areal. Det er en højmose vest nordvest for anlægget.

Natura 2000

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 4,4 km syd sydøst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 98, Tinglev sø og mose, Ulvemose og Terkelsbøl mose, herunder fuglebeskyttelsesområde nr. F62, Tinglev sø og mose, Ulvemose og Terkelsbøl mose. Nærmeste habitatområde er habitatområde nr. H85, Bolderslev skov og Uge skov herunder international naturbeskyttelsesområde nr. 96, som er beliggende ca 11 km øst for anlægget på Vesterkær.

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 29 km sydøst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 102, Flensborg fjord og Nybøl Nor herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 64, Flensborg fjord og Nybøl Nor.

Beskyttede naturarealer (§ 3)

Der er ingen bygninger inden for udpegningen beskyttede naturarealer §3. Alle arealer grænser op til udpegningen "Beskyttede Vandløb" og/eller "Beskyttede enge" på nær mark 31-0, 50-0, 51-0, 63-0, 64-0 og 70-0.

Ingen udspretningsarealer omfatter §3 beskyttede naturarealer.

Geologiske værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold". Bedriftens arealer er ej heller beliggende indenfor områder med udpegningen "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold"

Rekreative værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til ferie-fritidsformål", "Planlagte arealer til ferie-fritidsformål" eller "Planlagte arealer til byformål".

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at selv om ejendommen Vesterkær er beliggende inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber", så er ejendommen ikke af en sådan karakter, at den forstyrrer det eksisterende landskab. Bygningssættet ligger samlet både før og efter udvidelsen, og der er ingen høje siloer eller lignende, som dominerer landskabet. De ønskede tilbygninger på ejendommen vil ikke forandre ejendommens udtryk væsentligt i forhold til nudrift. Tilbygninger holdes i samme materialer og byggestil som de eksisterende bygninger. Den maksimale højde på driftsbygningerne er 9 m. Det er i ansøgningen angivet, at der ikke planlægges afskærmende beplantning i forbindelse med det planlagte byggeri på ejendommen. Aabenraa Kommune vurderer, at dette heller ikke er nødvendigt, idet planlagt byggeri opføres i tæt tilknytning til det eksisterende, og at det planlagte byggeri udgør forholdsvis få m² i forhold til allerede eksisterende byggeri.

Vurderinger er foretaget ud fra, at planlagte bygninger mv. placeres og opføres i overensstemmelse med de i ansøgningen opgivne oplysninger.

Vilkår

Der stilles ingen særlige vilkår i forhold til det planlagte byggeri ud fra landskabelige hensyn.

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold og staldindretning

Redegørelse

Tyrekalvene indkøbes ved 51 kg og studes ved 100 kg og færdigfedes til 22 mdr. Der vil være ca. 1.550 dyr på stald og en produktion på ca. 916 stude pr. år sammenlagt 499,52 DE.

Der kan forekomme en varlatlon på 10 % indenfor hver dyregruppe. Men de 499,52 DE overskrides ikke.

Omlægningen sker dels i eksisterende stalde og i halmlade (bygning 8). Halmladen er på 1.850 m² og den er ombygget til en sengestald med spalter og ringskyl. Den søges således lovliggjort.

Der ønskes tilbygget 8 m i siderne både nord og syd på til stald nr. 2, i alt ca. 1.488 m². Endvidere bygges der en ny kalvestald nr. 9 på skitse på ca. 819 m².

Når kalvene ankommer til ejendommen indsættes de i starterstald (bygning 6). Her er der 6 afsnit med dybstrøelse. Når kalvene studes ved ca. 100 kg (3 mdr) flyttes de til den nye starterstald, hvor de forbliver indtil de er 6 mdr. Denne nye stald er ligeledes med dybstrøelse. I disse to stalde strøs med strømaskine. I stald 6 strøs primært bagerst i stalden, hvilket bevirker at dybstrøelseslaget her er størst. Foran mod foderfordet fjernes dybstrøelsen om nødvendigt således, at dybstrøelsen ikke kommer ud på fodergangen. Dette dybstrøelse bringes i gyllebeholder ved fjernelse. I den nye starterstald vil gulvet skråne bag til, hvilket skulle betyde at der ikke bliver problemer med at dybstrøelse kommer ud til foderbordet. Begge dybstrøelsesstalde er med afløb til gyllekanal i stald 7.

Fra 6 mdr. flyttes de til mellemstalden (bygning 7), der er indrettet med sengebåse og spaltegulv. Efterhånden som dyrene bliver ældre rykker de ned mod bygning 8 (ombygget halmhus), således at de ældste stude er i denne bygning og de yngste i bygning 7.

Fra ca. 12 mdr. flyttes studene til den tidligere kostald (bygning 2), hvor de færdigfedes.

Stald 8 er en sengebåsestald med spalter og rundskyl. Stald 2 er sengebåsestald med præfabrikeret drænet gulv med skraber. Udvidelsen til siderne på denne stald bliver ligeledes med fast drænet gulv med skraber. Der strøs manuelt med halm i sengebåsestaldene.

Produktionen er kontinuerlig, således at der normalt vil være en jævn fordeling af dyrene aldersmæssigt. Dyrene opholder sig i staldene hele året og kommer således ikke på græs.

Tabel 4 Dyreholdet

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/alder	Stipladser (antal individer)	DE
1.1.1 (2)	Stude	Sengebåsestald med præfabrikeret drænet gulv og skraber	12-22 mdr	763	291,68
1.1.2 (7)	stude	Sengebåsestald med spaltegulv og ringkanal	6-9 mdr	229	59,97

1.1.3 (6)	kalve	dybstrøelse	51-100 kg	100	27,92
1.1.4 (9)	Småkalve	Dybstrøelse	3-6 mdr	229	51,27
1.1.5 (8)	Stude	Sengebåsestald med spaltegulv og ringkanal	9-12 mdr	229	68,68

I stald 2, 7 og 8 er der efter den planlagte udvidelse af stald 2 i alt 1.622 sengebåse. Dertil kommer de dyr, som vil være opstaldet i stald 6 og den nye starterstald, stald 9, hvor dyrene går på dybstrøelse.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at studeproduktion på Vesterkær sker produktionsmæssigt korrekt, og at opdelingen af dyrene i forskellige aldersgrupper sikrer dyrenes velfærdsmæssige behov. Opdelingen af dyrene i aldersgrupper sikrer endvidere, at fodringen kan tilrettelægges således, at dyrene sikres et foder tilpasset dyrenes aktuelle behov, hvilket mindsker ammoniakfordampningen uden at hensynet til dyrevelfærd tilsidesættes.

Da der er størst gødningsudskillelse fra de største dyr, er det ud fra et miljømæssigt synspunkt fornuftigt, at de største dyr opstaldes i stalden med det præfabrikerede dræne-gulv, idet man hermed får den største effekt af dette staldsystem i forhold til ammoniakfordampning fra produktionsanlægget.

Efter udvidelsen af stald 2 og etablering af ny starterstald stald 9 vil der kunne rummes mere end 1.550 dyr i anlægget. Beregningen af ammoniakfordampning, lugtgeneafstande mv. er baseret på en produktionsstørrelse svarende til ca. 1.550 dyr på stald og en årlig produktion på 916 stude svarende til 499,52 DE.

Vilkår

5. Bedriften skal underrette Aabenraa Kommune:
  - om besætningens størrelse 2 år efter miljøgodkendelsen er meddelt og
  - når besætningen er nået op på 499,52 DE.
6. Den samlede årlige produktion må ikke overstige 499,52 DE.
7. Der må ikke opstaldes flere end 1.550 dyr på ejendommen fordelt jævnt i aldersgrupperne. Der må dog forekomme en variation på 10% indenfor hver aldersgruppe.
8. I stald 2, der er en sengebåsestald med præfabrikeret drænet gulv og skraber, skal skraber køre mindst hver anden time.

4.2 Ventilation

Staldene er alle med naturlig ventilation. Der er opsat blæsere i stald 2 og 6 til at sikre luftskiftet på varme sommerdage med stillestående luft. I gennemsnit er blæserne i drift 20 dage om året

Tabel 5 Ventilation

Stald nr.	Ventilationstype	Maksimal ventilation	Antal
2	blæser	45.000 m ³ /time/stk	5
6	blæser	45.000 m ³ /time/stk	2

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ventilationssystemet med naturlig ventilation suppleret med blæsere er optimal i forhold til den givne produktion. Den naturlige ventilation er tilstrækkelig størstedelen af året og medfører minimal energiforbrug til at sikre luftskifte i staldene. For at sikre at blæserne har optimal drift i forhold til energiforbrug bør de rengøres minimum 1 gang årligt forud for sommersæsonen.

Vilkår

9. Blæserne skal rengøres minimum en gang årligt forud for sommersæsonen.

4.3 Fodringsteknik

Redegørelse

Forbrug af råvarer som foder registreres via jævnlige E-kontroller.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring

Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Dyrene fra 0,5 til 3 mdr. ligger i vægtintervallet fra ca. 50 til 100 kg og tildeles ifølge foderopgørelse fra konsulent 25 kg sødmælkserstatning, lidt kraftfoder og hør.

Dyrene fra 3 til 6 mdr. ligger i vægtintervallet fra ca. 100 til 200 kg og tildeles ifølge foderopgørelse fra konsulent 3,5 til 4,2 FE pr. dag og tilpasset norm behov i mineraler.

Dyrene fra 6 til 9 mdr. ligger i vægtintervallet fra ca. 240 til 250 kg og tildeles ifølge foderopgørelse fra konsulent 4,2 til 4,8 FE pr. dag og tilpasset norm behov i mineraler.

Dyrene fra 9 til 12 mdr. ligger i vægtintervallet fra ca. 250 til 350 kg og tildeles ifølge foderopgørelse fra konsulent 4,8 til 5,4 FE pr. dag og tilpasset norm behov i mineraler.

Dyrene fra 12 til 22 mdr. ligger i vægtintervallet fra ca. 300 til 550 kg og tildeles ifølge foderopgørelse fra konsulent 4,8 til 6,4 FE pr. dag og tilpasset norm behov i mineraler.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at idet foderblandingerne optimeres i forhold til det aktuelle grovfoders kvalitet, således at der suppleres med de nødvendige næringsstoffer, protein mv. ud fra de enkelte dyrs behov, sikres det, at fodringen sker miljømæssigt optimalt samt optimalt i forhold til dyrenes velfærd og aktuelle behov. I det foderplanerne udarbejdes i samarbejde med konsulent sikres det, at foderet til hver en tid er sammenlagt i henhold til den nyeste viden i forhold til fodring af stude.

Vilkår

Der stilles ingen særlige vilkår i forhold til fodring.

4.4 Opbevaring af ensilage

Ensilage der består af majsensilage opbevares i eksisterende plansilo samt i den planlagte kommende plansilo. De to plansiloer udgør tilsammen 3.640 m² og vil kunne rumme al nødvendig grovfoder i form af majsensilage svarende til ca. 8.975 t årligt i ansøgt drift.

I foderladen opbevares halm, tilskudsfoder, mineraler og foderkridt. Det årlige forbrug andrager ca. 116 t. halm, 750 t. tilskudsfoder og 48 t. kridt og mineraler.

Der opbevares maksimalt 30 t tilskudsfoder i laden svarende til en levering.

Foderet blandes i fuldfodervogn og udfodres på fodergangen

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af foderet på ejendommen sker uden at være til gene for naboer og uden risiko for forurening af miljøet, idet det forudsættes at opbevaring sker i plansiloanlæg, som opfylder husdyrgødningsbekendtgørelsens regler, og idet der holdes rent og ryddeligt i og omkring foderhåndteringen på ejendommen.

Vilkår

10. Ensilage skal opbevares i plansiloanlæg som opfylder kravene til ensilagepladser inklusiv afløbsinstallationer i henhold til DS 432 norm.
11. Kasseret ensilage skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

4.5 Energi- og vandforbrug

Energiforbrug

Energiforbruget i nudriften er anslået til 80.000 kwh årligt. I ansøgt produktion forventes en stigning bl.a. på grund af udvidelse af markvandingsskapaciteten og staldudvidelsen. Der forventes i ansøgt drift et forbrug på ca. 115.000 kwh, heraf ca. 55.000 til markvandingssanlæg.

I nudriften er skønnet et diesellole forbrug på ca. 25.000 liter diesel.

I ansøgt produktion forventes forbruget at stige til ca. 30.000 liter. Stigningen i dieselforbruget skyldes, at arealet udvides med 40 hektar. Forbruget per hektar forventes at være status quo.

Energiforbruget på Vesterkær forventes at ligge på 115.000 kWh årligt fremover i ansøgt drift.

Elforbruget er til at trække blæsere, fodringsanlæg og gyllepumper samt 3 vandingsanlæg. Derudover medgår der strøm til lys.

Glødepærer, som er tændt et par timer om dagen, bør erstattes af A-pærer. En A-pære sparer 75% i forhold til en tilsvarende glødepære.

Det billigste lys er sollyset. Ved at holde vinduer, ovenlysvinduer og -tagplader rene kan der opnås en besparelse på dette område. De lyse farver i staldene, giver en bedre udnyttelse af lyset. Kalkning/hvidtning giver tillige mere lys.

Der sidder reflektorer på lysstofrør, således at lyseffekten er høj. Hyppig vask af lysstofrør sikrer ligeledes at energien til belysning udnyttes optimalt.

For markdriften gælder det, at der sættes fokus på ikke at bearbejde jorden dybere end nødvendigt. Derudover foretages der løbende kontrol/service af læssemaskiner og traktorer således at brændstoffet udnyttes optimalt.

Ansøger foretager kun pløjning og harvning. Udkørsel af staldgødning og ensilering af grovfoder og høst er overdraget til maskinstation.

Vandforbrug

Vandforbruget er opgjort efter normtal fra landscentret, da der er vandforsyning er fra egen boring (nr. 20 på situationsplanen). Der er ingen vandmåler. I nudrift er forbruget opgjort til 12.487 m³ drikkevand og 2.357 m³ til rengøringsvand og andet. I alt 14.840 m³.

I ansøgt er forbruget opgjort til 14.716 m³ drikkevand, 920 m³ vandspild fra drikkekop- per og kar, 230 m³ til rengøring og 50 m³ fra vaskeplads. I alt 15.916 m³.

En stigning på 1.076 m³, hvilket skyldes et større antal dyr. Der sker en reduktion i ren- gørvand, da malkeanlægget udgår.

Der er tilladelse til markvanding på ejendommen, med 4 boringer, hvoraf den ene ind- vindingstilladelse endnu ikke er helt færdigbehandlet. De tre boringer udgør tilsammen en vandindvindingstilladelse på 86.000 m³. Den nye forventes at blive på 45 -50.000 m³.

Da forbruget overvejende er drikkevand, er det ikke muligt at reducere forbruget direkte. I stedet skal der fokuseres på at undgå spild af drikkevand; Det betyder, at vandrør, slanger og vandkopper og kar dagligt skal tilses og utætheder repareres så snart de op- dages. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Tabel 6 Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug Efter
Elforbrug	80.000 kWh	115.000 kWh
Fyringsolie stuehus	3.600 l	3.600 l
Fyringsolie stald	0 l	0 l
Dieselolie til markbruget	25.000 l	30.000 l

Tabel 7 Vandforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand inkl. vandspild	12.487 m ³	15. 636 m ³
Vask af stald, overbrusning, iblødsætning m.v.	2.355 m ³	230 m ³
Rengøring af markredskaber	- m ³	50 m ³
Sprøjtning, markbrug	0 m ³	0m ³
I alt vandforbrug	14.840 m ³	15. 916 m ³

Vandindvindingsanlæg fremgår af bilag 1.5

Tilladelse til markboring (jupiter ID 151233) er meddelt den 02.02.2007 til 46.000 m³ vand om året. Tilladelsen udløber den 31.12.2009.

Tilladelse til markboring (jupiter ID 118902) er meddelt den 12.02.1996 til 20.000 m³ vand om året. Tilladelsen udløber den 31.12.2011.

Tilladelse til markboring (jupiter ID 118469) er meddelt den 13.02.1996 til 20.000 m³ vand om året. Tilladelsen udløber den 31.12.2011.

Derudover er der en ny boring som der endnu ikke er givet endelig indvindingstilladelse til. Denne har jupiter ID 118807 og forventes at blive meddelt med en tilladelse på 45-50.000 m³/år.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at et årligt energiforbrug på 60.000 kwh eksklusiv forbrug til markvanding ligger indenfor normalforbruget i forhold til bedriftens størrelse, med den givne gylleproduktion, samt anvendelsen af skraber, blæsere mv. Ansøger har fokus på at minimere energiforbruget til belysning ved løbende at skifte belysningen til A-pærer samt ved at holde ovenlysplader, vinduer mv. rene og anvende lyse farver i staldene.

Energiforbruget til markdriften ligger umiddelbart lavt i forhold til produktion af grovfoder. Det bør dog tages med i betragtningen, at en del af markarbejdet varetages af maskinstation, hvorved det reelle energiforbrug vil være noget højere.

Den interne transportafstand på ejendommen i forhold til håndtering af foderet er optimeret, idet foderoplæg er placeret centralt og driftsbygningerne ligger samlet, hvorved energiforbruget til den interne transport minimeres.

Hovedparten af arealerne er ligeledes lokaliseret omkring ejendommen, hvilket mindsker energiforbruget ved hjemkørsel af grovfoder, udbringning af husdyrgødningen m.v.

Det vurderes, at unødigt vandforbrug på ejendommen er elimineret, idet vandinstallationerne efterses og rengøres jævnligt, og at lækager og utætheder straks udbedres.

Vandboringer er et åbent hul ned til grundvandet, hvilket alt andet lige øger risikoen for forurening af grundvandet med pesticider og nitrat, såfremt der ikke udvises tilstrækkelig påpasselighed med anvendelse af pesticider og gødning i nærområdet til boringerne.

Vilkår

12. I en radius af 5 meter fra boringer må der ikke gødes, bruges gifte eller andre stoffer eller opblandes bekæmpelsesmidler, ligesom opbevaring af gødning, bekæmpelsesmidler mv., herunder tom emballage ikke må forekomme.

4.6 Spildevand, samt tag- og overfladevand

På ejendommen forekommer spildevand, som på forskellig vis opsamles i beholdere. Derudover forekommer overfladevand fra befæstede arealer samt tagvand. Overfladevand og tagvand afledes til faskiner og nedsives derfra.

Spildevand fra driftsbygningerne består af vaskevand fra vask og rengøring i staldene samt drikkevandsspild.

Spildevandet fra driftsbygningerne ledes i gyllen og derved i gyllebeholder.

Der forefindes ikke toilet og badfaciliteter i driftsbygningerne. Sanitært spildevand fra beboelsen afledes via septiktank til dræn.

Tagvand fra driftsbygningerne ledes til faskine, hvorfra det nedsives. Der er tagrender på alle bygninger inklusiv stuehuset, med undtagelse af nordsiden af bygning 5 (maskinhus) og 2-3 m på en mellembygning mellem bygning 4 og 5.

Overfladevand fra befæstede arealer ledes til faskine, hvorfra det nedsives.

Spildevand fra plansilo ledes til opsamlingsbeholder, hvorfra det planlægges at udsprinkle det på et bevokset areal på 2.100 m², der tilplantes med juletræskultur af nordmansgran. Opsamlingsbeholderen er dimensioneret til at kunne opsamle spildevandet fra et kraftigt regnskyl på 25 mm. Det er beregnet at en opsamlingsbeholder på 26,5 m³ samt en pumpe med en kapacitet på 80m³/time, vil kunne sikre at spildevandet fra et kraftigt regnskyl ikke vil give anledning til miljøforurening.

I forhold til driftsstop er nødproceduren, at ansøger tilkalder maskinstation med slamsluger.

Sprøjteopgaver udføres af nabo. Der håndteres således ikke pesticider og der rengøres ikke marksprøjte på ejendommen.

Tabel 8 Spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	-m ³	1.200 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Spildevand fra plansiloanlæg	1.326 m ³	2.548 m ³	Nudrift:Gyllebeholder Ansøgt:Separat opsamlingsbeholder samt udsprinklingsanlæg	ingen
Sanitært spildevand fra stuehus	- m ³	- m ³	Via septiktank til dræn	Ingen

Afløbsforholdene fremgår af bilag 1.6

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at håndtering af spildevand i form af drikkevandsspild og vaskevand håndteres korrekt, idet dette ledes via gyllekanaler til gyllebeholder, hvorfra det udsprede sammen med gyllen i overensstemmelse med bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Spildevandet fra plansiloanlægget opsamles i selvstændig beholder og planlægges udsprinklet på et areal med juletræskultur af normansgran. En opsamlingsbeholder med en kapacitet på 26,5 m³ vil kunne rumme spildevand i form af regnvand fra en byge over 10 min med en regnintensitet svarende til 0,012 l/ m²/sec svarende til 7,2 mm over 10 min. Opsamlingsbeholderen er forsynet med en pumpe med en kapacitet på 80m³/time. Dette svarer til 22 l/s, hvilket svarer til en regnintensitet på 0,06 l/ m²/sec eller 0,36 mm/min. Sammenholdes beholder størrelse med pumpekapacitet vil dimensioneringen kunne sikre at spildevand vil kunne udsprinkles og opsamles ved en nedbørsintensitet på 0,018 l/ m²/s over 10 min. Ovenstående er beregnet ud fra et plansiloanlæg på i alt 3.640 m² og en afledningskoefficient på 1.

En nedbørsintensitet der overstiger 0,018 l/ m²/sec over 10 min. er sjældent forekommende. Ved meget store nedbørsintensiteter vil spildevandet fra plansiloanlægget desuden bestå af stort set rent regnvand. Det vurderes derfor, at dimensioneringen af opsamlingsbeholder og pumpekapacitet i forbindelse med plansiloanlægget vil sikre, at der ikke sker forurening med spildevand fra plansiloanlægget.

Spildevandet fra plansiloanlægget planlægges udsprinklet på et areal, der tilplanter med nordmansgran. Arealet er af ansøger angivet til 2.100 m². Da nordmansgran (juletræer) har en retningsgivende norm for N og P er kravet i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens opfyldt. Udbringning/udsprinkling kan ske hele året. Arealet på 2.100 m² må dog anses for værende lille i forhold til plansiloanlæggets størrelse på 3.640 m². Nordmansgran er en specialistafrøede, der kræver intensiv pasning med bl.a. sprøjtning. Det vurderes, at kulturen vanskeligt vil kunne etableres tilfredsstillende under de givne betingelser med meget store vandmængder. Derfor vil den valgte kultur ikke realistisk kunne optage næringsstofferne fra spildevandet. Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at der skal etableres en anden afgrøde på arealet, som bedre tåler de store vandmængder f.eks. pil eller græs. Endvidere bør arealet være større.

I tilfælde af driftsstop har ansøger angivet en nødprocedure, hvor der tilkaldes maskinstation med slamsluger.

Normalt vil Aabenraa Kommune forlange, at en opsamlingsbeholder i forhold til spildevand fra plansiloanlæg skal have en kapacitet svarende til min. 1 mdr., når spildevandet skal udsprinkles. Dette svarer i dette tilfælde til 212 m³. Da der i ansøgers gyllebeholdere er rigelig kapacitet til, at denne mængde vil kunne rummes i gyllebeholderne, vil man i dette tilfælde godt kunne fravige dette krav, såfremt det sikres, at spildevandet vil kunne overføres til gyllebeholder.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at håndtering af spildevand fra plansiloanlægget sker i overensstemmelse med reglerne herfor i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Dog skal arealet til udsprinkling af spildevandet være større end 2.100 m², og der skal vælges en afgrøde som tåler større vandmængder.

En forudsætning for at det vil være miljømæssigt forsvarligt at aflede overfladevand fra de befæstede arealer til faskiner er, at der ikke forekommer foderspild og/eller husdyrgødningsrester på de befæstede arealer.

Det sanitære spildevand fra beboelsen ledes via septiktank til dræn. Ansøger har ikke angivet nogen mængde. Der er 2 beboere i husstanden. Afledningen via septiktank til dræn er i overensstemmelse med afledning af spildevand fra beboelser i det åbne land uden kloakering.

Vilkår

13. Arealet, der skal anvendes til udsprinkling af spildevandet fra plansiloanlægget skal være på min. 2.500 m² og skal tilplantes med pil, græs eller anden afgrøde som kan etableres under forudsætning af tilførsel af store vandmængder.
14. Der skal være mulighed for at spildevand fra opsamlingsbeholderen fra plansiloanlægget kan overføres til gyllebeholder.
15. Der må ikke opbevares husdyrgødning i plansiloanlægget.
16. Befæstede arealer skal holdes fri for foderrester og husdyrgødningsrester.

4.7 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin samt smøreolie

Arbejdet med plantebeskyttelse udføres af nabo. Der håndteres derfor ikke pesticider og sprøjtemidler på ejendommen, og der opbevares heller ikke pesticider på ejendommen.

Såfremt denne aftale ophører, og der fremadrettet skal håndteres pesticider og udføres marksprøjtningsopgaver fra ejendommen, vil der blive etableret en vaskeplads i henhold til byggeblad for vaskepladser og med opsamling af spildevand til gyllebeholder.

Olie opbevares i maskinhuset, hvor der ikke er afløb. Olien opbevares i tønder. Der forefindes savsmuld til opsamling af spild.

Tabel 9 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin

Type	Opbevaringssted	Mængder pr. år	Oplagret mængde
Bekæmpelsesmidler	Opbevares ikke på ejendommen	0	0
Kunstgødning	Fodercentral nr. 11 på skitse	40 tons	40 tons
Smøreolie	maskinhus	500 liter	500 liter
Medicin	Tilbygning til stuehus mod nord, nr. 1 på skitse		25 til 30 flasker a 50-100 ml.
Kemikalier	Tilbygning til stuehus mod nord, nr. 1 på skitse	50 liter	50 liter

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at håndtering og opbevaring af smøreolie, kemikalier og medicin sker således, at der ikke er fare for forurening i forbindelse hermed. Det er dog en forudsætning, at bunden i maskinhuset er udført af et for olie vanskeligt gennemtrængeligt materiale, og at evt. spild opsuges straks.

Vilkår

17. Såfremt der fremadrettet skal håndteres pesticider og udføres marksprøjtningssarbejder på ejendommen, skal der etableres en vaskeplads i henhold til byggeblad for vaskepladser og med opsamling af spildevand til gyllebeholder.
18. Olie – og fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening af jord, kloak, overfladevand og grundvand.
19. Der skal forefindes egnet materiale på ejendommen til opsugning af evt. spild.

4.8 Affald

På en landbrugsbedrift er der til stadighed affald, som skal håndteres og bortskaffes korrekt, således at der ikke opstår forhold, som kan føre til forurening eller være til gene for naboer.

Der er mange forskellige former for affald, hvoraf de fleste fremgår af nedenstående skema. Derudover er der døde dyr.

I nudriften er der omkring 10 tons affald bestående af døde dyr. I ansøgt produktion forventes denne mængde at falde til 3 tons. Faldet skyldes primært, at dødeligheden i studeproduktionen sker omkring indsættelse. Dyrene købes ind fra flere besætninger, og det giver et højt smittetryk. De døde dyr har derfor en lavere afgangsvægt end ved en malkekvægsproduktion. Afhentning af døde dyr sker fra betonplads (nr. 19 situationsplannen). Døde dyr opbevares på en palle med kadaver dække.

I nedenstående tabel er angivet mængder og håndtering af de øvrige affaldstyper.

Affald bliver opbevaret, håndteret og bortskaffet efter Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativer for affaldshåndtering.

Affaldsmængden forventes at ligge på 5-6 kg dagligt. Årligt forventes det, at der vil være 1.000 kg forbrændingseget, 800 kg papir og omkring 800 kg plast. De største enkeltkilder vil være bindegarn og papirsække med plastfolie.

Kanyler og andre skarpe genstande opbevares i en beholder af slagfast plast og afleveres til Tinglev Apotek.

Elektronikaffald og brugte elpære og lysstofrør samt rengjorte medicinflasker af glas afleveres til genbrugsstationen.

Olie- og kemikalieaffald opbevares i lukkede olietønder. Affaldet opbevares i maskinhuset, hvor der er betongulv, men ingen afløb. Spild opsamles med savsmuld og afleveres til kommunal modtagestation.

Tabel 10 Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanstalt	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Bygning nr. 5	Henning Sejer		50 l	13.02.08	06.01

Olietromler og olietanke	Bygning nr. 5	Henning Sejer		1-2	15.01.04	56.20
Olie- og brændstoffiltre				0, service montør tager dem med	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer				0, service montør tager dem med	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler				0, Sprøjtning udføres af anden.	02.01.05	05.12
Spraydåser				0	16.05.04	23.00
Medicinrester	Bygning nr. 1	Ralph Carstensen	Tinglev Apotek	Afleveres 200 tomme flasker.	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	Bygning nr. 1	Ralph Carstensen	Tinglev Apotek	1 beholder	18.02.02	05.13
Tørbatterier - NiCd				0	20.01.33	77.00
Tørbatterier - Kviksølv				0	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Bygning nr. 11	Henning Sejer		Hver 14. Dags afhentning 800 kg.	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Foran bygning nr. 11	Ralph Carstensen	Genbrugsplads Kobro	400 kg	15.01.02	52.00
Lystofrør og elspærrepærer	Bygning nr. 1	Ralph Carstensen	Elektriker	5 stk.	20.01.21	79.00
Overdækningsplast og tomme sække af plast	Foran bygning nr. 11	Ralph Carstensen	Genbrugsplads Kobro	400 kg.	02.01.04	52.00
Jern og metal	Plads ved gyllebeholder nr. 15	Produktthandler	Produktthandler	200 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Bygning nr. 11 400 l container	Henning Sejer		Hver 14 dags afhentning, ikke tomme medicinglas, ca 200 kg.	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Pap	Bygning nr. 11 400 l container	Henning Sejer		Hver 14 dags afhentning, ca. 250 kg.	20.01.01	50.00
Papir	Bygning nr. 11 400 l container	Henning Sejer		Hver 14 dags afhentning ca. 200 kg.	20.01.01	50.00
Paller	Foran bygning nr. 11	Foderstof		30 paller retur	15.01.03	62.00
Malet og/eller lakeret træ				0	17.02.01	62.00
Asbestplader				0	17.06.05	75.00

Henning Sejer er registreret transportør af erhvervsaffald.

Vurdering

Det fremgår af ansøgers redegørelse, at hovedparten af affaldet afhentes hver 14. dag af registreret transportør af erhvervsaffald. Affaldet samles således, at det ikke ligger spredt på ejendommen og afleveres løbende til relevante modtagestationer.

Vilkår

20. Opbevaringen af døde dyr skal ske på den i ansøgningen angivne plads.

4.9 Olietanke

Redegørelse

Ved afmelding af gamle olietanke og anmeldelse af ny(e) olietank(e), samt hvis der er spørgsmål om de specielle krav til plasttanke og olietanke på husdyrbruget, så kontaktes kommunens ansvarlige for olietanke på miljoe@aabenraa.dk

Ændring i ejendommens tankforhold skal anmeldes til kommunen. Skemaet til dette findes på kommunens hjemmeside under borger/natur og miljø/miljø/olietanke.

Tabel 11 Olietanke

Olietanke	Aktiv/ afblændede	Placering	Volumen	Årgang	Tanknr.	G.nr.
Olietank til Dieselolie	Aktiv	I maskinhus	2500 l	2007	L 08 MM 12648	555820
Olietank til fyringsolie	Aktiv	I tilbygning til stuehuset	1800 l	1999	?	?

Placeringen af bedriftens olietanke fremgår af bilag 1.4

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at hvis nedenstående vilkår for opbevaring af diesel/fyringsolie overholdes, vil der ikke være risiko for forurening med diesel og olie på ejendommen.

Vilkår

21. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, Opbevaringen skal ske på fast underlag udført af et for olie vanskeligt gennemtrængelig materiale, og der må ikke være afløb fra underlaget. Der må ikke opstå risiko for forurening af jord, kloak, overfladevand og grundvand.
22. Såfremt tanken er placeret i umiddelbar nærhed af regnvandsafløb, vandløb mm. skal tanken stilles i en spildbakke med opkant, således at spild kan opsamles. For at undgå ophobning af regnvand, skal tanken enten placeres under tag eller indendørs.
23. Opbevaring af diesel/fyringsolie i nedgravede tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder.
24. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
25. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

4.10 Driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse

De største kilder til uheld er gylleudslip, eller afløb af gylle ved kraftige regnskyl. Forurening fra punktkilder i forbindelse med pesticider er ikke relevante, idet sprøjteopgaverne udføres af nabo.

Håndteringen af gylle er altid forbundet med en risiko for forurening ved uheld, enten som overløb eller brud på rør.

Minimering af risiko for uheld.

Risikoen for gylleudslip i forbindelse med udbringningen vurderes at være minimal. Læsningen af gyllevognen sker via læssekran på gyllevognen; Derfor suges gyllen direkte op fra tanken og ind i vognen. Kranen er udstyret med ventil, der leder gyllen tilbage i tanken. Vognen kan ikke løbe over. Fordelen ved læssekranen er også, at gyllen holdes i et lukket system, således at lugtgener minimeres. Endeligt er der altid chauffør på traktoren og gylle pumpes ikke op uden opsyn.

Overløb af gyllebeholderen udgør ligeledes en mindre risiko for forurening af Lundbæk Bæk. Arealet mellem gyllebeholderen og Lundbæk hælder svag ned mod bækken, men ved bækken er der en vold. Ved overløb er det således muligt at opsamle eventuelt spild inden, det løber ud i bækken. Ligeledes er der et lager af bigballer i den nærliggende foderlade (nr.11) på skitse, hvorfra der kan hentes bigballer til opdæmning. Det kræver naturligvis en hurtig indsats: Derfor kontaktes alarmcentralen på 112 i tilfælde af overløb.

For at minimere risikoen for uheld med gylle er det nødvendigt, at der altid er personale i stalden, når der pumpes gylle.

Overfladeafstrømning forhindres ved at anvende nedfælder på gyllevognen. I voksende afgrøder anvendes slæbeslanger, men her er risikoen for overstrømning minimal, plantemassen kan tilbageholde gyllen, og udbringningen sker typisk i april/maj hvor vintersæden har en stor plantemasse.

Minimering af gene ved uheld.

I tilfælde af uheld vil alarmcentralen straks blive kontaktet.

I tilfælde af brand følger personalet denne procedure:

Ring til brandvæsenet, telefon 112. Nærmeste telefon findes i stuehuset, ellers brug mobiltelefon.

Begræns branden ved hjælp af pulverslugter.

Hvis der mod forventning skulle ske udslip af gylle vil personalet afhjælpe spildet bedst muligt.

Den kommunale miljøvagt kontaktes.

Udenfor kommunal åbningstid eller ved brud på selve gylletanken kontaktes alarmcentralen på 112.

Der udarbejdes en beredskabsplan/driftsforskrift, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen vil som minimum indeholde:

Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.

Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.

Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.

En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen for husdyrbruget fremgår af bilag 1.11

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der på ejendommen er foretaget de nødvendige tiltag for at minimere risikoen for uheld, som kan medføre forurening, idet al gyllehåndtering sker under overvågning, og der anvendes læssekran i forbindelse med omladning af gylle til gyllevogn. Idet der udarbejdes en beredskabsplan sikres det, at ansøger og medhjælpere på bedriften har gennemgået beredskabsprocedurerne på ejendommen, således at alle er bekendt med, hvordan der handles i tilfælde af uheld, således at forureningen begrænses bedst muligt.

Vilkår

26. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til alarmcentralen, tlf.nr. 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Aabenraa Kommune på tlf.nr. 73 76 76 76.
27. Medarbejderne skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal planen oversættes til et sprog, de forstår.
28. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Dato for seneste ajourføring skal stå på beredskabsplanen.

5 Gødningsproduktion og -håndtering

5.1 Gødningstyper og mængder

På ejendommen forekommer gødningstyperne gylle samt dybstrøelse. De mindste kalve og stude går i stalde med dybstrøelse. Fra 6 mdr. til 22 mdr. går studene i stalde med gyllesystemer.

Som hovedregel vil spildevandet fra plansiloanlægget ikke blive ledt til gyllebeholderne. Udover selve gyllen vil kun vaskevand og drikkevandsspild blive ledt i gyllesystemet. Dette er indeholdt i normtallene for gylleproduktionen.

Tabel 12 Husdyrgødning

Stald nr.	Staldtype (gulvtype)	Husdyrgødning (fast/flydende)	Mængde (m ³) Før	Mængde (m ³) Efter
1.1.1 (2)	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	Flydende	11.620	5.038
1.1.2 (7)	Sengestald, spalter med ringskyl	Flydende	789	1.037
1.1.5 (8)	Sengestald med ringskyl	Flydende		1.187
1.1.3 (6)	Dybstrøelse	Fast	254	406
1.1.4 (9)	Dybstrøelse	Fast		745

I alt produceres i ansøgt 7.262 m³ gylle og 1.151 m³ dybstrøelse, som det fremgår af ovenstående tabel.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den angivne mængde af husdyrgødning på ejendommen svarer til normen.

Vilkår

Der stilles ingen særlige vilkår i forhold til gødningsmængder og typer.

5.2 Flydende husdyrgødning

Gyllen opsamles i gyllebeholdere. Der er 3 gyllebeholdere på ejendommen. Gyllebeholderne anvendes kun til husdyrgødning fra ejendommen Vesterkær. Der er to gyllepumper på ejendommen. Placering af gyllepumperne fremgår af bilag 1.6. Der anvendes ikke traktorpumpe.

Beholderen fra 1990 har haft beholder kontrol d. 10. okt 2001 og beholderen fra 1995 har haft beholderkontrol d. 14. maj 2004. Tankene inspiceres hvert år ved tømning og evt. nødvendige foranstaltninger til vedligehold udføres. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der føres logbog for flydelaget i henhold til bestemmelserne herfor, og det sikres, at der efter omrøring og udkørsel af gyllen etableres nyt flydelag senest 14 efter at flydelaget er brudt.

I stald 2 med det præfabrikerede gulv og skraber, skræbes gyllen til tværkanal i staldens vestligste ende. Herfra løber det til pumpebrønd, hvorfra det pumpes til gyllebeholder.

Gyllen fra stald 8 ledes ligeledes til denne pumpebrønd, hvorfra dette også pumpes til gyllebeholder gennem lukkede ledninger.

Fra stald 7 pumpes gyllen til fortank beliggende umiddelbart nord for stald 7. Herfra pumpes gyllen til gyllebeholderne.

Til tanken fra 2003 pumpes gylle fra stald 2 og stald 8. Der pumpes med gyllepumpe via fast ledning.

Til tanken fra 1990 pumpes gyllen fra fortank via pumpeledning. Denne beholder tilføres udelukkende gylle fra stald 7.

Beholderen fra 1995 tilføres gylle fra fortank via pumpeledning. Endvidere tilføres tanken gylle fra gylleledning fra stald 2 og 8.

Læsningen af gyllevognen sker via læssekran på gyllevognen; Derfor suges gyllen direkte op fra tanken og ind i vognen. Kranen er udstyret med ventil der leder gyllen tilbage i tanken. Vognen kan ikke løbe over. Fordelen ved læssekranen er også, at gyllen holdes i et lukket system, således at lugtgener minimeres. Endeligt er der altid chauffør på traktoren, og gylle pumpes ikke op uden opsyn.

Tabel 13 Opbevaringskapacitet

Anlæg	Kapacitet i m ³	Pumpeanlæg	Fabrikat	Opført år	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder (14)	1500	-	agritank	1990	flydelag	16	15
Gyllebeholder (15)	2100	-	agritank	1995	flydelag	23	22
Gyllebeholder (16)	5000	-	agritank	2003	flydelag	55	52
Forbeholder	100	-	-	-	-	1	1

Gyllekanaler	450/900 ₁	-	-	-	-	5	10
I alt	9.600					100	100

¹ Højeste kapacitet er medregnet kapaciteten i de nye staldafsnit.

Kapacitetsberegninger fremgår af bilag 1.7

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at en samlet opbevaringskapacitet på 9.600 m³ i gyllebeholdere + forbeholder + kapacitet i gyllekanalerne på ejendommen er fuldt tilstrækkelig til at opfylde kravet om min. 9 mdr. opbevaringskapacitet. Gyllemængden er beregnet til 7.262 m³ årligt hvorved 9.600 m³ svarer til over 15 mdr. opbevaringskapacitet. Kapaciteten er så stor, at spildevandet fra plansiloanlægget vil kunne rummes i gyllebeholderne. Tillægges den årlige mængde spildevand fra plansiloanlægget vil kapaciteten stadig være tæt på 12 mdr. Beholderne er tilmeldt beholderkontrol, og der er udført beholder kontrol for de to beholdere, som er ældre end 10 år.

Tankene er ikke forsynet med nogen form for fast overdækning på nær den lille forbeholder. Kvæggylle danner normalt uden problemer et naturligt flydelag. Dette vil dog blive brudt ved omrøring af gyllen, hvilket derfor ikke bør ske unødigt.

Omladning af gyllen sker med læssekran, hvorved risikoen for spild er elimineret. Det vurderes derfor, at der ikke er behov for at stille vilkår om fyldeplads med fast støbt bund og opsamling til gyllebeholder.

Vilkår

29. Gyllen i gyllebeholderne må kun omrøres umiddelbart før udbringning af gyllen.
30. Håndtering af gyllen skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
31. Gyllebeholdere med tilhørende installationer skal leve op til de til enhver tid gældende bestemmelser i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
32. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læsseskran, skal der etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderne finder sted.

5.6 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost

Der forekommer dybstrøelse fra de mindste kalve/stude op til 6 mdr. Dette dybstrøelse henligger i stalden i minimum 3 mdr. før der udmuges. Ved udmugning køres dybstrøelsen så vidt muligt direkte ud på markerne. Det skønnes, at min. 85% af dybstrøelsen køres direkte ud. Da dybstrøelsen ligger min. 3 mdr. i stalden vil den resterende del kunne opbevares i markstak. Såfremt dybstrøelsen udbringes på sort jord sker nedbringning indenfor 6 timer i henhold til bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Tabel 14 Opbevaringskapacitet

Anlæg	Kapacitet i m ³	Afløb til	Opførelsesår	Overdækning	% før	% efter
Markstak (1.1.14)	200	-	-	ja	0	100
I alt					100	100

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at idet langt størstedelen af dybstrøelsen udbringes direkte ved udmugning, minimeres tabet af kvælstof i form af ammoniakfordampning ved oplagring mest muligt. Da dybstrøelsen henligger i stalden i min. 3 mdr. vil dybstrøelsen kunne oplagres i markstak i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Vilkår

33. Placering af markstak skal overholde afstandskravene i § 8 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrhold. Markstakke skal overdækkes med kompostdug eller lignende.

34. Min. 85% af dybstrøelsen skal køres direkte ud.
35. Kompost må højst ligge samme sted i 12 mdr. og må ikke placeres det samme sted igen før efter 5 år.
36. Kompost må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer, og de skal placeres, så de ligger mest muligt i læ.

5.7 Anden organisk gødning

Der anvendes ikke anden organisk gødning end husdyrgødning på ejendommen.

Vilkår

37. Der må ikke tilføres anden form for organisk gødning på ejendommen.

6 Forurening og gener fra husdyrbruget

6.1 Ammoniak og natur

Produktionen på Havsted Vesterkær 2 medfører dannelse af husdyrgødning (gylle, dybstrøelse), som indeholder store mængder af næringsstoffer (kvælstof, fosfor m. fl.), der ved uhensigtsmæssig behandling vil kunne tilføres naturområder og vandmiljøet. Kvælstof (ammoniak) kan også dampe fra stalde og lagre og med vind og nedbør blive ført til naturområder.

Når næringsstofferne føres til naturområder og vandmiljøet, kan de bevirke en uønsket næringsberigelse (eutrofiering), som medfører, at visse arter af planter og dyr, som lever bedst under næringsfattige forhold, forsvinder, mens andre arter vinder frem. Derved forringes de biologiske værdier.

Eutrofiering af naturligt næringsfattige arealer såsom visse overdrev, heder og moser bevirker således, at plantevæksten ændrer sig og bliver kraftig og tæt. Derved forsvinder et stort antal lave og lys krævende plantearter, og temperaturen ved jordoverfladen falder ("mikroklimaet" ændrer sig). Det medfører, at arter, som kræver et varmt mikroklima (dagsommerfugle, mange biller og andre insekter), forsvinder.

Kvælstof (ammoniak) fra stalde, husdyrgødningslagre og udbringningsarealer kan derfor forringe de biologiske forhold i visse næringsfattige naturtyper.

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod eutrofiering med ammoniak må den luftbårne ammoniak deposition (nedfald) fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (lov nr. 1572 af 20.12.2006) ikke øges, hvis afstanden er mindre end 300 meter (bufferzone I). Er afstanden mellem 300 m og 1000 m må merbelastningen af ammoniak i naturområdet ikke overskride 0,3-0,7 kg N/ha/år (afhængig af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE der ligger nærmere brugt end 1000 meter) (bufferzone II).

De naturområder der er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. er:

1) Højmose

2) Lobeliesø

3) Hede større end 10 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder

4) Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder

5) Hede, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder

6) Overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder

7) Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kommunen er dog forpligtet til at foretage en konkret vurdering af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre naturområderne den fornødne beskyttelse. Vurderes det ikke at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forureningsbegrænsende vilkår, som rækker ud over ovennævnte fastsatte beskyttelsesniveauer. Andre naturarealer end de i §7 fastsatte kan således beskyttes efter samme afskæringskriterier som §7 arealerne.

Kommunen skal tillige vurdere, om produktionen vil være i overensstemmelse med EU's habitatdirektiv-forpligtelser. Bl. a. må produktionen ikke medføre negative påvirkninger af de arter og naturtyper som udgør udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder, og arter omfattet af direktivets bilag IV må ikke få forringede forhold. Jf. Husdyrlovgivningen er ovenfor nævnte beskyttelsesniveau som udgangspunkt tilstrækkeligt til at sikre habitatdirektiv forpligtelserne. Ved fastsættelse af vilkår skal kommunalbestyrelsen anvende de beregningsmetoder og afskæringskriterier der fremgår af lovens bilag 3 og 4. Er dette ikke tilstrækkeligt til at sikre habitatdirektivet skal kommunalbestyrelsen meddele afslag.

Redegørelse

Aabenraa kommune har besigtiget og vurderet følgende naturarealer:

Alle af Naturbeskyttelseslovens § 3 beskyttede arealer indenfor/på udbringningsarealerne Heder, moser og overdrev indenfor en radius af 1 km fra anlægget (Havsted Vesterkær 2)

De besigtigede naturarealer omfatter 2 vandhuller. Arealerne er beskrevet under afsnittet "§ 3 natur" nedenfor. Der er desuden registreret et §3 engareal omkring 1.000 m fra ejendommen. Engarealet er ikke næringsstoffølsomt og er derfor ikke besigtiget. Endvidere findes 3 øvrige vandhuller indenfor 1.000 m af ejendommen. Da disse ikke ligger i forbindelse med ejendommens udspretningsarealer er disse heller ikke besigtiget.

Naturarealerne er beskyttede i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Udvidelsen medfører en beregnet meremission af ammoniak fra anlægget på 720,5 kg N/år. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen er beregnet til 3.828,2 kg N/år.

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 22 kgN/ha pr. år (Atmosfærisk deposition 2006. NOVANA, Faglig rapport nr. 645 og <http://www.dmu.dk/Luft/Luftforureningsmodeller/Deposition/>)

§ 7 natur

For at beskytte udvalgte naturområder mod næringsberigelse med ammoniak fra husdyrbrug, er der i Husdyrlovens § 7 fastsat regler om beskyttelseszoner (bufferzoner) omkring en række kvælstoffølsomme naturtyper.

Redegørelse

Indenfor 1000m fra anlægget ligger der ingen naturområder, som er omfattet af Husdyrlovens § 7.

Nærmeste naturområde omfattet af husdyrlovens § 7, er områder i Ulvemosen, ca. 4,8 km syd-øst for Havsted Vesterkær 2.

Der er ikke lavet beregninger af ammoniakdepositionen til Ulvemosen, idet den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget på Havsted Vesterkær 2 er meget begrænset/lig nul på denne afstand (*Teknisk notat – Opdatering af beregningssystem til estimering af ammoniakafsætning fra husdyrbrug til brug for kommunernes administration af den kom-*

mende lov om godkendelse af husdyrbrug – DMU, afdeling for atmosfærisk miljø, december 2006).

Vurdering

Det vurderes at anlægget på Havsted Vesterkær 2, ikke vil påvirke Ulvemosen, fordi den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget på Havsted Vesterkær 2, vil være lig nul, pga. afstanden mellem anlægget og mosen.

§ 3 natur

Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte "§ 7 arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra Havsted Vesterkær 2. Vurderes det at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen beskytte disse naturarealer med samme beskyttelsesniveau som for §7 arealerne.

Jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 må tilstanden af visse naturarealer ikke ændres, når de har et vist areal, naturindhold m. m.

Redegørelse

Beskyttede naturarealer i nærheden af bedriften og på eller op til dennes arealer, er beskrevet i afsnit 3.2

Vurdering

Vandhullerne/søerne (A og B) er næringsberigede, men det vurderes, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget på Havsted Vesterkær 2 har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til vandhullet via rodzonen på dyrkede arealer.

Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i vandhullerne.

Vandløbene i området vurderes ikke at blive påvirket af luftbåren ammoniak fra anlægget, idet den tilførte mængde fra luften vurderes som meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer, jf. afsnit 7.2 og 7.3.

Vilkår

Aabenraa Kommune stiller ingen vilkår til anlægget i forhold til natur i området.

Natura 2000

Redegørelse

Anlægget ligger ca. 4,4 km nord-vest for det nærmeste Natura 2000-område, som er EF-fuglebeskyttelsesområdet F62: Tinglev Sø og Mose, Ulvemose, Terkelsbøl Mose.

Området dækker ca. 304 ha og består af to delområder, som ligger med ca. 3 km afstand. Den del af området, som anlægget ligger nærmest er Terkelsbøl Mose (Ulvemose).

Begge moseområder er afvandet gennem systemer af grøfter. Afvandingen er blevet dårligere de seneste årtier, da arealerne i og omkring moserne har sat sig, som følge af koldforbrænding af tørv. Terkelsbøl Mose (Ulvemose) er stærkt tilgroet af birk, pil og græsser som følge af afvandingen. Den vestligste del af Terkelsbøl Mose kan karakteriseres som fugtig pilemose, længere østpå fremstår mosen mere åben – dog temmelig overgroet med især birk, tørst og bævreasp. De fugtige tørvegrave er typisk bevokset af lysesiv, tagrør og dunhammer. I små områder af terkelsbøl Mose, dvs. i de fugtige tørvegrave er der potentielle regenerationsmuligheder for tørvemosser/spagnum.

Udpegningsgrundlaget for begge delområder af fuglebeskyttelsesområdet F62 er Rørhøg og Hedehøg. Ingen af fuglene er registreret ynglende ifølge Dansk Ornitologisk Forening, 2006.

Rørhøgene yngler i rørskove i moser og ved søer. Føden søger de over rørskoven og i det åbne land over dyrkede marker med vintersæd samt udyrkede områder med enge. Føden består hovedsageligt af mus og småfugle.

Hedehøg yngler på heder i hedemoser, i klitlandskaber og i marskområder, hvor forekomsten af træer er minimal. I stigende grad yngler de også på dyrkede arealer i vinterafgrøder. I årene 2004-2008 gennemførtes et særligt projekt for at redde hedehøgens reder på markerne fra at blive ødelagt under høstarbejdet. Føden findes i store og åbne udyrkede områder med hede og enge med vedvarende græs. Føden består af smågnave-re, småfugle, krybdyr og større insekter.

Muligheden for uforstyrrede steder til placeringen af reden er vigtig for, at et område er egnet som ynglested for både rørhøg og hedehøg.

Begge arter kan hjælpes ved at genoprette tidligere egnede yngle- og levesteder, herunder retablering af en mere naturlig hydrologi i drænedede moser og andre vådområder.

I Terkelsbøl Mose udgør tilgroning en trussel mod området naturværdi for de udpegede fugle. Tilgroningen er forårsaget af dræning og kan forstærkes af luftbåren kvælstofbelastning, der medfører at en relativt tør mosebund vil gro til hurtigere end normalt. Baggrundsbelastningen i området er høj og ligger på ca. 22 kg N/ha/år og overskrider mose-naturtypernes tålegrænser.

Vurdering

Jævnfør teknisk notat fra DMU(2006) er depositionen af kvælstof negligerbar, når afstanden fra kilden er omkring 3 km. Terkelsbøl Mose, som er det nærmestliggende i forhold til anlægget Vesterkær, er beliggende ca. 4,4 km fra vesterkær.

Det er Aabenraa kommunes vurdering, at det ansøgte ikke i målelig grad vil påvirke udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet, da der pga. afstanden ikke vil være en målelig ammoniakdeposition fra Vesterkær, og at den primære årsag til mosens tilgroning er afvanding. Desuden vil den tætte pilebevoksning i mosens vestligste del kunne opfange den lille merbelastning, således at de mere åbne områder i mosens østligere dele, som har større naturværdi for fuglene forbliver uberørte. Der stilles derfor ikke forureningsbegrænsende vilkår i forbindelse med ammoniakemission fra Vesterkær.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

På Habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

Redegørelse

Forekomsten og påvirkningen på arterne er beskrevet i afsnit 7.7.

Vurdering

Aabenraa kommune har ikke registreret planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udspretningsarealer, men vurderer at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, at udvidelsen af anlægget ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Kommunen vurderer også, at den øgede ammoniakemission fra anlægget, ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for bilag IV-arterne, da vandhullerne på arealerne kun modtager en meget begrænset mængde kvælstof via de-

position. Det vurderes, at tilførsel af næringsstoffer fra dyrkede arealer nær vandhullerne vil have langt større indflydelse på tilstanden i vandhullet, end næringsberigelse via luftbåren ammoniak. Der sker ingen ændring af dyrkningen på de tilstødende arealer i forhold til disse vandhuller.

Vilkår

Der stilles ikke vilkår til anlægget på Vesterkær til beskyttelse af bilag IV-arter, artsfredede arter eller rødlistearter.

6.2 Lugt

Der kan forekomme lugt fra staldanlægget, fra ensilage samt ved håndtering af husdyrgødningen. Der skelnes mellem vedvarende lugtkilder og periodiske lugtkilder. Da dyrene er på stald hele året og der er tale om kontinuerlig produktion vil lugtemissionen fra staldanlægget alt andet lige være ens hen over året.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr samt den geografiske placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes ud fra antal kg dyr på stald. Da der er tale om kontinuerlig produktion vil lugtemissionen være beregnet ud fra gennemsnitlig 1.550 dyr på stald med en gennemsnitsvægt på knapt 243 kg.

For den ansøgte produktion på Vesterkær er lugtemissionen beregnet til 15.047 LE/sec (gammel lugtemissionsmodel) og 63.948 OUE/sec (ny lugtemissionsmodel).

Konsekvensafstanden for lugt beregnes ud fra formlen $1,6(RC_{50})^{0,6}$, hvor RC_{50} er lugtemissionen i LE/sec. Konsekvensafstanden for lugt beregnes således til 513,5 m. Lugtgeneafstanden til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse samt enkeltbeboelse er beregnet i såvel den gamle lugtmodel, den såkaldte FMK-model samt med den nye lugtmodel. Den model, som giver den længste geneafstand, anvendes i forhold til vurdering af lugtgener og er den værdi, som er angivet i nedenstående model.

Selv om der er flere ejendomme og enkeltbeboelser i Havsted kan der ikke samles 8 enkeltbeboelser indenfor en radius af 200 m, som ikke er landbrugsejendomme eller ejes af ansøger. Havsted er derfor ikke at betegne som samlet bebyggelse i henhold til husdyrloven. Nærmeste samlede bebyggelse bliver således Vollerup mere end 2.000 m fra Vesterkær. Nærmeste byzone er Ravsted mere end 2 km fra ejendommen. Nærmeste sommerhusområde er ligeledes mere end 20 km væk fra ejendommen. Der er således heller ikke nogen problemer i forhold til geneafstanden til byzone/sommerhusområde.

Nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger er Havstedvej 58. Der er 120 m fra nærmeste stald til beboelsen på denne ejendom. I forhold til overholdelse af geneafstand regnes til det vægtede centrum af lugtemissionen. Denne er beregnet til 141 m. Geneafstanden for enkeltbeboelse er beregnet til 123 m. Geneafstanden er således overholdt.

Tabel 15 Lugtgeneafstande og konsekvensområde

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav*
Enkeltbeboelse uden landbrugspligt, som ikke ejes af ansøger	141 m	Havstedvej 58	122,66 m
Samlet bebyggelse i landzone	2.000 m	Vollerup er nærmeste samlede bebyggelse. Selv om der er flere ejendomme samlet i Havsted er der ingen enkeltbeboelser der vil	384,12 m

		kunne udgøre samlet bebyggelse.	
Byzone	2.000 m	Nærmeste byzone er Ravsted	560,98 m
Sommerhusområde	21.000 m	Nærmeste sommerhusområde/fremtidig sommerhusområde er ved Skarrev	560,98 m

*Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Som det fremgår af tabellen herover er alle afstandskrav til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone overholdt.

Der kan forekomme lugtgener fra ensilageoplag. For at mindske lugtgenerne holdes plansiloanlægget rent for foderrester. Kasseret ensilage fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende.

Der kan endvidere forekomme lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringningen sker i løbet af en kortere periode fra ultimo marts til primo maj. Der anvendes en 25 t gyllevogn, hvilket minimerer antallet af transportere. Dybstrøelsen udbringes over 3-4 gange i løbet af året. Lugtgenerne ved udbringning af husdyrgødning er således periodiske. Da husdyrgødningsmængden er mindre i ansøgt drift end i nudrift vil genepåvirkningerne ved udbringning af husdyrgødningen ikke blive intensiveret som følge af udvidelsen.

Kumulation

Anlægget er beliggende længere væk end 300 m til samlet bebyggelse og byzone, Der er således ingen kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 dyreenheder i forhold til byzone og samlet bebyggelse. Anlægget er beliggende mere end 100 m til den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der skal derfor ikke vurderes kumulation i forhold til enkeltbeboelse.

Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlige større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afholdende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af husdyrbruget.

Vurdering

I nudrift vurderes det, at lugtgenerne som følge af opbevaring af gylle på ejendommen ikke Lovens minimums krav til afstande til nærmeste beboelser, samlet bebyggelse etc. er overholdt.

Aabenraa Kommune vurderer, at selv om lugtgenerne i forbindelse med den ansøgte udvidelse/ændring på Vesterkær ifølge beregningerne øges for enkeltbeboelse fra 96 m i nudrift til 123 m i ansøgt vil det ikke medføre uacceptable lugtgener for nærmeste enkeltbeboelse. Naturlig ventilation af staldene bevirker en diffus ventilation, hvor den uledte staldlugt fortyndes og giver anledning til færre lugtgener

Det vurderes, at ansøger minimerer lugtgenerne mest muligt ved at holde rent i og omkring ejendommen således, at der f.eks. ikke henligger fordærvede ensilagerester etc. Der er stillet vilkår i forhold til håndtering af ensilagerester mv. se vilkår 10.

Gyllebeholderne er placeret i en afstand af minimum 160 m til nærmeste beboelse (Broløkkevej 1), som ikke ejes af ansøger. Indenfor 300 m af nærmeste gyllebeholder er der 7 beboelser, som ikke ejes af ansøger (Broløkkevej 1, 3 og 5 samt Havstedvej 53, 55, 57 og 58). Da kvæggylle let naturligt danner flydelag, og at mængden af gylle i ansøgt ikke bliver større end vil øges i ansøgt drift.

Gylleudbringningen koncentrerer omkring få dage i en kortere periode og gyllebeholdere oprøres kun i forbindelse med udbringning, hvilket er medvirkende til at begrænse lugtgenerne ved udbringning af husdyrgødningen. Da flydelagt kun brydes i forbindelse med udbringning af gyllen, vurderes det, at der ikke er behov for at kræve fast overdækning af gyllebeholderne for at reducere lugtemissionen fra gyllebeholderne. Jvn. Vilkår 32. Dybstrøelsen oplagres ikke, idet dybstrøelsen køres direkte ud fra stalden til markerne. Dog vil op til 15% kunne oplagres i markstak, såfremt det ikke er muligt at udkøre dybstrøelsen direkte til udspretningsarealerne. Derved reduceres antallet af dage, hvor der kan forekomme lugtgener fra håndtering af dybstrøelse.

Der skal tages mest muligt hensyn til omkringboende ved udbringning af gylle. Det kan ske ved, at ansøger giver besked til boliger, der ligger umiddelbart opad et udbringningsareal 2 dage inden udbringning. Alternativt kan ansøger aftale med omkringboende, at de kontakter ansøger, hvis det for dem vil være belastende, hvis der køres gylle ud p.gr.a. højtideligheder, fester etc.

Vilkår

38. Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Eventuelle udgifter hertil afholdes af bedriften.

6.3 Fluer og skadedyr

Ejendommen er tilmeldt bekæmpelsesordningen hos Nomus.

Muldvarpe og mosegrise vil blive bekæmpet i det omfang problemet måtte forekomme. Muldvarpe bekæmpes med saks eller ved hjælp af fosforbrinte-kapsler.

Fluegener.

I og med der er tale om en sengestald med gyllesystem vil der blive udsat rovfluer, for at bekæmpe fluelarverne. Udsprøjtning af fluegift vil ikke have en særlig god effekt, idet der er alt for stor volumen i stalden hvorfor koncentrationen af fluegift vil være for lavt til at give den ønskede effekt.

I dybstrøelsen anvendes Neporex mod fluelarverne. Bekæmpelse med Neporex er eneste effektive løsning mod fluegener i åbne dybstrøelsesstalde.

Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver) i det bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er mulig. Luftsiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give en ønsket effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Neporex udvandes fra medio april og frem til oktober- november.

Ejer har det overordnede ansvar, for at sikre en effektiv bekæmpelse.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger ved at have tilmeldt sig bekæmpelsesordningen af skadedyr hos Nomus har sikret, at der sker en effektiv bekæmpelse af rotter og andre skadedyr.

Det vurderes, at der foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen, idet der anvendes rovfluer, og fluelarver endvidere bekæmpes med Neporex. Da der kun i begrænset omfang opbevares fast staldgødning eller dybstrøelse på ejendommen, er der heller ikke risiko for, at sådanne oplag af husdyrgødning vil give anledning til fluegener.

Det er dog også vigtigt at forebygge mod skadedyr ved i videst mulig omfang at hindre, at rotter mv. har let adgang til foder og skjulesteder. For at undgå gener fra rotter, fluer mv. er det vigtigt, at foder så vidt muligt opbevares utilgængeligt for rotter, at der holdes rent i og omkring staldanlæg, at der ikke henlægger foderrester mv.

Vilkår

39. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium.
40. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)
41. Der skal være en aftale med skadedyrskontrolfirma på ejendommen.

6.4 Transport

Der skelnes mellem intern og ekstern transport.

Den interne transport er begrænset, idet der ikke flyttes dyr mellem de enkelte staldbygninger med motoriserede køretøjer. Eneste interne transport sker i forbindelse med fodring og renholdelse af fodergange.

Der forekommer ekstern transport af dyr, foder, affald, husdyrgødning etc. til og fra ejendommen.

På ejendommen er der 2 indkørsler, de sydlige anvendes ved transport af dyr til slagteriet, hvorimod den nordlige anvendes til transporter med foder, gylle og grovfoder.

Husdyrgødning vil blive transporteret med en 25 tons gyllevogn. Gyllen udbringes overvejende fra 25. marts og frem til 10. maj. Arealer omkring ejendommen forventes at kunne modtage gylle svarende til ca. 150 læs. De resterende 180 transporter vil være fordelt på følgende måde: I retning mod Klovtoft, stik nord vil der være 45 transporter. Mod Vollerup i retning mod syd vil der være 25 transporter, og mod sydøst i retning mod Ravsted sydøst ca. 57 transporter. Endeligt er de 53 transporter i retning stik øst mod Ravsted by. Transporterne mod øst og sydøst berører ikke beboerne i Havsted. Men de resterende 70 går gennem Havsted. Der er ikke skole eller offentlige institutioner langs ruterne.

Antallet af transporter i nudrift og i ansøgt drift er baseret på ejerens skøn samt en beregning af transportfrekvensen og kvantum.

I nudrift er det beregnet, at der forekommer ca. 1.748 transporter til og fra ejendommen. Dette er beregnet til at falde til ca. 1.445 transporter i ansøgt drift. Faldet skyldes primært, at der i ansøgt drift ikke vil skulle hentes mælk hver dag, samt at gyllemængden reduceres.

Tabel 16 Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/År	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Foder	20	-	Lastbil	20	-	Lastbil
Halm	35	-	Traktor + vogn	50	-	Traktor + vogn
Majs og græs	700	-	Traktor + vogn	900	-	Traktor + vogn
Sækkevare, samt bigbags	12	-	Lastbil	12	-	Lastbil
Fyringsolie	2	-	Tankbil	2	-	Tankbil

Dieselolie	11	-	Tankbil	13	-	Tankbil
Levering af dyr	10	-	Lastvogn	26	-	Lastvogn
Flytning af dyr	10	-	-	0	-	-
Afhentning af dyr til slagting	26	-	Lastvogn	35	-	Lastvogn
Afhentning af mælk	365	-	Tankbil	0	-	Tankbil
Afhentning af døde dyr	26	-	Lastvogn	26	-	Lastvogn
Husdyrgødning Gylle	495	25	Gyllevogn	313	25	Gyllevogn
Husdyrgødning dybstrøelse	10	-	Møgspredere	22	-	Møgspredere
Affald	26	-	Lastbil	26	-	Lastbil
Transporter i alt	1.748			1.445		

Transportvej for gylletransporter vises på bilag 1.8.

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler. Aabenraa Kommune kan således ikke regulere færdslen på offentlig vej; men kan udelukkende stille vilkår om, at til- og frakørsel kun må finde sted på bestemte tidspunkter.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke bliver øget transport i og omkring ejendommen i forbindelse med den ansøgte produktion. Antallet af transport er faldet med 303 årligt, idet der ved den ændrede produktion ikke længere skal afhentes mælk hver dag, og gyllemængden falder. I høringsperioden er der kommet en kommentar fra ejeren af Havstedvej 53, 6372 Bylderup Bov, der er generet af kørsel om natten og deraf følgende støj og lys. Ansøger har indsendt dokumentation i form af arbejdssedler fra den maskinstation der kører gylle ud. Af arbejdssedlerne fremgår det, at der i perioden 1. februar 2009 til 13. maj 2009 ingen transport er foregået i de sene aftentimer og nattetimer fra denne ejendom. Aabenraa Kommune stiller vilkår om, at til- og frakørsel med husdyrgødning, foder, halm og levering af dyr til videreføring på ejendommen kun må finde sted i dagtimerne. Desuden forudsættes det, at der ved spild på veje i forbindelse med transport af foder, hjemkørsel af grovfoder, husdyrgødning etc. hurtigst muligt iværksættes foranstaltninger til oprydning og rengøring. Med vilkårene stillet i afsnittet om støj og vilkårene i dette afsnit om transport vurderes det, at generne for naboerne bliver mindre i ansøgt drift end i nudrift, og at generne er acceptable.

Vilkår

42. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
43. Veje der er tilsvinede med husdyrgødning skal senest ved arbejdsdagens slutning rengøres.

44. Transport af husdyrgødning fra ejendommen skal fortrinsvis ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 7:00-18:00 og lørdag i tidsrummet kl. 7:00-14:00 dog ikke helligdage.
45. Levering af dyr til opfødning på ejendommen skal fortrinsvis ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 7:00-18:00 og lørdag i tidsrummet kl. 7:00-14:00 dog ikke helligdage.
46. Transporter med indkøbt foder, ensilage og halm skal fortrinsvis ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 7:00-18:00 og lørdag i tidsrummet kl. 7:00-14:00 dog ikke helligdage. Det skal tilstræbes, at tilkørsel af foderafgrøder som majs og græs i høstperioden til siloanlæg foregår i tidsrummet som ovenfor anført. Hvis det undtagelsesvis er nødvendigt at køre i aften og nattetimerne, skal det tilstræbes, at det foregår fra de arealer, der ligger nordøst for siloanlægget, således at så få boliger som muligt bliver berørt.

6.5 Støj

Beliggenheden af landbruget Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup Bov

I Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune (der p. t. foreligger i et forslag) er der i Hovedstrukturdelen anført følgende i afsnittet 7.1 Landbrug:

7.1 Landbrug

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at landbrug drives på en sådan måde, at der tages størst mulig hensyn til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistoriske interesser

at landbrugets bygningsmasse placeres hensigtsmæssigt i forhold til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistorie.

I afsnittet 6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter er anført følgende:

6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at forebygge og begrænse forurening i form af støj, støv og lugt m.v. fra virksomheder og trafik.

Kommunen er i Kommuneplanen opdelt i 4 geografiske områder med udgangspunkt i bymønstret.

De 4 områder benævnes Øst, Nord, Syd og Vest.

Landbruget Havsted Vesterkær 2 er beliggende i Det åbne land, Vest og har arealer beliggende i det samme område.

Kommuneplanen fastsætter for dette område ikke retningslinier for støjbelastning, der er til hindring for udvidelsesmulighederne for landbruget.

Landbrugets driftsbygninger på adressen Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup Bov er beliggende i Det åbne land, Vest.

Udsendelse af støj fra driftsbygningerne og området i umiddelbar nærhed af disse vil være uden betydning for de i kommuneplanen beskrevne planlagte områder, eksempelvis boligområder, erhvervsområder, sommerhusområder, lokalbyer, landsbyer, da afstanden til områderne er stor.

Eksempelvis er afstanden til lokalbyen Ravsted større end ca. 2200 meter.

Driftsarealer hørende til landbruget er beliggende i umiddelbar nærhed af boligområder i lokalbyen Ravsted (område 4.4.002.B).

Støjforholdene ved Havsted Vesterkær 2

Der skelnes mellem vedvarende støj og periodisk støj.

Da staldene er med naturlig ventilation, er der ingen vedvarende støjkilder på ejendommen. Daglig periodisk støj kan forekomme i forbindelse med blanding af foder og udfodring samt fra strømaskine.

Derudover vil der periodisk primært i forbindelse med høst og udkørsel af husdyrgødning kunne forekomme støj fra transport til og fra ejendommen.

De største støjkilder på bedriften er læsning af foder fra ensilagepladserne og strømaskinen. Ventilationen er naturlig, der er dog opsat blæsere til at sikre luftskifte, men de er nye og af den støjsvage type.

Strømaskinen kører dagligt. Læsning af foder foregår 2 timer dagligt om formiddagen.

Tabel 17 Støjkilder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Blæsere	På staldene 2 og 6	20 dage om året
fodertilberedning	Plansilo + foderlade	2 timer hver formiddag
Udkørsel af husdyrgødning		Overvejende i perioden 25. marts til 10. maj
Lastbiler m.v.		4 gange ugentlig
Strømaskine	Stald 6 og 9	dagligt

Støjkilderne fremgår af bilag 1.16

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at kilderne til støj fra ejendommen ikke er af en sådan karakter, at det vil være generende for naboer til ejendommen. Der anvendes endvidere en 25 t gyllevogn, hvilket reducerer antallet af transportere og dermed støj i forbindelse med transport af gylle fra ejendommen til udspretningsarealerne. I øvrigt vil gyllemængden være reduceret i forhold til ansøgt drift, således at antallet af gylletransporter vil blive reduceret.

Denne miljøgodkendelse regulerer støjudsendelse fra ejede og forpagtede arealer. Støjudsendelse fra arealer med gødningsudbringningsaftaler reguleres i forhold til ejeren af disse arealer.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag. Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og i umiddelbar nærhed af disse samt ved gyllebeholdere. Ved tilkørsel af foderafgrøder, eksempelvis majs, i høstperioden til siloanlæg eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra læsning af kvæg, uagtet om det foregår ved driftsbygninger eller fra et køretøj eller lign., der er placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Støj fra faststående anlæg placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, eksempelvis fast opstillede motorer og vandpumper, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæsere på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at eksempelvis blæseren måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Vilkår

47. Støjbidraget fra landbruget med adressen Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup Bov bestemt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og i boligområdet 4.4.002.B ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55	45	40
Lokalbyen Ravsted område 4.4.002.B	45	40	35

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

Støjgrænserne må i boligområdet ikke overskrides noget sted i området.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj".

Udgifterne afholdes af landbruget.

6.6 Støv

I forbindelse med hjemkørsel af halm i høst kan der forekomme støvgener omkring ejendommen. Foder der leveres til ejendommen fra foderstof leveres i sække, og der forekommer ikke støvgener i forbindelse hermed. Der kan forekomme støv i forbindelse med strøning af halm med strømaskine.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der kun i begrænset omfang vil forekomme støv fra ejendommen, som vil kunne genere omkringboende. Størst risiko vil være i forbindelse med hjemkørsel af halm og korn i høst. Da dette sker i en begrænset periode, vurderes det, at produktionen på Vesterkær ikke vil give anledning til støvgener for naboer. Strøning med strømaskinen sker inde i stald 6 og 9 og vurderes ikke at ville give anledning til støvgener for omkringboende.

Vilkår

Der stilles ingen særlige vilkår i forbindelse med begrænsning af støvgener på ejendommen.

6.7 Lys

Der er vågelys i stalden om natten og i vinterhalvåret vil stalden være fuldt oplyst fra 07.00 -17.00.

Der er udendørs belysning i østgavlen på stald 2. På gårdspladsen på bygning 1 og 5 er der 2 bevægelsessensorstyrede udendørs lys.

Vurdering

På baggrund af den begrænsede belysning og ejendommens beliggenhed vurderer Aabenraa Kommune, at den begrænsede lyskilde ikke vil give gener for omkringboende, og heller ikke vil påvirke de landskabelige hensyn.

Der stilles ingen særlige vilkår i forhold til lys.

7 Påvirkninger fra arealerne

7.1 Udbringningsarealerne

Ejendommens udbringningsarealer består af ejede og forpagtede arealer. Der indgår ikke husdyrgødningsaftaler. Til bedriften I/S Vesterkær hører der i alt 305,9 ha. Dette er fordelt på 136,1 ha ejede arealer og 169,8 ha forpagtede arealer. Hertil kommer 1,3 ha med permanent græs, som ikke anvendes til udspreddning af husdyrgødning. I husdyrgodkendelse.dk er udspreddningsarealerne opgjort til 304,47 ha. Differencen skyldes usikkerhed på indtegningen. Ingen arealer er beliggende i nitratklasse 1-3 eller i P-klasse 1-3. 1,55 ha er beliggende i NFI område ved Ravsted. Det berører mark 65 og 66. En del arealer er beliggende på lavbundsarealer. Jordtypen er JB 1 og en del af lavbundsarealerne er JB 11. Der forekommer ikke drænedede arealer på bedriften.

Udspreddningsarealerne omfatter ingen §3 beskyttede naturarealer. Der er 3 §3 beskyttede engarealer, som grænser op til mark 8-0, 17-0, 32-0, 53-0, 54-0 og 66-0. Der er vandhuller i forbindelse med mark 8-0 og 66-0 og i umiddelbar nærhed af mark 17-0 og 53-0. Hovedparten af arealerne grænser op til vandløb jvf. kortet billede 1.

Oversigt over ejede og forpagtede arealer ses i nedenstående tabel 18.

Arealerne er svarende til opgivne arealer i ansøgning om enkeltbetaling.

Forpagtede Arealer	Adresse	Omdrift ha	Perm. græs ha
Leif Bindzus	Stormsgårdevej 49, 6372 Bylderup Bov	25,5	0,2
Otto Madsen	Havstedvej 62, 6372 Bylderup Bov	59,4	
Peter Petersen Kri-chau	Ravsted Hovedgade 2, 6372 Bylderup Bov	8,3	1,1
Johann Andresen	Ravsted Hovedgade 32, 6372 Bylderup Bov	4,4	
Harald Lorenz Paulsen	Ravsted Hovedgade 53, 6372 Bylderup Bov	1,1	
Ravsted Menighedsråd	Administrator, Jonna Toft, Ravsted Skolegade 25 6372 Bylderup Bov	1,9	
Jürgen Bargum	Høgsholtvej 6, 6372 Bylderup Bov	5,9	
Carl Jørgen Bargum	Høgsholtvej 8, 6372 Bylderup Bov	57	
Anton Bargum	Stormsgårdevej 45, 6372 Bylderup Bov	5	
Thomas Madsen	Spaniensvej 35, 6372 Bylderup Bov	1,3	
Ejede Arealer			
Vesterkær I/S v/ Ralph Carstensen og Andreas Carstensen	Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup Bov	129,1	
Vesterkær I/S v/	Havstedvej 0, 6372 Bylderup Bov	7	

Ralph Carstensen og Andreas Carstensen			
I alt		305,9	1,3

Til en besætning på 499,52 DE kræves et harmoniareal på 293,84 ha ved 1,7 DE/ha. Da bedriftens udspretningsareal er større end dette, er harmonikravet umiddelbart opfyldt.

Arealkravet til en produktion på 499,52 DE ved 1,7 DE/ha er 84,62 ha. Arealkravet er således ligeledes umiddelbart opfyldt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der er sammenhæng mellem bedriftens jordtilliggende og husdyrproduktionen med nuværende gældende harmonikrav og dyreenhedsberegning for kvæg. Den miljømæssige vurdering af udspretningsarealerne er sket ud fra de opgivne arealer i husdyrgodkendelse.dk. En udvidelse eller ændring af udspretningsarealerne vil ikke kunne ske uden at kommunen først har vurderet arealerne.

Efter bek. nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. vil samme besætning tælle flere DE. Ansøger vil skulle have flere hektar til udspretningsareal for at kunne overholde harmonikravet. Alternativt vil der kunne ske en overgang til 2,3 DE/ha. Overgang til 2,3 DE/ha vil dog ikke kunne ske uden at kommunen først har vurderet de miljømæssige konsekvenser af dette.

Vilkår

48. Udskiftning af udspretningsarealer skal anmeldes til kommunen senest 1. aug. forud for det planår arealerne skal anvendes til udspretning af husdyrgødning.
49. Nye udspretningsarealer skal vurderes af kommunen inden de kan anvendes til udspretning af husdyrgødning.
50. Overgang fra 1,7 til 2,3 DE/ha vil skulle vurderes af kommunen.

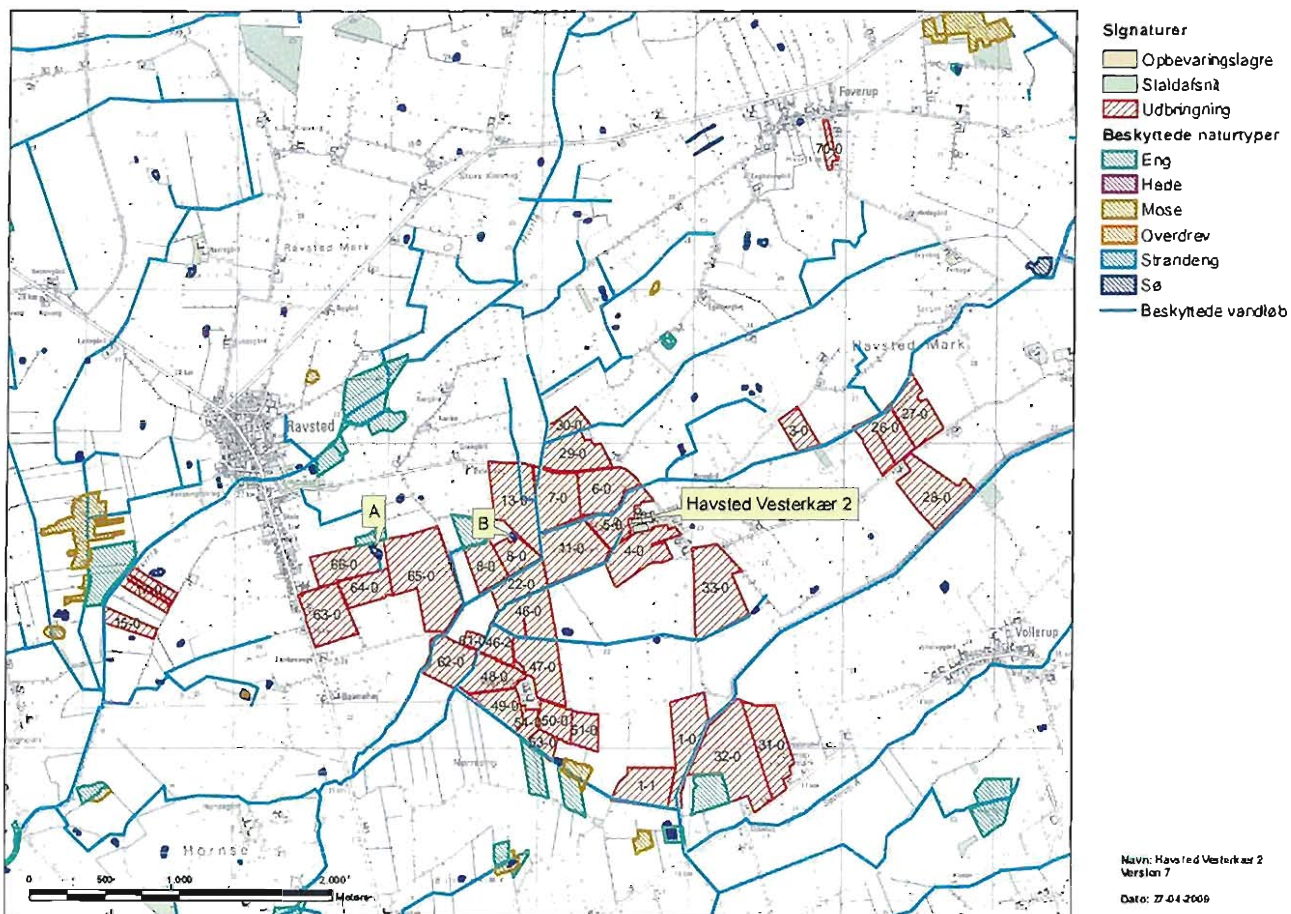
7.2 Beskyttet natur

§ 3 natur

Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte (afsnit 6.1) "§ 7 arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra Vesterkær. Vurderes det at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen beskytte disse naturarealer med same beskyttelsesniveau som er gældende for §7 arealerne.

Jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 må tilstanden af visse naturarealer ikke ændres, når de har et vist areal, naturindhold m. m.

Beskrivelse og vurdering

Billede 1. Viser placeringen af beskyttet natur og udbringningsarealer, samt hvilke naturarealer der er besøgt (A-B).

Område A:

Er en større Sø/Skovsø på ca. 2000 m² med stort åbent vandspejl. Søen er omgivet af bred udyrket bræmme med skov og krat (4-20m). Der er tilløb og afløb til søen via grøft. Søen er omgivet af stejle brinker, hvor jorden er lagt op som vold hele vejen rundt om søen. Der blev set padder, men de blev ikke artsbestemt.

Søen vurderes at være noget næringsbelastet på baggrund af tilløbet til søen af en grøft, der afvander intensivt drevne landbrugsarealer.

Billede 2 Område A

Område B:

Lavvandet sø med udbredt submers- og sumpvegetation. Søen har stejle bredder, nogen steder med en hældning på 1/1. Søen vurderes i sommerperioden at være væsentligt tilgroet, men at være et godt ynglested for padder pga. det lave vand, lysåbne forhold og derved hurtig opvarmning i foråret.

Søen er omgivet af skov og udyrket areal. Kun mod syd-øst findes en meget smal udyrket bræmme på ca. 2 meter. Vandhullet er næringsrigt og på kort sigt truet af tilgroning.

Billede 3 Område B

Vurdering

Vandhuller

Det vurderes, at hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne er overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand der løber på jordoverfladen til vandhullerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til via rodzonen på dyrkede arealer. Derfor stilles der vilkår om overholdelse af dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer rundt om 2 vandhuller (A og B, jf. billede 1), der forekommer på eller op til udbringningsarealerne. Størrelsen af bræmmer afhænger af terrænforholdene op til vandhullet og vil være større på faldende terræn end på fladt terræn.

Vandløb

Flere af bedriftens arealer grænser direkte op til beskyttede vandløb (mark nr. 1-0, 1-1, 3-0, 4-0, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 11-0, 13-0, 15-0, 17-0, 26-0, 27-0, 28-0, 29-0, 30-0, 32-0, 33-0, 46-0, 46-2, 47-0, 48-0, 49-0, 53-0, 54-0, 61-0, 62-0, 65-0 og 66-0).

For at sikre beskyttede vandløb mod øget udvaskning af næringsstoffer, overfladeafstrømning af gødning og næringsstoffer, samt øget sandvandring, stilles der vilkår om 2 meter dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri bræmmer langs beskyttede vandløb, jf. billede 1 og afsnit 7.2. På følgende marker skal der etableres 2 meter dyrkningsfri bræmmer op til beskyttede vandløb: Mark nr. 1-0, 1-1, 3-0, 4-0, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 11-0, 13-0, 15-0, 17-0, 26-0, 27-0, 28-0, 29-0, 30-0, 32-0, 33-0, 46-0, 46-2, 47-0, 48-0, 49-0, 53-0, 54-0, 61-0, 62-0, 65-0 og 66-0.

Bedriftens arealer afvander til 3 forskellige vandløbsoplande, Hvirlå, Lundbæk og Søderup Å, jf. billede 4.

Hvirlå er målsat B2 – dvs. laksefiskevand, der skal fungere som opvækst og opholdsområde for ørred og andre laksefisk. Målsætningen tager sigte mod at beskytte og ophjælpe den alsidige flora og fauna, som naturligt er tilknyttet denne type vandløb. Målsætningen i Hvirlå er ikke opfyldt.

Lundbæk er målsat B3, okker – dvs. karpesfiskevand, der skal fungere som opholds og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpesfisk, men præget af høje okkerkoncentrationer. Målsætningen tager sigte på at beskytte og ophjælpe den alsidige flora og fauna, som naturligt har gode livsbetingelser i disse vandløb. Målsætningen i Lundbæk er ikke opfyldt.

Søderup Å er målsat B3 – dvs. karpesfiskevand, der skal fungere som opholds og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpesfisk. Målsætningen tager sigte på at beskytte og ophjælpe den alsidige flora og fauna, som naturligt har gode livsbetingelser i disse vandløb. Målsætningen i Søderup Å er ved seneste måling i 2007 opfyldt på station nr. 424-3000.

For at opfylde målsætningen for de 3 vandløb kræves en DVFI (Dansk VandløbsFauna Index) værdi på minimum 5.

Ved seneste måling i Hvirlå i 2003, på stations nr. 423-800 nedstrøms Ravsted, havde åen en DVFI værdi på 4, hvilket er en noget forringet biologisk kvalitet.

Seneste måling i Lundbæk er fra 2003 på station 424-1350, hvor der blev målt en DVFI værdi på 5, men målsætningen er ikke opfyldt pga. for meget okker i vandet.

Seneste måling i Søderup Å, station 424-3000, er fra 2007, hvor vandløbet havde en DVFI værdi på 6. Målsætningen er dermed opfyldt, hvilket dog ikke er opdateret på kommunens kort over målsatte vandløb.

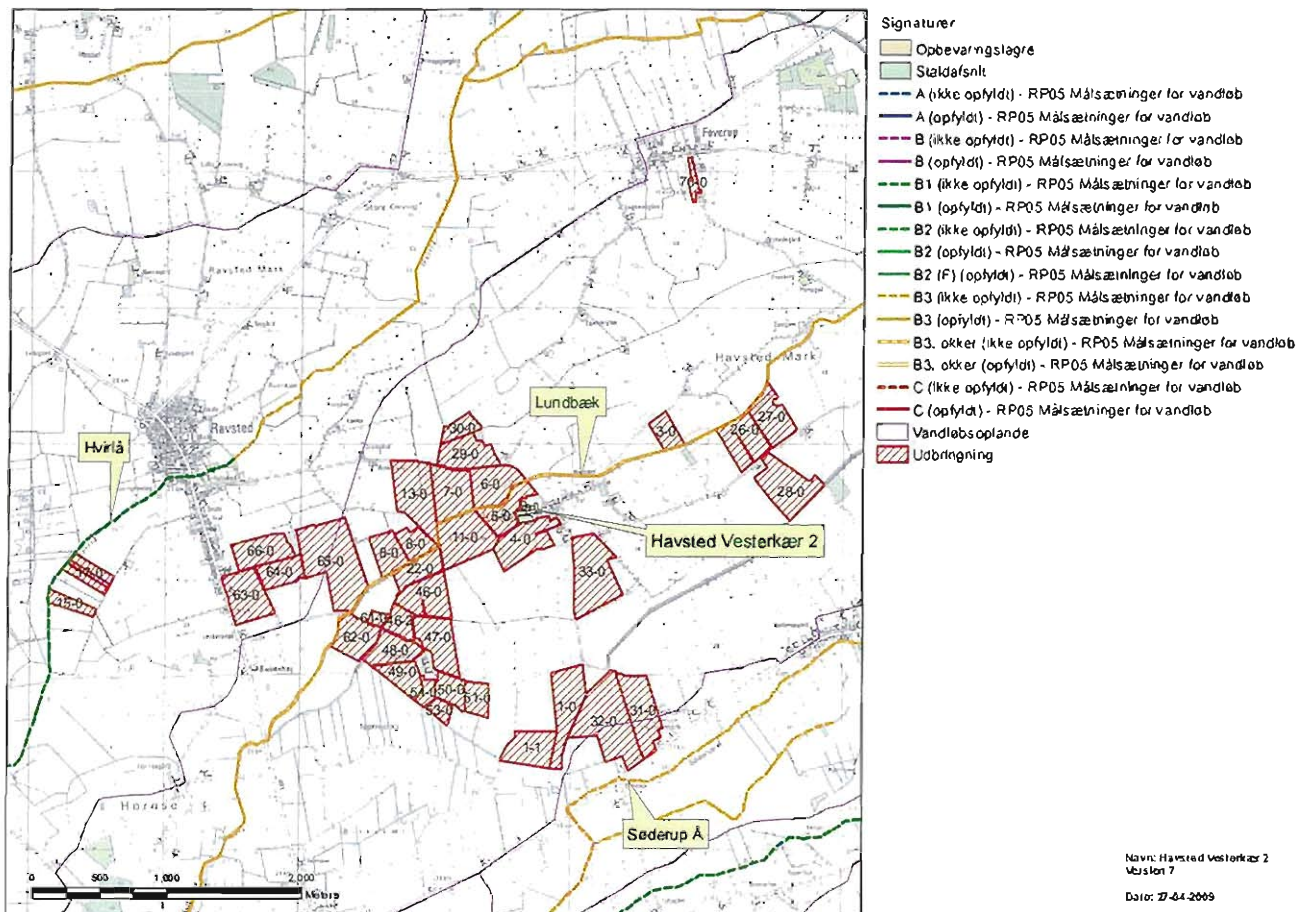
Generelt er vandløbene er generelt præget af meget sandvandring, hårdhændet vedligehold.

Vandløbene er følsomme overfor øget udledning og tilførsel af sand og næringsstoffer fra omkringliggende landbrugsarealer.

Den manglende målopfyldelse vurderes at skyldes dårlige fysiske forhold med blød og sandet bund i vandløbet, grundet hårdhændet vedligeholdelse gennem mange år, og højt indhold af okker.

Hvirilå, Lundbæk og Søderup Å er alle en del af Vidå systemet og afvander Vadehavet.

Billede 4. Bedriftens arealer i forhold til oplande til målsatte vandløb.

Vilkår

51. Der holdes til en hver tid en dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri bræmme på mindst 5 meter rundt om vandhullet (A på billede 1) på matr. nr. 20a Ravsted, Ravsted (mark 64-0, 65-0 og 66-0). Bræmmen måles fra vandhullets øverste kant.
52. Der holdes til en hver tid en dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri bræmme på mindst 5 meter rundt om vandhullet (B på billede 1) på matr. nr. 46 Havsted, Ravsted (mark 8-0 og 13-0). Bræmmen måles fra vandhullets øverste kant.
53. Der skal etableres en 2 m bred dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri bræmme langs beskyttede vandløb på mark nr. 1-0, 1-1, 3-0, 4-0, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 11-0, 13-0, 15-0, 17-0, 26-0, 27-0, 28-0, 29-0, 30-0, 32-0, 33-0, 46-0, 46-2, 47-0, 48-0, 49-0, 53-0, 54-0, 61-0, 62-0, 65-0 og 66-0, jf. billede 1 i afsnit "§ 3 natur". Bræmmen måles fra vandløbets krone.

7.3 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

Kvælstof, herunder nitrat, der føres til overfladevand, stammer hovedsageligt fra gødskningen på landbrugsarealer. En del af den tilførte kvælstof optages ikke af afgrøden på

marken, men siver igennem rodzonen til det øvre grundvand eller løber via dræn og grøfter til vandløb, søer og i sidste ende til havet.

Undervejs omdannes en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser dog til luftformigt kvælstof via en proces kaldet kvælstofreduktion. Hvor stor kvælstofreduktionen er, afhænger af jordbundstypen, og hvor hurtigt nitraten føres til vandløb eller søer. På drænedede arealer føres nitrat væsentligt hurtigere til vandmiljøet end på udrænedede arealer, hvor det skal føres via grundvandet til vandmiljøet (DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - **Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort**). Når kvælstoffet er nået ud i vandløbene er reduktionen meget lav, 2% ca., dvs. stort set al den kvælstof, der ender i vandløb, ender i havet (DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - **Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort**).

Når nitrat kommer ud i vandmiljøet påvirker det naturen ved, at det bruges af planterne som næringsstof og giver en større planteproduktion af sump- og undervandsplanter samt alger, der i høje koncentrationer giver uklart vand. Normalt anses kvælstof i vandløbene ikke for at have stor betydning for levevilkårene for planter, fisk og andet dyreliv. Her er det som regel andre faktorer, fx de fysiske forhold, der er mere afgørende for plante- og dyrelivet (Næringsstoffer - arealanvendelse og naturgenopretning, Temarapport fra DMU 13/1997). En reduktion i udvaskning af kvælstof (og andre næringsstoffer) vil dog utvivlsomt føre til en mindre grødevækst og en mindre produktion af organisk stof i vandløbet, hvilket vil forbedre miljøtilstanden og leveforholdene for dyrelivet samt give mindre tilførsel af organisk stof og næringsstoffer til søer og havet. Kraftig grødevækst kan reducere iltindholdet i vandløbet med deraf negativ virkning på dyrelivet til følge.

Husdyrloven stiller krav om begrænsning i tilførsel af kvælstof til overfladevand, hvis et husdyrbrug, der ønskes etableret, ændret eller udvidet, har udbringningsarealer, der afvander til særligt sårbare vandområder i Natura 2000 områder. For landbrug, der afvander til sådanne naturområder, stilles krav om et lavere husdyrtryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for.

Kravene stilles kun til arealer, der ligger indenfor områder, der ifølge Skov- og Naturstyrelsens kortværk er omfattet af nitratklasse 1, 2 eller 3. Nitratklasserne er baseret på overfladevandområdernes kvælstoffølsomhed samt størrelsen af reduktionspotentiallet (hvor meget nitrat der omsættes i jorden) (DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - *Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort*).

Redegørelse

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3. Der er således i hht. lovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand ingen krav om reduceret husdyrtryk på udbringningsarealerne.

Husdyrgødning fra produktionen udbringes på i alt 304,5 ha ejede eller forpagtede arealer. Ifølge ansøgningen er ingen af de ejede eller forpagtede arealer drænedede.

Beregning af udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealerne til overfladevand viser, at der udvaskes 85,90 kg N/ha efter udvidelsen ved DEmax. Udbringningsarealerne ligger i et område, hvor kvælstofreduktionen ligger mellem 75 og 100%, dvs. der udvaskes maksimalt 21 kg N/ha eller 6.519 kg N i alt til overfladevand fra produktionens udbringningsarealer.

Forholdene omkring vandløb er beskrevet ovenfor i afsnittet om "Vandløb", under "Beskyttet natur".

Vurdering

Bedriftens udbringningsarealer ligger alle udenfor nitratklasserne 1 – 3 (reduktionsprocenten er 100 %). Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt.

Det vurderes, at der ikke udvaskes mere kvælstof i eftersituationen i forhold til førsituationen, fordi alle udbringningsarealerne er landbrugsarealer, der også tidligere har været intensivt dyrket.

Da det vurderes, at der ikke sker forøget udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealer i forhold til førsituationen og med henvisning til afsnittet om "Beskyttet natur" – "Vandløb", vurderes det, at beskyttede vandløb ikke vil ændre tilstand i negativ retning på baggrund af udvidelsen af produktionen på Vesterkær, under forudsætning at vilkårene i nævnte afsnit overholdes.

Der er således ikke grundlag for at stille yderligere vilkår til begrænsning af kvælstofudvaskningen alene i forhold til opfyldelse af målsætningen for vandløbene Hvirlå og Lundbæk.

Desuden vurderes, at vilkårene i afsnittet om beskyttet natur er tilstrækkelige til at sikre vandhuller mod næringsstoffer fra overfladevand.

Det fremgår af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtigelserne. Kommunen kan kun i ganske særlige tilfælde skærpe kravene i forhold til lovgivningens generelle beskyttelsesniveau.

Aabenraa Kommune finder ikke, at der er sådanne særlige forhold i den konkrete sag, som kan begrunde en fravigelse fra det generelle beskyttelsesniveau vedr. nitrat/kvælstof til overfladevand.

Aabenraa Kommune skal bemærke, at der jf. Miljømålsloven skal laves indsats- og handleplaner for overfladevand, grundvand og Natura 2000 områder. Ved gennemførelse af den nødvendige indsats skal det sikres, at der opstår god natur- og miljøtilstand. Kommunen afventer pt. statens indsatsplaner (som angiver hvilken indsats der er nødvendig for at opnå god tilstand). Udkast til indsatsplaner forventes at blive udsendt i løbet af foråret 2009 (udkastet til indsatsplanen foreligger d.d. ikke), og indsatsplanerne vedtages endeligt i december 2009. Kommunen skal lave handleplaner (som angiver, hvad der skal ske af naturgenopretning o. a.) i 2010. Når udkast til planer og endelige planer foreligger, skal kommunen inddrage disse i vurderinger af konsekvenser af produktionsudvidelser på husdyrbrug.

Aabenraa Kommune stiller på den baggrund ingen yderligere vilkår i forhold til at beskytte vandløb, søer og havområder.

Vilkår

Ingen yderligere vilkår i forhold til nitrat til overfladevand

7.4 Nitrat til grundvand

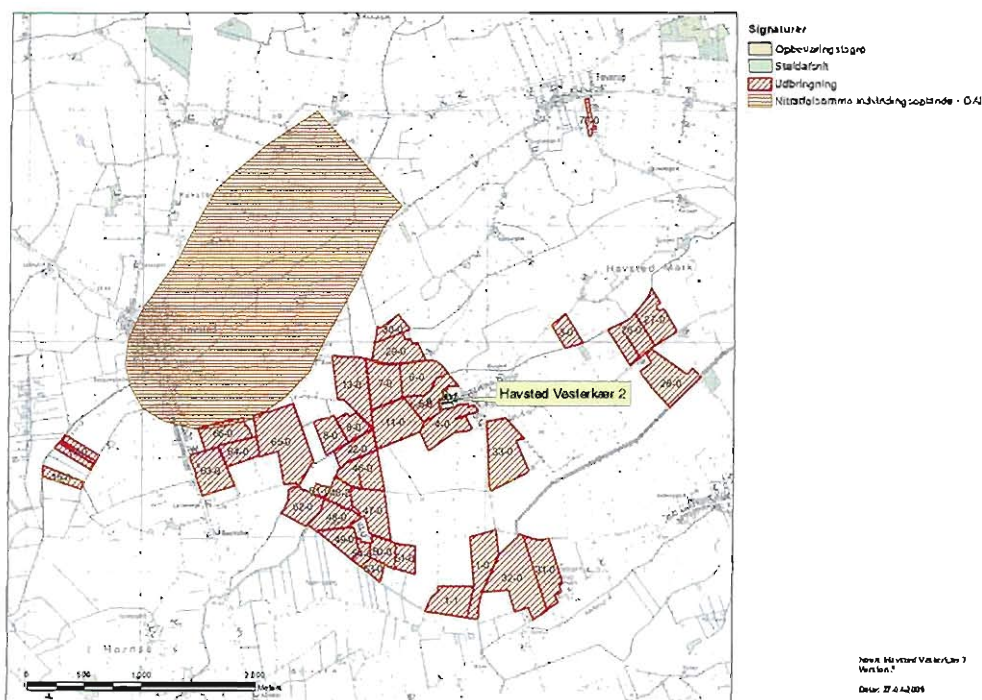
Redegørelse

Bedriften har 1,55 ha udbringningsarealer beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder (mark 65-0 og 66-0).

Der er i det pågældende område ikke udarbejdet en indsatsplan. Derfor kan der ifølge Husdyrloven ikke tillades nogen merbelastning med nitrat, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i nudrift. Udvasningen i nudrift er beregnet til 60 mg nitrat/l i husdyrgodkendelse.dk.

For ikke at overskride en udvaskning på 60 mg nitrat pr. liter har ansøger valgt at anvende et grundvandssædskifte med 30% miljøgræs på de to marker som berører NFI området.

Beregningen i ansøgningssystemet viser, at nitratudvaskningen fra rodzonen, ved brug af grundvandssædskifte med 30% miljøgræs, ligger på 58 mg nitrat per liter, hvilket svarer til en merbelastning på -2 mg i forhold til nudrift. Kravet om at der ikke sker nogen merbelastning er dermed overholdt.

Billede 5. Placering af udbringningsarealer i forhold til Nitratfølsomme indvindingsopland

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af beregningen i ansøgningssystemet, at kravet om ingen merbelastning i eftersituationen er overholdt.

Vilkår

54. De to marker, mark 65 og 66 i ansøgningen, som har areal beliggende indenfor NFI område skal dyrkes med et grundvandssædskifte med minimum 30% miljøgræs.
55. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for andelen af efterafgrøder og tildelt husdyrgødning for de seneste 5 år, f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.

7.5 Fosfor til vandløb, søer og kystvande

Fosfor har stor betydning for søers biologiske kvalitet, idet det oftest er det begrænsende næringsstof og dermed er styrende for algevæksten. I fjordene er det i stigende omfang fosfor, der påvirker forekomsten af iltsvind.

Derimod har fosfor mindre betydning for vandløbs biologiske kvalitet. Alligevel er indholdet af fosfor i vandløb meget vigtigt, fordi fosfor transporteres via vandløb til søer og marine områder.

I modsætning til kvælstof, der generelt udvaskes til grundvand og overfladevand fra hele landbrugsfladen, er billedet af fosfor mere kompliceret med flere betydende transportveje, der fører det til vandløb, søer eller kystvande. Fosfortab fra landbrugsjorde forgår især i forbindelse med 3 forhold:

- Vanderosion (ved overskudsnedbør) eller jordfygning, hvor fosfor tabes sammen med jordpartiklerne
- Udvaskning via dræn og øvre grundvand af vandopløst fosfor. Især på lavbundsarealer.
- Nedbrydning af brinkerne i vandløbene. Jo mere fosfor, der er bundet i jordpartiklerne, jo større fosfortab

Fosfor bindes hårdt i jorden, men jordens evne til at binde fosfor er ikke ubegrænset, derfor er det vigtigt for at undgå fremtidige miljømæssige problemer med fosfor, at sikre en rimelig balance mellem tilført fosfor og den fosfor der fjernes af afgrøderne. Hvor der tilføres mere fosfor end planterne optager er der tale om et fosforoverskud.

Hovedparten af fosfor-tabet sker fra kuperede marker i omdrift langs vandløb og fra drænedede lavbundsarealer. Også hvor jordens p-tal (mængden af opløst p i jordvandet) er højt kan der være et stort fosfortab via sprækker til dræn eller grundvand. Humusjords evne til at binde fosfor er mindre end sandjords og især lerjords evne, og der vil derfor være større risiko for fosfortab fra humus- og lerjord

I "lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" og tilhørende Bekendtgørelse er der fastsat generelle beskyttelsesniveauer i forhold til fosforoverskud. Beskyttelsesniveauet gælder for husdyrbrugsprojekter med udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastet med fosfor. Kortværket, der angiver disse Natura 2000 områder, omfatter ikke oplandene til de søtyper, som klassificeres som sårbare recipienter, men hvis beliggenhed ikke kendes endnu.

Kravet til fosforoverskuddet på udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor, afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder. Beregninger af fosforoverskud omfatter ikke tilført fosfor i handelsgødning.

Det fremgår af lovgivningen, at det fastsatte beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne. Kommunen kan dog i ganske særlige tilfælde skærpe kravene i forhold til lovgivningens generelle beskyttelsesniveau. Vadehavet er i henhold til lovgivningen udpeget som mindre sårbart overfor fosfor.

Redegørelse

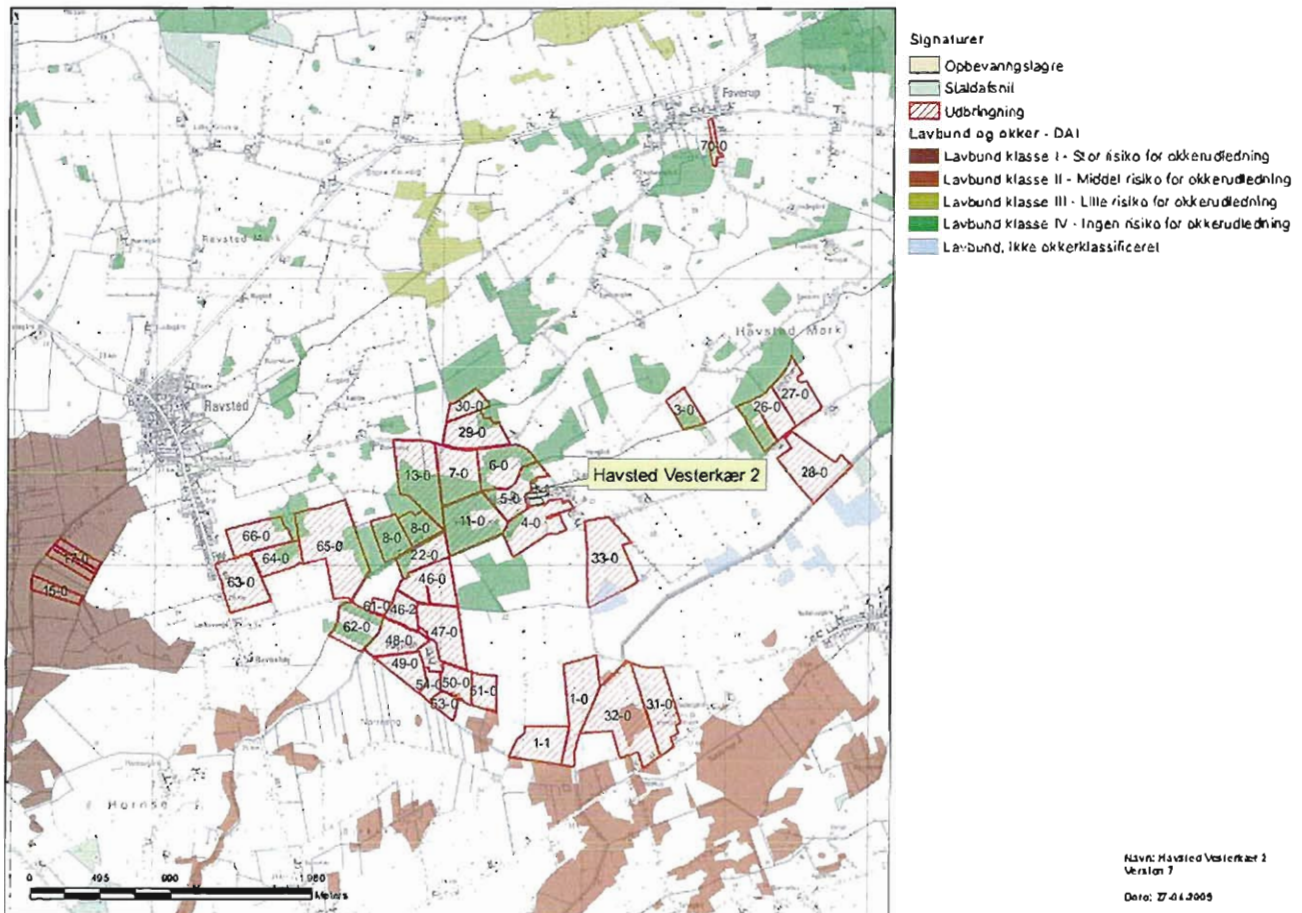
Der tilføres årligt 8934 kg fosfor til markerne i ansøgt drift. Arealerne får derved et fosforoverskud på 4,6 kg P/ha.

Som beskrevet i afsnittet "nitrat til overfladevand" afvander bedriftens arealer til målsatte vandløb, Hvirlå, Lundbæk og Søderup Å.

Flere af bedriftens arealer ligger i lavbundsområder, jf. nedenstående billede 6, med humusrig jordbund. Lavbundsjorder er udstrømningsområder for grundvand, og mange lavbundsjorder har derfor permanent højt grundvandsspejl. Ved vandmætning af jorden vil iltfrie forhold medvirke til en mikrobiel reduktion af jern, hvorved jernet opløses, og fosfor frigives. Lavbundsarealer har derfor en større udvaskning af fosfor, end på højereliggende arealer. Arealerne er ikke omfattet af okkerklasse I, hvor der er stor risiko for udledning af okker/jern.

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Vadehavet via Vidåen. Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er dermed beliggende i oplande til et Natura 2000, der i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk, er overbelastet med fosfor. Derfor skal der ikke, i henhold til lovgivningen, stilles krav til fosforoverskuddet på bedriften.

Billede 6 – Udbringningsarealer i forhold til lavbundsarealer, hvor der er risiko for forøget udvaskning af fosfor

Vurdering

Vilkår stillet under afsnittet 7.2 (vilkår 51-53) Beskyttet natur vurderes at beskytte vandløb og vandhuller m.m. mod tilførsel af fosfor via overfladeafløb.

Aabenraa kommune finder ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en yderligere fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet, idet bedriftens arealer ikke afvander til fosfor følsomme Natura 2000 områder, i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk.

Vilkår

Ingen yderligere vilkår i forhold til fosfor.

7.6 Natura 2000

Redegørelse

Bedriftens arealer ligger i oplandet til Vidå systemet. Dele af Vidåsystemet er udpeget som Natura 2000 område, der udgøres af habitatområde nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, og fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen, samt Fuglebeskyttelsesområde F57 Vadehavet og Ramsarområde 27.

Udledningen af kvælstof m.m. fra husdyrbrugets udbringningsarealer skal i hht. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 1. maj 2007), vurderes i forhold til om det vil skade udpegningsgrundlaget for de ovenfor nævnte habitat og fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkøgen, F60 Vidå, Tøndermarsken og saltvandssøen, F57 Vadehavet og Ramsarområdet 27 indeholder følgende naturtyper og arter:

Naturtyper: 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydebladsplanter eller vandaks, 3260 Vandløb med vandplanter.

Arter: snæbel, flodlampret, bæklampret, dyndsmørling, mosehornugle, rørdrum, sortterne, rørhøg, hedehøg, spidsand, skeand, pibeand, grågås, kortnæbbet gås, bramgås, almindelig ryle, islandsk ryle, hvidbrystet præstekrave, hvid stork, engsnarre, pibesvane, sangsvane, lille kobbersnepe, blåhals, brushane, hjejle, strandhjejle, plettet rørvagtel, klyde, fjordterne, gravand, krikand, mørkbuget knortegås, lysbuget knortegås, sandløber, sandterne, strandskade, dværgmåge, sortand, stor regnspove, edderfugl, dværgterne, havterne, splitterne, hvidklire og rødben,

Flere af arterne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. Fx er snæbel i Vidåsystemet følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag.

Højt næringsindhold i åvandet, der føres til Rudbøl Sø kan medføre en hurtigere tilgroning af Magisterkøge og Rudbøl Sø, sammenlignet med en ren naturtilstand i oplandet, hvilket giver dårligere leveforhold for bl.a. rørdrum (baisanalyse for H90).

Rudbøl sø er A₁ målsat, der er en målsætning med skærpede krav, som anvendes, hvis særlige naturværdier ønskes bevaret. Målsætningen er ikke opfyldt ifølge regionplan 2005-2016.

Ifølge basisanalysen for F57 Vadehavet er den internationale målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50% for kvælstof og 80% for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil" (Baisanalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s 37 og 39)).

Ifølge hjemmesiden vandognatur.dk, under beskrivelsen af naturområdet N89 Vadehavet, beskrives de væsentligste trusler mod naturtyperne og arterne i området som værende bl.a. næringsstofbelastningen, intensiv landbrugsdrift, tilgroning og afvanding m.m.

Ifølge Habitatdirektivets artikel 6 og vejledningen til denne, skal Kommunen sikre at planer og projekter hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer, eller projekter i kumulation (dvs. i forhold til eksisterende belastninger og i forhold til belastninger fra allerede vedtagne planer, som ikke er realiserede) kan have en negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare, eller er til hindring for at området kan opnå gunstig bevaringsstatus.

På baggrund af basisanalyserne m.m. som ovenfor nævnt, kan Aabenraa kommune ikke udelukke at udvaskning af næringsstofferne kvælstof og fosfor fra Havsted Vesterkær 2, i sig selv, eller sammenlagt med udvaskningen fra andre husdyrbrug, kan påvirke udpegningsgrundlaget og Natura2000 områderne negativt, idet områderne i hht. basisanalyserne er overbelastede med næringsstoffer, samt at de væsentligste trusler for områderne er overbelastning med næringsstoffer.

Aabenraa Kommune skal dog bemærke, at der jf. miljømålsloven skal laves indsats- og handleplaner for overfladevand, grundvand og Natura 2000 områder. Ved gennemførelse af den nødvendige indsats skal det sikres, at der opstår god natur- og miljøtilstand. Kommunen afventer pt. statens indsatsplaner (som angiver hvilken indsats der er nødvendig for at opnå god tilstand). Udkast til indsatsplaner forventes at blive udsendt i l. a. foråret 2009, og indsatsplanerne vedtages endeligt december 2009. Kommunen skal lave

handleplaner (som angiver hvad der skal ske af naturgenopretning o. a.) i 2010. Når udkast til planer og endelige planer foreligger, skal kommunen inddrage disse i vurderinger af konsekvenser af produktionsudvidelser på husdyrbrug.

Desuden henholder Aabenraa Kommune sig til, at det fremgår af lovgivningen til husdyrloven, at det fastsatte beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne. Vadehavet er i henhold til lovgivningen ikke udpeget som sårbart overfor kvælstof og fosfor. Kommunen kan dog i ganske særlige tilfælde skærpe kravene i forhold til lovgivningens generelle beskyttelsesniveau.

Ingen af udbringningsarealerne eller aftalearealerne ligger indenfor områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3 eller i oplande til Natura 2000 områder udpeget som overbelastet med fosfor. Der er således, i hht. lovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor til overfladevand, ingen krav om reduceret husdyrtryk på udbringningsarealerne.

Aabenraa Kommune finder ikke at der er sådanne særlige forhold i den konkrete sag, som kan begrunde en fravigelse fra det generelle beskyttelsesniveau vedr. nitrat og fosfor.

Vurdering

Aabenraa Kommune finder ikke, at der er sådanne særlige forhold i den konkrete sag, som kan begrunde en fravigelse fra det generelle beskyttelsesniveau vedr. nitrat og fosfor til overfladevand, da det fremgår af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne.

7.7 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af de arter, hvor projektområdet ligger indenfor eller i nærheden af artens naturlige udbredelse. Der er søgt efter registreringer indenfor de seneste 10 år i Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007, og naturdatabaser på www.naturdata.dk. Der er i databaserne ingen registreringer af de pågældende arter i eller omkring projektets udbredelsesområde.

Redegørelse

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet. Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhuller gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Arealerne i projektområdet er landbrugsjord i omdrift, og arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen. Vandhullerne i eller grænsende op til udbringningsarealerne skal være omgivet af dyrkningsfri bræmmer, målt fra vandhullets øverste kant (kronen).

Kommunen vurderer at en dyknings- gødnings- og sprøjtefribræmmer vil yde vandhullerne beskyttelse mod næringsstoffer tilført via overfladeafstrømning og sikre padderne skjul i den tid yngelen forlader vandhullet. Derfor vurderes det, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse

af bræmmer samt oprensning (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løgfrø. Løgfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinien. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand, men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenede vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l. På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Udsætning af fisk vil også være skadeligt, da fiskene æder salamanderens æg og yngel.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø (se ovenfor), at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Markfirben. Markfirbenet er udbredt over det meste af landet men noget pletvist. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskråninger. Det kan ikke udelukkes at markfirben lever på eller i nærheden af anlægget og bedriftens arealer. Trusler mod arten er næringsberigelse af levesteder, der medfører øget tilgroning og tættere vegetation, der forringer yngle og rastemulighederne for markfirben.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men med baggrund i at arealerne er landbrugsjord i omdrift, og at arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen, vurderes det, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i vandløbssystemerne i Aabenraa Kommune. Det vurderes, at vandløb og grøfter i projektområdet vil være velegnede som levesteder. Odderen er med sikkerhed observeret i Vidå-systemet.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som grøn frø, lille vandsalamander og skrubbudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under padderne ovenfor.

Vurdering

Kommunen har ikke registreret planter og dyr, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og ud-

spredningsarealer, men vurderer at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, under forudsætning af at vilkårene i afsnit 7.2 (beskyttet natur) overholdes, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padde eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Vilkår

Vilkårene er beskrevet under afsnit om "Beskyttet natur" ("§ 3 natur")

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Redegørelse

For intensiv fjerkræ- og svineproduktion over en vis størrelse er i EU-regi i 2003 udarbejdet en BREF - note, som anfører, hvad der betragtes som BAT (Best Available Technique) i forbindelse med en række produktionsforhold, herunder driftsstyring, staldindretning, vand- og energiforbrug mv.

Skov og Naturstyrelsen anfører i husdyrvejledningen, at der også for produktion af andre husdyrtyper (herunder kvæg) skal ske tilsvarende inddragelse af BREF'ens BAT - aspekter.

Skov og Naturstyrelsen og Dansk Landbrugsrådgivning har tidligere udarbejdet en række BAT - Byggeblade, hvor forskellige staldsystemer er vurderet med hensyn til BAT. I 2007 er oprettet et teknologiudvalg, der over de næste år skal rådgive Miljøstyrelsen om miljøeffektive landbrugsteknologier. BAT - byggebladene er nu annulleret og der kommer løbende BAT - blade fra Miljøstyrelsen.

Kravet om anvendelse af BAT gælder for både de eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en etablering, udvidelse eller ændring, idet det dog forudsættes, at krav til eksisterende anlæg fastlægges med rimelige tidsfrister, samt under hensyntagen til, at omkostningerne ved implementering i eksisterende anlæg kan være uforholdsmæssigt store. Vedrørende eksisterende stalde har Miljøstyrelsen i den forbindelse tilkendegivet, at udgangspunktet normalt vil være, at BAT - grundlaget implementeres i sammenhæng med det tidspunkt, hvor staldeafsnittene næste gang skal gennemgribende renoveres. Styrelsen anfører, at gennemsnitslevealderen for et staldanlæg er 15 - 20 år.

BAT betragtes som en ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at anvendelse af BAT ikke afhænger af, om der er tale om følsomme eller robuste omgivelser.

I forbindelse med ansøgning om godkendelse efter lovens § 12 skal i relation til BREF - note som minimum redegøres for følgende forhold:

Management

Foder

Staldindretning

Forbrug af vand og energi

Opbevaring af husdyrgødning

Udbringning af husdyrgødning.

Management

Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.

Der er fast dyrlægeaftale.

Der udarbejdes mark- og gødningsplaner for bedriften.

Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).

Fodersammensætning og fodringsstrategi (f.eks. fasefodring) evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.

Der føres sprøjtejournal og medicinjournal.

Der føres endvidere journal over udbringning af handels- og husdyrgødning.

Der vil kun være 1-2 ansatte i produktionen. Som angivet i arbejdspladsvurderingen APV. APV'en udarbejdes efter gængse retningslinjer. Det er ledelsens opfattelse, at de ansatte løbende skal være under uddannelse, og dygtiggøre sig på alle relevante områder, så virksomheden i det daglige drives efter moderne retningslinjer og i overensstemmelse med godt landmandskab.

Foder

Forbrug af råvarer som foder registreres via jævnlige E-kontroller.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring

Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet

Dyrene i de enkelte aldersgrupper fodres forskelligt. Der anvendes således 5 forskellige foderplaner, således at foderet bedst muligt er tilpasset dyrenes behov for næringsstoffer.

Staldindretning

Den gamle kostald er indrettet med præfabrikeret drænet gulv med skraber. Udvidelsen i siderne af denne stald bliver også med fast drænet gulv med skraber, da det er denne løsning der teknisk set er mulig uden større ændringer af eksisterende stald.

Der er dog en del driftsomkostninger forbundet med skrabe anlægget. Ansøger har ud fra regnskabsbilag dokumenteret, at der er driftsomkostninger til vedligehold på 85.000 kr årligt. Dertil kommer elomkostningerne til drift af skraberne. Ansøgers erfaring med det faste drænedede gulv er, at disse ofte forekommer både glatte og våde. Et glat gulv hæmmer dyrenes naturlige adfærd og fører dermed til ringere velfærd og produktionsresultater. Et vådt gulv er optimal levested for sygdomsfremkaldende mikroorganismer, herunder Digital Dermatitis. Denne sygdom skal forebygges gennem alle tænkelige midler, da den er meget smertefuld for dyrene og svær at bekæmpe. Klovproblemer og forebyggelse hos dyrene har betydet øgede omkostninger til dyrlæge på 25.000 kr årligt (skønnet). I alt har ansøger skønnet at det drænedede gulv med skraber medfører øgede årlige omkostninger på godt. 100.000 kr.

Dette er en medvirkende årsag til, at ansøger har valgt ikke at anvende fast gulv med dræn og skraber i det nye staldafsnit i det ombyggede halmhus. Ansøger har i dette staldafsnit valgt at anvende traditionel spaltegulv med ringkanal grundet ovenstående. Den eksisterende stald, som er gammel ungdyrstald, og som det ombyggede halmhus ligger i forlængelse af er ligeledes med traditionel spaltegulv med ringkanal. De to staldafsnit er adskilt af en mur.

Ansøger har beregnet, at anvendelse af skraber på spaltegulvene i stald 7 og 8 i henhold til normtallene og en forventet reduktion i ammoniakfordampningen på 20% ved anvendelse af skraber ville kunne reducere ammoniakfordampningen fra de to staldafsnit med i alt 207 kg N.

Ansøger har beregnet, at etablering af skrabere i de to staldafsnit vil beløbe sig til 400.000 kr. og et årligt skønnet energiforbrug til 2.500 kr. og vedligehold på 25.000 kr. årligt. Etablering af skrabere i de to staldafsnit er relativt dyrt, da staldenes indretning betyder, at der vil skulle 4 skrabeplaner til, bl.a. fordi de to staldafsnit er adskilt af en mur og spaltearealet er forskudt for hinanden i stald 7 og 8. Ansøger har også haft dyrevelfærdsovervejelser inde i fravalget, da skraberne kan forvolde skader på klove og ben.

Ansøger har også undersøgt gylleforsuring. Ansøger har beregnet, at gylleforsuring ville medføre øgede omkostninger på 66.984 kr. fordelt på forrentning, afskrivning og direkte driftsomkostninger. Ansøger har i denne beregning ikke medtaget øgede omkostninger til etablering af overdækning eller lignende på gyllebeholdere. Forsuret gylle danner ikke naturligt flydelag. Ansøger har ikke beregnet, hvor mange kg N ammoniakfordampningen ville kunne reduceres med hvis stald 7 og 8 blev tilkoblet et gylleforsuringsanlæg. Idet 20% reduktion betyder ca. 207 kg vil en 50% reduktion svare til ca. 500 kg N. Ansøger har endvidere begrundet fravalg af forsuringsanlæg med manglende sikkerhed for, at betonen vil kunne tåle længere tids påvirkning af den forsurede gylle. Desuden anfører ansøger risikoen for lugtproblemer, hvilket er særligt uheldigt i forhold til Vesterkær, da der er flere naboer indenfor relativ kort afstand af ejendommen. De mindste dyr op til 6 mdr. opstaldes i staldsystem med dybstrøelse, hvilket må anses for værende BAT for de mindste dyr. For at mindske ammoniaktabet fra stald og lager fra disse staldafsnit vil størstedelen af dybstrøelsen blive kørt direkte ud. Dog forbeholdes ret til at 15% vil kunne lægges i markstak såfremt direkte udkørsel til udspretningsarealerne af en eller anden grund ikke vil være muligt.

Dybstrøelse anvendes overvejende til småkalve og dyr op til 160 kg samt i aflastningsboksene. Dette sker ud fra et hensyn til dyrevelfærden. Derfor forventes det ikke at der skal ændres i disse staldsystemer indenfor 8 år

Alle staldafsnit er med naturlig ventilation. Med naturlig ventilation er sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store luftskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Forbrug af energi og vand

Glødepærer, som er tændt et par timer om dagen, bør erstattes af A-pærer. En A-pære sparer 75% i forhold til en tilsvarende glødepære.

Det billigste lys er sollyset. Ved at holde vinduer, ovenlysvinduer og -tagplader rene kan der opnås en besparelse på dette område. De lyse farver i staldene, giver en bedre udnyttelse af lyset. Kalkning/hvidtning giver tillige mere lys.

Der sidder reflektorer på lysstofrør, således at lyseffekten er høj. Hyppig vask af lysstofrør sikrer ligeledes at energien til belysning udnyttes optimalt.

For markdriften gælder det at der sættes fokus på ikke at bearbejde jorden dybere end nødvendigt. Derudover foretages der løbende kontrol/service af læssemaskiner og traktorer således at brændstoffet udnyttes optimalt.

På ejendommen fokuseres på at undgå spild af drikkevand; Det betyder at vandrør, slanger og vandkopper og kar dagligt tilses og utætheder repareres så snart de opdages.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Opbevaring af husdyrgødning

For hver gyllebeholder er der tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømming
- beholderen er overdækket med naturligt flydelag

Gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Dybstrøelsen bringes direkte til udspretningsarealerne ved udmugning af stalden. Der kan dog forekomme et mindre oplag af dybstrøelse i markstak såfremt ydre forhold forhindrer, at dybstrøelsen kan bringes direkte ud. Maks 15% vil blive oplagret i markstak. Derved sker der minimal ammoniakfordampning fra oplagring af dybstrøelse på ejendommen, hvilket er med til at nedbringe ammoniakfordampningen fra ejendommen. Direkte udbringning af dybstrøelse anses for værende BAT.

Det vurderes derfor, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker.

Udbringning af husdyrgødning

Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

I forbindelse med udbringning af husdyrgødning overholdes husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker

Vurdering af ejendommens anvendelse af BAT

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger i forhold til management på ejendommen sikrer at driften sker under hensyntagen til mindst mulig påvirkning af miljøet. Ansøger og medarbejdere bliver gennem løbende efteruddannelse og kontakt til fagkonsulenter til stadighed ajourført, hvad angår ny viden i forhold til drift af ejendommen. Ansøger opfylder lovens krav med hensyn til gødningsplanlægning, sprøjtejournal mv. Ansøger har jævnligt besøg af dyrlæger, hvilket sikrer at der til stadighed er fokus på dyrevelfærd på ejendommen.

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger i forhold til fodring opfylder kravene til BAT, idet der anvendes forskellige foderblandinger til de enkelte aldersgrupper af dyr. Foderet består af grovfoder der suppleres med tilskudsfoder. Foderblandingerne sammensættes ud fra det enkelte års grovfoderkvalitet på baggrund af analyser. Dette sikrer, at den færdige foderblanding optimeres med hensyn til dyrenes behov for næringsstoffer.

Aabenraa Kommune vurderer i forhold til ejendommens ressourceforbrug i form af energi og vand, at ansøger har redegjort for, at der ikke anvendes mere energi og vand end nødvendigt i forhold til at sikre optimal drift af ejendommen. Staldene er etableret med naturlig ventilation, hvilket er den energimæssige mindst ressourceforbrugende form for ventilation. Der er fokus på udskiftning af belysning til energisparende A-pærer og ved rengøring mv. sikres det, at det naturlige dagslys kan udnyttes optimalt. Der bør ligeledes være fokus på at skifte til energieffektive typer ved udskiftning af andet udstyr f.eks. pumper. Ansøger har i sin egenkontrol anført, at såfremt elforbruget stiger, vil der tages kontakt til energiselskabet med henblik på udarbejdelse af handlingsplan til nedbringelse af energiforbruget. Der er ikke vandmåler på ejendommen i forhold til at kunne registrere vandforbruget. Da ansøger imidlertid rengør og efterser drikkevandsinstallationerne jævnligt og at evt. lækager identificeres og udbedres straks, vurderes det, at ansøger på tilstrækkelig vis sikrer sig, at vandforbruget ikke er større, end hensynet til dyrenes velfærd betinger.

Aabenraa Kommune vurderer i forhold til opbevaring af husdyrgødningen, så sker dette miljømæssigt forsvarligt, idet beholderne opfylder kravene til gyllebeholdere i henhold til lovgivningen. Der er tre gyllebeholdere på ejendommen. Ingen af disse er forsynet med fast overdækning. Da kvæggylle imidlertid let naturligt danner flydelag, og beholderne

udelukkende omrøres i forbindelse med udbringning, er det vurderet, at det ikke er BAT at forsyne eksisterende beholdere med fast overdækning. Det vurderes, at omkostningerne til at overdække eksisterende gyllebeholdere med teldug eller lignende ikke vil være proportional med ammoniak- og lugtemissionen fra beholderne, da der ikke er problemer med at holde det naturlige flydelag på gyllebeholdere med kvæggylle.

Da dybstrøelsen fra staldafsnittene med småkalvene kun i begrænset omfang vil blive oplagret, idet det tilstræbes at al dybstrøelsen køres direkte ud, må opbevaring af dybstrøelse på ejendommen anses for værende BAT.

Aabenraa Kommune vurderer, at udbringningen af husdyrgødning sker i henhold til BAT, idet der ved den valgte metode tages udgangspunkt i afgrødernes behov for næringsstoffer, og husdyrgødningen udbringes således, at ammoniakfordampningen ved udbringning minimeres, idet en væsentlig del af den flydende husdyrgødning nedfældes. Den øvrige del udlægges med slanger, når afgrøderne er i vækst. På denne måde mindskes ammoniakfordampningen og lugtemissionen ved udbringning af husdyrgødningen.

Endvidere anvendes principperne for godt landmandsskab ved udbringning af husdyrgødning, idet der tages hensyn til naboer og andre omkringboende til udspretningsarealerne.

Der findes ingen BAT standarder for studeproduktion. Studeproduktion adskiller sig bl.a. fra malkekvæg ved at have lavere gødningsudskillelse pr. dyr samt væsentlig lavere dækningsbidrag. Derfor kan BAT-standarder for malkekvæg ikke udvides til også at omfatte studeproduktion.

Indtil 5-6 måneders alderen vil dyrene typisk være opstaldet i dybstrøelsesstalde.

Til slutfedning vil dyrene ligeledes ofte være opstaldet i dybstrøelsesstalde, men kan også være opstaldet i sengebåsestalde (f.eks. i ombygget kostald). Da studeproduktion har et meget begrænset omfang i DK er erfaringerne med opstaldning i ombyggede kostalde begrænsede og de forskellige typer af sengebåsestaldes egnethed til studeproduktion er ikke undersøgt. Ammoniakfordampningen fra forskellige staldsystemer er heller ikke undersøgt.

For studeproduktion vurderes det at være BAT, at opstalde dyrene i dybstrøelsesstalde eller i ombyggede kvægstalde. For opstaldning af malkekvæg vil det ofte være BAT at etablere skraber på spalterne. Da dækningsbidraget for stude er væsentlig lavere end for malkekvæg og gødningsudskillelsen lavere, vil det ikke nødvendigvis være BAT at etablere skraber på spalterne i forhold til studeproduktion. Det vil afhænge af en konkret vurdering af omkostningerne til etablering af skraber i en given stald sammenholdt med produktionsstørrelsen i stalden og derved den mulige reduktion i ammoniakfordampningen.

På Havsted Vesterkær er det vurderet at omkostningerne til at etablere skraber på spalterne i stald 7 ikke er proportional med miljøeffekten, da omkostningerne pr kg reduceret N vil være større end 200 kr (vurderet ud fra ansøgers oplysninger om omkostninger til etablering og drift af skrabe anlæg). Beregninger viser, at skraberne vil kunne reducere ammoniakudledningen med ca. 100 kg N. Tilsvarende for stald 8 som anvendes til dyrene fra 9 til 12 mdr.

Tilsvarende vil der ikke være proportionalitet mellem omkostningerne og miljøeffekten at etablere forsøringsanlæg i forhold til stald 7 og 8, da produktionen i disse to stalde er beskeden (under 130 DE) og der er tale om små dyr fra 6-12 mdr.

Dyrene fra 12 til 22 mdr opstaldes i ombygget kostald med præfabrikeret gulv samt i udvidelse af denne stald til siderne. Dette må umiddelbart anses for at opfylde kravene til BAT for studeproduktion.

Totalt set er de vurderet at opstaldningen af studene opfylder BAT for studeproduktion.

Dog vil forholdet mellem reduceret kg N og omkostningerne hertil kunne ændres, hvis teknikken til reduktion af ammoniakfordampning bliver billigere. Det vil derfor være et vilkår, at der etableres skraber, gylleforsuring eller anden teknik til reduktion af ammoniakfordampningen i stald 7 og 8 såfremt prissættet ændrer sig.

Vilkår

56. Ansøger skal til stadighed orientere sig om ny teknologi til reduktion af ammoniakfordampningen og tage denne teknologi i anvendelse i stald 7 og 8 såfremt omkostningerne til reduktion pr. kg N mindskes således, at der vil være proportionalitet mellem omkostningerne og miljøgevinsten.
57. Der skal udarbejdes foderplaner til studene, der opdeles i relevante aldersgrupper.
58. I dybstrøelsesstalde skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
59. Ved udskiftning af energiforbrugende anlæg skal der skiftes til energieffektive typer. Det gælder også fsva. el – pærer.
60. Der må ikke køres gylle på vandmættet, oversvømmet, snedækket eller frossen areal.

9 0-alternativet og andre alternativer

0-alternativet

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. Andre alternativer end 0-alternativet kunne være en løsning med 100% dybstrøelse i hele staldanlægget; Denne løsning er dog ikke aktuel pga. stort ressourceforbrug af halm og arbejdstimer.

Et 0-alternativ er reelt ikke en mulighed. Dette skyldes, at mælkekvoten på ejendommen er solgt. Ligeledes er malkende køer og drægtige kvier også solgt fra. Det betyder, at der ville gå omkring 2-3 år inden ejendommen igen var oppe i fuld drift. Grundet den økonomiske situation på ejendommen vil det ikke være muligt at blive boende på ejendommen, idet ren planteproduktion ikke vil kunne forrente bygningerne. Hvis omlægningen ikke gennemføres vil ejerne være tvunget til at sætte ejendommen til salg.

Med de nuværende staldfaciliteter er der ikke tilstrækkelige muligheder for anvendelse af hensigtsmæssig gruppestørrelser med optimal stidimension, samt optimal arbejdsforhold.

0-alternativet resulterer umiddelbart ikke i en forøgelse af lugtgenerne til omgivelserne. Påvirkningen af omgivelserne via ammoniakfordampning er større i ansøgt produktion. Der er dog ikke sårbar natur indenfor 100 meter af anlægget, hvorfor man må anse den øgede belastning som ikke værende af betydning.

Samlet set vil der kun være små forskelle i miljøpåvirkningen fra 0-alternativet sammenlignet med det ønskede projekt.

Andre alternativer

Placeringen af de nye staldbygninger er valgt ud fra ønsket om at det samlede produktions- og staldanlæg skal fremstå som en samlet harmonisk enhed, der ikke forstyrrer det åbne land. Den nye starterstald og den nye mellemstald er bevidst bygget sammen med de eksisterende bygninger for netop ikke at skulle bygge i det åbne land.

Placeringen af den nye starterstald er valgt således at den ligger i nærheden af den nuværende starterstald. Dette udspringer i et ønske om korte transportveje for dyr og foder. Derudover er placeringen valgt således at det er muligt at køre igennem den eksisterende afdeling og videre igennem det nye afsnit i samme arbejdsgang.

En alternativ placering af den nye starterstald ville ligge længere væk fra det øvrige anlæg og dermed give længere transport. Formålet med etableringen af stalden var netop at få bedre staldforhold for dyrene samtidigt med at behovet for arbejdskraft kan begrænses.

Den nye mellemstald ønskes opført i forlængelse af den gamle kviestald. Dermed kommer bygningen til at have nogenlunde samme længde som den eksisterende slutstald. Ønsket om at placere stalden på den valgte position begrundes i et ønsket om, at kunne

passe bygningen ind imellem den bestående bygningsmasse. Alternativet kunne være at udbygge den eksisterende slutstald mod vest. Dette ville medføre at allerede støbte kørearealer skulle brækkes op. Derudover ville gyllekanaler og fortanken ved slutstalden ligeledes skulle fjernes og flyttes mod vest. Dette vil være en betydelig investering idet det ikke ville være muligt at opretholde fuld produktion mens byggeriet ville stå på.

Endelig ville en udbygning mod vest medføre at stalden ville komme til at være meget synlig fra offentlig vej. Derudover ville den ødelægge de lige stræk på marken omkring anlægget.

Alternativer til de valgte staldsystemer kunne være præfabrikeret drænet gulv til dyrene fra 6-12 mdr. Dette er dog fravalgt, idet gulvsystemet kan give glatte og våde gulve, hvilket er skønnet uhensigtsmæssigt i forhold til de yngre dyr. Endvidere er systemet fravalgt fordi ansøger har erfaringer med at skrubesystemet er dyrt i vedligehold.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger har undersøgt alternative muligheder tilstrækkeligt og har redegjort for, at den valgte løsning er bedste alternativ.

10 Husdyrbrugets ophør

I tilfælde af ophør af produktion på ejendommen vil der ske følgende: Landbrugskemikalier, både til rengøring og markbruget, vil blive videresolgt til aktive landmænd, således at de kan bruges til det formål de er fremstillet til.

Lagre af husdyrgødning, vil blive brugt/overdraget i forhold til gældende regler fra plantedirektoratet.

Olietanke vil blive tømt og sløjftet i tilfælde af de ikke er nødvendige fremover.

Olierester afleveres på kommunal modtagestation

Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.

Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, de bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.

Alle olietanke skal tømmes.

Olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til gældende affaldsregulativer.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger i fornødent omfang sikrer, at der ikke vil opstå miljømæssige problemer i forbindelse med ophør af produktionen ved de tiltag, der er beskrevet i redegørelsen for ophør af produktionen. Landskabeligt kan det dog være nødvendigt at sikre, at bygningerne ikke forfalder, når de ikke længere anvendes til produktion. For at sikre at der til hver en tid sker en afvikling af produktionen på ejendommen i overensstemmelse med kommunens til den tid gældende bestemmelser, stilles der vilkår om, at Aabenraa Kommune kontaktes ved ophør af produktionen.

Vilkår

61. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Aabenraa Kommune kontaktes med henblik på vejledning og evt. krav om en miljømæssig ansvarlig afvikling af virksomheden

11 Egenkontrol og dokumentation

Redegørelse

Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav.

Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.

Der føres løbende kontrol med produktionsresultaterne i stalden via E-kontroller.

Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb. Påfyldningen sker under opsyn.

For at kunne dokumentere et lavere fosforindhold i foderet i forhold til normen opbevares foderplaner og indlægssedler på ejendommen.

Hvis f.eks. elforbruget stiger tages der kontakt til energiselskabet, hvorefter der udarbejdes en handlingsplan for at nedsætte forbruget.

Der føres logbog for samtlige beholdere af husdyrgødning. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak.

Ejer fører medicinjournal i henhold til gældende lov.

Der føres sprøjtejournal over anvendelsen af pesticider.

Ejer opbevarer skriftlige forpagtningskontrakter, således at råderetten over udspretningsarealet kan fastslås. Ejer opbevarer endvidere skriftlige overførselsaftaler.

Energiforbrug opgøres årligt via årsrapporten

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i forbindelse med produktionen på Vesterkær sker tilstrækkelig registrering til at kunne dokumentere, at der tages de nødvendige hensyn til miljøet på ejendommen. I forbindelse med dokumentation for at denne miljøgodkendelses vilkår overholdes stilles der krav om at fornøden dokumentation til kontrol af dette er til rådighed.

Vilkår

62. Al dokumentation, der direkte eller indirekte kan være med til at beskrive husdyrbrugets påvirkning af natur og miljø, skal opbevares i mindst 5 år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Denne dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i denne miljøgodkendelse er overholdt.
63. Til dokumentation for at vilkår vedrørende produktionsniveauer er overholdt, skal der opbevares kvitteringer for indkøb af kalve, slagteriafregninger og andre kvitteringer for afsatte og indkøbte dyr.
64. Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktioner.
65. Der skal føres journal over aflevering af affald med mængde, transportør, og modtager.
66. Gyllebeholderne skal tømmes én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen registreres i logbogen
67. Ensilagesiloerne skal tømmes én gang årligt, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal noteres i logbogen.
68. Placering af kompoststakke skal noteres i logbog. Det skal kunne dokumenteres, at der ikke har været placeret en kompoststak det samme sted i 5 år.
69. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø, skal registreres med dato og beskrivelse.
70. Følgende skal registres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften:
  - hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, med hvad og hvornår
  - hvornår der er foretaget rengøring/desinfektion af staldene, med hvilke midler mængde og hvordan
  - forpagtnings- og overførselsaftaler (af mindst 1 års varighed) mv.

12 Klagevejledning

Miljøgodkendelse er meddelt i medfør af Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug med senere ændringer og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Miljøklagenævnet.

En klage skal være skriftlig og skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Plantagevej 4, 6330 Padborg eller til post@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Miljøklagenævnet, mkn@mkn.dk.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt onsdag den 11. november 2009 i Aabenraa Ugeavis. En evt. klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest onsdag den 9. december 2009 inden for normal kontortids ophør kl. 15:00, der er dagen for klagefristens udløb.

En klage over denne § 12 miljøgodkendelse har ikke opsættende virkning jf. § 81, stk. 3, idet der ikke er stillet vilkår om de landskabelige værdier i henhold til § 27, stk. 1, nr. 3.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter Kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede ifølge Forvaltningslovens § 9 har ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Miljø & Natur.

Miljøgodkendelsen er blevet sendt enten pr. brev eller pr. e-mail til nedenstående naboer og andre berørte, hvis beboelse er beliggende indenfor det beregnede konsekvensområde på 513,5 m (jfr. afsnit 6.2 og bilag 5), samt til øvrige parter og klageberettigede:

- Ansøgere I/S Vesterkær v. Ralph og Andreas Carstensen, Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup Bov
- Ivan Chornous, Vitalii Banchak, Vadym Burlat, Havstedvej 57, 6372 Bylderup Bov
- Otto Madsen, Havstedvej 62, 6372 Bylderup Bov
- Henrik Uth, Havstedvej 64, 6372 Bylderup Bov
- Peter Damm Friis, Havstedvej 55, 6372 Bylderup Bov
- Bettina Petersen, Broløkkevej 1, 6372 Bylderup Bov
- Henning Kjeld Poulsen, Broløkkevej 3, 6372 Bylderup Bov
- Carsten Nielsen, Broløkkevej 5, 6372 Bylderup Bov
- Bjarne Løkke Hansen, Broløkkevej 9, 6372 Bylderup Bov
- Jan Nørgård Eschelsen, Broløkkevej 11, 6372 Bylderup Bov
- Bente Hansen Jensen, Stenagervej 4, 6372 Bylderup Bov
- Britta Christensen, Stenfeldtsvej 8B, Assens, 9550 Mariager
- Lene Fabricius og Niels Peter Skøt Søndergaard, Havstedvej 53, 6372 Bylderup Bov
- Henning Nielsen, Korupvej 23, 6372 Bylderup Bov

- Annemarie Nielsen, Havstedvej 58, 6372 Bylderup Bov
- Per Hansen, Tulipanvej 3, Bedsted, 6240 Løgumkloster
- Benedikte Falk Pedersen, Benny Falk Pedersen og Uwe Friderichsen, Broløkkevej 7, 6372 Bylderup Bov
- Arbe Braae Uth, Havstedvej 6, 6372 Bylderup Bov
- Frede Andersen, Egebjergsvej 3, 6372 Bylderup Bov
- Allan Boier Nielsen, Stormgårdsvej 61, 6372 Bylderup Bov
- Leif Bindzus, Stormgårdsvej 49, 6372 Bylderup Bov
- Peter Petersen Krichau, Ravsted Hovedgade 2, 6372 Bylderup Bov
- Johann Andresen, Ravsted Hovedgade 32, 6372 Bylderup Bov
- Harald Lorenz Paulsen, Ravsted Hovedgade 53, 6372 Bylderup Bov
- Ravsted Menighedsråd, adm. Jonna Toft, Ravsted Skolegade 25, 6372 Bylderup Bov
- Jürgen Bargum, Høgsholtvej 6, 6372 Bylderup Bov
- Carl Jørgen Bargum, Høgsholtvej 8, 6372 Bylderup Bov
- Anton Bargum, Stormgårdsvej 45, 6372 Bylderup Bov
- Thomas Madsen, Spaniensvej 35, 6372 Bylderup Bov
- Konsulent Thomas B. Jacobsen, Slagtekalve.dk, tbj@slagtekalve.dk
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, post@rib.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité: aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, info@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforening.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk

13 Bilag

1. Ansøgningskema, § 12, stk. 2 godkendelse, skemanr. 4448, version 8, genereret den 1. maj 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 04. maj 200x
  - 1.1. Oplysningskema til www.husdyrgodkendelse.dk
  - 1.2. Generelle oplysninger inklusiv BAT
  - 1.3. Bygningsbeskrivelse – skitse nudrift og ansøgt
  - 1.4. Bygninger – situationsplan
  - 1.5. Vandindvindingstilladelser mv.
  - 1.6. Afløbsplan
  - 1.7. Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet
  - 1.8. Udbringningsarealer og transportruter
  - 1.9. Oversigtskort over alle arealer
  - 1.10. Supplement til BAT
  - 1.11. Beredskabsplan
  - 1.12. Fuldmagt

2. Kort med angivelse af kommune/lokalplaner

3. Kort med angivelse af byggelinier mv.

4. Beliggenhed – Oversigtskort
  - 4.1 Kort 1:10.000
  - 4.2 Kort 1:32.000

5. Kort der viser hvilke naboer og andre berørte, der er blevet hørt.

6. Ansøgers kommentering af udkast til miljøgodkendelse.

7. Kommentering af udkast til miljøgodkendelse fra ejeren af Havstedvej 53, 6372 Bylderup-Bov

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	4448
Version	8
Dato	17-06-2009

Navn	I/S Vesterkær
Adresse	Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov
Telefon	74647108
Mobil	27637108
E-Mail	xx@xx.dk

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	418,13 DE	0 DE	0 DE
Ansøgt	499,52 DE	0 DE	0 DE

Kort beskrivelse

Ejerne af Vesterkær ønsker at omlægge produktionen fra 418 DE i malkekvæg.

Der ansøges om en produktion af stude. Tyrekalvene indkøbes ved 51 kg og studes ved 100 kg og færdigfedes til 22 mdr. Der vil være ca. 1.550 dyr på stald og en produktion på ca. 916 stude pr. år sammenlagt 499,52 DE.

Der kan forekomme en variation på 10 % indenfor hver dyregruppe. Men de 499 DE overskrides ikke.

Omlægningen sker dels i eksisterende stalde og ombygning af halmlade nr. 8 på skitse. Halmladen er på 1.800 m², den ombygges til en sengestald med spalter og ringskyl.

Der ønskes tilbygget 8 m i siderne både nord og syd på til stald nr. 2, i alt ca. 1.488 m².

Endvidere bygges der en ny kalvestald nr. 9 på skitse på ca. 819 m².

Der ønskes endvidere opført en ny befæstet ensilage plads på ca. 1.750 m² nord nordvest for den eksisterende ensilage plads.

Øst for ensilage pladserne og ned langs stald nr. 6 og udkørsel til Havstedvej ønskes opført en asfalteret plads på ca. 1.200 m²

Beregningsgrundlag

01-2007 (1.42)

---

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold	4
1.1. Ansøger	4
1.2. Konsulent	4
1.3. Kontaktperson på bedriften	4
1.4. Bedriftoplysninger	4
1.5. Yderligere oplysninger	4
2. Oprettede Anlæg	6
3. Beregninger på anlæg	40
3.1. Ammoniak	40
3.1.1. Generel Ammoniakreduktion	40
3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion	40
3.2. Lugtgeneberegning	40
3.2.1. Resultat af lugtberegning	40
4. Oplysninger om arealer	42
4.1. Arealer	42
4.1.1. Kortbilleder	42
4.1.2. Grundlæggende arealinformationer	60
4.1.3. Udbringningsarealer	60
4.1.4. Aftalearealer	62
4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)	62
4.2.1. Produceret Gødningsmængde	62
4.2.2. Tilført Gødningsmængde	62
4.2.3. Afsat Gødningsmængde	62
4.2.4. Total Gødningsmængde	62
4.2.5. Total sum af gødningsmængder	62
4.2.6. Harmonital	63
4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)	63
4.3.1. Produceret Gødningsmængde	63
4.3.2. Tilført Gødningsmængde	63
4.3.3. Afsat Gødningsmængde	63
4.3.4. Total Gødningsmængde	63
4.3.5. Total sum af gødningsmængder	63
4.3.6. Harmonital	63
4.4. Udbringningsteknologi	63
5. Beregninger på arealer	64
5.1. Fosforberegning	64

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)	64
5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift	64
5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N	64
5.3. Nitratberegning (Grundvand)	64
5.3.1. Ansøgt	64
5.3.2. Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)	64

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold

1.1. Ansøger

Navn	I/S Vesterkær
Adresse	Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov
Telefon	74647108
Mobil	27637108
E-Mail	xx@xx.dk

1.2. Konsulent

Navn	Thomas B. Jacobsen
Adresse	Hermingvej 23, 7300 Jelling
Telefon	76801252
Mobil	21441252
E-Mail	tbj@slagtekalve.dk

1.3. Kontaktperson på bedriften

Navn	Thomas B. Jacobsen
Adresse	Hermingvej 23, 7300 Jelling
Telefon	76801252
Mobil	21441252
E-Mail	tbj@slagtekalve.dk

1.4. Bedriftoplysninger

Navn	Vesterkær
Adresse	Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov
CVR	26037026

1.5. Yderligere oplysninger

Kort beskrivelse

Ejerne af Vesterkær ønsker at omlægge produktionen fra 418 DE i malkekvæg.

Der ansøges om en produktion af stude. Tyrekalvene indkøbes ved 51 kg og studes ved 100 kg og færdigfedes til 22 mdr. Der vil være ca. 1.550 dyr på stald og en produktion på ca. 916 stude pr. år sammenlagt 499,52 DE.

Der kan forekomme en variation på 10 % indenfor hver dyregruppe. Men de 499 DE overskrides ikke.

Omlægningen sker dels i eksisterende stalde og ombygning af halmlade nr. 8 på skitse. Halmladen er på 1.800 m², den ombygges til en sengestald med spalter og ringskyl.

Der ønskes tilbygget 8 m i siderne både nord og syd på til stald nr. 2, i alt ca. 1.488 m².

Endvidere bygges der en ny kalvestald nr. 9 på skitse på ca. 819 m².

Der ønskes endvidere opført en ny befæstet ensilage plads på ca. 1.750 m² nord nordvest for den eksisterende ensilage plads.

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Ammoniakfordampningen stiger med 720 kg N per år. Årsagen hertil er udvidelsen på 81 DE. Stigningen får ingen miljømæssige konsekvenser, idet der ikke er sårbar natur indenfor 1.000 meter af produktionen.

Ejer har ikke arealer indenfor nitratklasse 1, 2 eller 3, men 2 af markerne ligger indenfor nitratfølsomme områder. For at leve op til kravet om negativ nitratudvaskning til grundvand, har ejer i denne ansøgning valgt at anvende et grundvandssædskifte med 30 % miljøgræs. På markerne 65 og 66 udvaskes der 2 mg nitrat mindre pr. liter efter dette tiltag.

Ejer har ingen marker der er drænedede lerjorde, alle arealerne er sandjord, enkelte marker er humusjord, men kravet om fosforudvaskningen er overholdt.

Kravet om en reduktion på 15% af fordampningen fra dybstrøelsesafdelingen overholdes i kraft af en høj andel af dybstrøelsen der køres direkte ud til nedpløjning i marken.

Dyretrykket er på 1,64 DE/ha max tilladte 1,7 DE/ha, udvaskningen er 85,2 kg N/ha max tilladte 85,9 kg N/ha.

P overskuddet er 4,6 kg P/ha/år, max tilladte overskud er 5,6 kg P/ha/år

Datoer

Starttidspunkt for byggeriet	14-08-2007
Sluttidspunkt for byggeriet	14-08-2007
Starttidspunkt for driften	14-08-2007

Beskrivelse af datoerne

Der er et ønske om at omlægge produktionen hurtigt som muligt, idet mælkekvoten er solgt.

Oplysninger om biaktiviteter

Ingen

2. Oprettede Anlæg

1. Anlæg - Husdyrbrugets samlede anlæg

Lokalisering og landskab

Vesterkær er beliggende på adressen Havsted Vesterkær 2 vest for landsbyen Havsted. Fra den sydlige indkørsel fra Havsted Vesterkær ligger stuehuset (nr. 1 på skitse) på 231 m². Der er en mindre gårdsplads mod vest mod bygning (nr. 5) denne bygning er på 377 m², den rummer maskinhus og tidligere kælvningsbokse i nord. Umiddelbar nord for denne ligger tidligere malkestald på 405 m², bygningen har pt. ingen funktion. Tilbygget denne mod vest er bygning (nr. 3) på 330 m² tidligere opsamlingsstald (har pt. ingen funktion). Foran bygning (nr. 4 og 2), er der en befæstet plads på ca. 160 m². Vest for denne befæstede plads ligger stald (nr. 2). En sengestald på 2.840 m² fra 2003. Stalden er oprindeligt bygget til malkekøer, er nu anvendt til stude. Der ønskes bygget 8 m til denne stald nord fra bygning (nr. 3) mod vest $88 \times 8 = 704$ m² og i syd hele længden $98 \times 8 = 784$ m². Der vil i hver tilbygning blive 2 rækker sengebåse med drænet gulv i midten med udskrabning mod gyllekanal i vest. Foran staldene (nr. 2 og 8) ligger en befæstet plads på ca. 500 m². Ca. 20 m nord herfor ligger bygning (nr. 8) opført i 2008 som halmhus på 1.809 m². Bygningen er ombygget til stald med sengebåse og spalter. Den er bygget sammen med (nr. 7) fra 1988 på 875 m², den er en sengestald med spalter til stude, tidligere ungdyrstald. Den er bygget sammen med en bygning fra 1978, som også er benævnt som bygning (nr. 7) den er på 910 m², en sengestald med spalter, tidligere anvendt til malkekøer. Denne stald er bygget sammen mod øst med stald nr. 6 på 960 m². Denne stald anvendes til starterstald for tyrekalve og små stude på dybstrøelse. Nord herfor er en mindre befæstet plads på ca. 150 m². Vest for denne og bygget ind mod (nr. 6) er bygning (nr. 11), en foderlade på 660 m² til indkøbt foder og halm.

I området mellem bygning (nr. 11 og 7) ønskes opført en ny kalvestald med dybstrøelse (nr. 9) på skitse $27,04 \times 30,29 = 819,04$ m².

Der er samlet ca. 9.140 m² erhvervsbygninger på ejendommen og der søges om tilladelse til opførelse af 2.307 m² nybyggeri.

Der er 3 gyllebeholdere vest nordvest for bygningsmassen (nr. 14) fra 1990, (nr. 15) fra 1995 og (nr. 16) fra 2003.

Nord for gårdanlægget er der en befæstet køresilo anlæg (nr. 12) på skitse med 2 køresiloer, pladsen er på 1.890 m². Der ønskes opført et nyt mod nord, bygget sammen med eksisterende, (nr. 13) på skitse på 1.750 m².

Overfladevand fra køresiloerne ca. 2.548 m³ ledes via rørledning til en ny opsamlingsbrønd på ca. 26,5 m³. Brønden er beliggende mellem gyllebeholderne (15 og 16) og udsprinklet på et areal umiddelbart vest herfor, som påtænkes tilplantet med træer.

Der ønskes anlagt en befæstet asfalteret plads foran siloerne og ud for (nr. 12) helt ud mod Havstedvej og ned langs stald (nr. 6). Det befæstede areal bliver på ca. 1.200 m².

Ejendommen er beliggende i et fladt sandet landbrugsområde, udover lidt afskærmende beplantning øst for stuehuset er der ikke afskærmende beplantning. Der påtænkes ikke yderligere beplantning. Set fra Havsted og Havstedvej skjules den nye kalvestald (nr. 9) og tilbygning (nr. 10) mod nord bag eksisterende bygninger. Tilbygningen (nr. 10) mod syd som er et halvtag ses fra Havstedvej.

Generelle afstandskrav

Det eksisterende anlæg overholder alle afstandskrav.

Landskabelige hensyn

De planlagte tilbygninger til stald (nr. 2) og opførelsen af ny kalvestald (nr. 9) og ny køresilo (nr. 13) ses landskabelige hensyn overholdt. Nærmeste natur er et beskyttet vandløb 80 m nord for den planlagte udvidelse af ensilage pladsen.

Der er ingen byggelinjer fra kirker, fortidsminder m.m.

Ejendommen ses heller ikke beliggende i landskabstyper som uforstyrrede landskaber, værdifulde landskaber eller områder med særlig geologisk værdi.

Udvidelserne sker i tilknytning til det eksisterende gårdanlæg og fremstår i landskabet som en helhed.

Området omkring Havsted afvander til Søderup Å, hvorimod de øvrige arealer afvander til Hvirflå.

Energi

Energiforbruget i nudriften ved mælkeproduktionen er anslået til 80.000 kwh årligt. I ansøgt produktion forventes en stigning bl.a. på grund af udvidelse af markvandingskapacitet og staldudvidelse. Der forventes ca. et forbrug på 115.000 kwh, heraf ca. 55.000 kwh til markvandingsanlæg.

I nudriften er skønnet et dieselolie forbrug på ca. 25.000 liter diesel.

I ansøgt produktion forventes forbruget at stige til ca. 30.000 liter. Stigningen i dieselforbruget skyldes at arealet udvides med 40 hektar. Forbruget per hektar forventes at være status quo.

Energibesparende foranstaltninger

El forbruget på Vesterkær, forventes at ligge på 115.000 kwh årligt fremover i ansøgt.

Elforbruget er til at trække ventilatorer, fodringsanlæg, gyllepumper og 3 vandingsanlæg. Derudover medgår der strøm til lys.

Glødepærer, som er tændt et par timer om dagen, bør erstattes af A-pærer. En A-pære sparer 75% i forhold til en tilsvarende glødepære.

Det billigste lys er sollyset. Ved at holde vinduer, ovenlysvinduer og -tagplader rene kan der opnås en besparelse på dette område. De lyse farver i staldene, giver en bedre udnyttelse af lyset. Kalkning/hvidtning giver tillige mere lys.

Der sidder reflektorer på lysstofrør, således at lyseffekten er høj. Hyppig vask af lysstofrør sikrer ligeledes at energien til belysning udnyttes optimalt.

For markdriften gælder det at der sættes fokus på ikke at bearbejde jorden dybere end nødvendigt. Derudover foretages der løbende kontrol/service af læssemaskiner og traktorer således at brændstoffet udnyttes optimalt.

Vand

Vandforbruget er opgjort efter normaltal fra landscentret, da der er vandforsyning er fra egen boring (nr. 20) på skitse, der er ingen vandmåler. I nudrift er forbruget opgjort til 12.487 m³ drikkevand og 2.357 m³ til rengøringsvand og andet. I alt 14.840 m³.

I ansøgt er forbruget opgjort til 14.716 m³ drikkevand, 920 m³ vandspild fra drikkekopper og kar, 230 m³ til rengøring og 50 m³ fra vaskeplads. I alt 15.916 m³.
En stigning på 1.076 m³, hvilket skyldes et større antal dyr, der sker en reduktion i rengøringsvand, da

malkeanlægget udgår.

Der er 4 markvandsboringer, 3 med en indvindingstilladelse på 86.000 m³. 1 boring hvor der er søgt tilladelse, men endnu ikke givet, forventet tilladelse 45.000-50.000 m³. Samlet fremtidigt vandindvindingstilladelse enten 131.000 m³ eller 136.000 m³

Vandbesparende foranstaltninger

Da forbruget overvejende er drikkevand er det ikke muligt at reducere forbruget direkte. I stedet skal der fokuseres på at undgå spild af drikkevand; Det betyder at vandrør, slanger og vandkopper og kar dagligt skal tilses og utætheder repareres så snart de opdages.

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Døde dyr

I nudriften er der omkring 10 tons affald fra døde dyr. I ansøgt produktion forventes denne mængde at falde til 3 tons. Faldet skyldes primært at dødeligheden i studeproduktionen sker omkring indsættelse. Dyrene købes ind fra flere besætninger og det giver et højt smittetryk; De døde dyr har derfor en lavere afgangsvægt end ved en malkekvægsproduktion. Afhentning af døde dyr sker fra betonplads (nr. 19) på skitse. Døde dyr opbevares på en palle, med kadaver dække.

Fast affald

Affaldsmængden forventes at ligge på 5-6 kg dagligt. Årligt forventes det at der vil være 1.000 kg forbrændingseget, 800 kg papir og omkring 200 kg plast. De største enkeltkilder vil være bindegarn og papirsække med plastfolie.

Kanyler og andre skarpe genstande opbevares i en beholder af slagfast plast og afleveres til kommunens modtagestation.

Elektronikaffald og brugte elpære og lysstofrør samt rengjorte medicinflasker af glas afleveres til genbrugsstationen.

Der henvises i øvrigt til medsendt affaldsskema.

Olie- og kemikalieaffald

Olie- og kemikalieaffald opbevares i lukkede olietønder. Affaldet opbevares i maskinhuset, hvor der er betongulv, men ingen afløb. Spild opsamles med savsmuld og afleveres til kommunal modtagestation.

Kunstgødning opbevares ligeledes i maskinhuset og foderladen.

Management

- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der udarbejdes mark- og gødningsplaner for bedriften.
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Fodersammensætning og fodringsstrategi (f.eks. fasefodring) evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres sprøjtejournal og medicinjournal.
- Der føres endvidere journal over udbringning af handels- og husdyrgødning.

Der vil kun være 1-2 ansatte i produktionen. Som angivet i arbejdspladsvurderingen APV. APV'en

udarbejdes efter gængse retningslinjer. Det er ledelsens opfattelse at de ansatte løbende skal være under uddannelse, og dygtiggøre sig på alle relevante områder, så virksomheden i det daglige drives efter moderne retningslinjer og i overensstemmelse med godt landmandskab.

Egenkontrol

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav.
  - Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.
  - Der føres løbende kontrol med produktionsresultaterne i stalden via E-kontroller.
  - Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb. Påfyldningen sker under opsyn.
  - For at kunne dokumentere et lavere fosforindhold i foderet i forhold til normen opbevares foderplaner og indlægssedler på ejendommen.
  - Hvis f.eks. elforbruget stiger tages der kontakt til energiselskabet, hvorefter der udarbejdes en handlingsplan for at nedsætte forbruget.
  - Der føres logbog for samtlige beholdere af husdyrgødning. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak.
  - Ejer fører medicinjournal i henhold til gældende lov.
  - Der føres sprøjtejournal over anvendelsen af pesticider.
  - Ejer opbevarer skriftlige forpagtningskontrakter, således at råderetten over udspretningsarealet kan fastslås. Ejer opbevarer endvidere skriftlige overførselsaftaler.
- Energiforbrug opgøres årligt via årsrapporten

Opsummering

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	418,13 DE	0 DE	0 DE
Ansøgt	499,52 DE	0 DE	0 DE

1.1. Ejendom - Vesterkær

Generelt

Ejendomsnummer	5800012858
CVR/P	26037026
Antal andre husdyrbrug >75 DE indenfor 300 meter	0

Matrikler

Ejerlav	Matrikelnummer
Havsted, Ravsted	8
Ravsted Ejerlav, Ravsted	20b
Havsted, Ravsted	142
Ravsted Ejerlav, Ravsted	569
Ravsted Ejerlav, Ravsted	472
Havsted, Ravsted	157
Ravsted Ejerlav, Ravsted	305
Havsted, Ravsted	155
Ravsted Ejerlav, Ravsted	149

CHR numre

50559

Spildevand

Spildevandsmængde

Der regnes med ca. 1.200 kubikmeter vand fra drikkevandet (udskilt af dyrene) og fra vask og rengøring i staldene. En mindre del kommer fra vask af markmaskiner.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Spildevand fra produktionen er opdelt i drikkevandsspild, rengøringsvand fra vask af mælkevogne og markmaskiner. I nudriften tilledes overfladevand fra ensilage plads gyllebeholdere 1.323 m³. I ansøgt påtænkes det tilledt et udsprinklingsanlæg. Alt spildevandet opsamles i gyllebeholder og udspreddes i overensstemmelse med husdyrbekendtgørelsen.

Spildevand afledning

Der forefindes ikke toilet i staldbygningen. Spildevand fra beboelsen afledes via septiktank til nedslivningsanlæg.

Transport

Beskrivelse af transport

Årlige transporter.

I nudriften er der følgende transporter:

Mælk: 365

Indkøbt foder: 20

Halm: 35

Majs og græs: 700

Sækkevare samt bigbags: 12

Fyringsolie: 2

Dieselolie: 11

Levering af dyr: 10

Flytning af dyr: 10

Afhentning af dyr til slagtning: 26

Afhentning af døde dyr: 26

Husdyrgødning gylle: 495

Husdyrgødning dybstrøelse: 10

Affald: 26

I alt giver de omkring 1.748 transporter til og fra ejendommen pr. år.

Opgørelsen er baseret på ejerens skøn samt en beregning af transportfrekvensen og kvantum.

I ansøgt produktion forventes der fremover følgende transporter.

Mælk: 0

Indkøbt foder: 20

Halm: 50

Majs og græs: 900

Sækkevare samt bigbags: 12

Fyringsolie: 2

Dieselolie: 13

Levering af dyr: 16

Flytning af dyr: 0

Afhentning af dyr til slagtning: 35

Afhentning af døde dyr: 26

Husdyrgødning gylle: 313

Husdyrgødning dybstrøelse: 22
Affald: 26

I alt 1.445 transporter. Faldet i antallet af transporter skyldes især at der ikke hentes mælk længere.

På ejendommen er der 2 indkørsler, de sydlige anvendes ved transport af dyr til slagteriet, hvorimod den nordlige anvendes til transporter med foder, gylle og grovfoder.

Husdyrgødning vil blive transporteret med en 25 tons gyllevogn. Gyllen udbringes overvejende fra 25. marts og frem til 10. maj. Arealer omkring ejendommen forventes at kunne modtage gylle svarende til ca. 150 læs. De resterende 180 transporter vil være fordelt på følgende måde: I retning mod Klovtoft, stik nord vil der være 45 transporter. Mod Vollerup i retning mod syd vil der være 25 transporter, og mod sydøst i retning mod Ravsted sydøst ca. 57 transporter. Endeligt er de 53 transporter i retning stik øst mod Ravsted by. Transporterne mod øst og sydøst berører ikke beboerne i Havsted. Men de resterende 70 går gennem landsbyen. Der er ikke skole eller offentlige institutioner langs ruterne.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

De største kilder til uheld er gylleudslip, eller afløb af gylle ved kraftige regnskyl. Fourening fra punktkilder i forbindelse med pesticider er ikke relevante idet sprøjteopgaverne udføres af nabo.

Håndteringen af gylle er altid forbundet med en risiko for uheld, enten som overløb eller brud på rør.

Minimering af risiko for uheld

Risikoen for gylleudslip i forbindelse med udbringningen vurderes at være minimal. Læsningen af gyllevognen sker via læsekran på gyllevognen; Derfor suges gyllen direkte op fra tanken og ind i vognen. Kranen er udstyret med ventil der leder gyllen tilbage i tanken. Vognen kan ikke løbe over. Fordelen ved læsekranen er også at gyllen holdes i et lukket system, således at lugtgener minimeres. Endeligt er der altid chauffør på traktoren og gylle pumpes ikke op uden opsyn.

Overløb af gyllebeholderen udgør ligeledes en mindre risiko for forurening af Lundbæk Bæk. Arealet mellem gyllebeholderen og Lundbæk hælder svag ned mod bækken, men ved bækken er der en vold. Ved overløb er det således muligt at opsamle eventuelt spild inden det løber ud i bækken. Ligeledes er der et lager af bigballer i den nærliggende foderlade (nr. 11) på skitse, hvorfra der kan hentes bigballer til opdæmning. Det kræver naturligvis en hurtig indsats: Derfor kontaktes alarmcentralen på 112 i tilfælde af overløb.

For at minimere risikoen for uheld med gylle er det nødvendigt at der altid er personale i stalden når der pumpes gylle.

Minimering af gene og forurening ved uheld

I tilfælde af uheld vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Overfladeafstrømning forhindres ved at anvende nedfælder på gyllevognen. I voksende afgrøder anvendes slæbeslanger, men her er risikoen for overstrømning minimal, plantemassen kan tilbageholde gyllen, og udbringningen sker typisk i april maj hvor vintersæden har en stor plantemasse.

I tilfælde af brand følger personalet denne procedure:

Ring til brandvæsenet, telefon 112. Nærmeste telefon findes i stuehuset, ellers brug mobiltelefon. Begræns branden ved hjælp af pulverslukker.

Hvis der mod forventning skulle ske udslip af gylle vil personalet afhjælpe spildet bedst muligt.

Den kommunale miljøvagt kontaktes.

Udenfor kommunal åbningstid eller ved brud på selve gylletanken kontaktes alarmcentralen på 112.

Der udarbejdes en beredskabsplan/driftsforskrift, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen vil som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Støjklider

Beskrivelse af støjklider

De største støjklider på bedriften er læsning af foder fra ensilage pladserne og strømaskinen.

Ventilationen er naturlig, der er dog opsat blæsere til at sikre luftskifte, men de er nye og af den støjsvage type.

Driftsperiode for støjklider

Læsning af foder foregår 2 timer dagligt om formiddagen.
Strømaskinen kører dagligt.

Tiltag mod støjklider

Ingen, afstanden til naboerne skønnes at være så stor, at der ikke vil være støjgener.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Muldvarpe og mosegrise vil blive bekæmpet i det omfang problemet måtte forekomme. Muldvarpe bekæmpes med saks eller ved hjælp af fosforbrinte-kapsler.

Fluegener

I og med der er tale om en sengestald med gyllesystem vil der blive udsat rovfluer, for at bekæmpe fluelarverne. Udsprøjtning af fluegift vil ikke have en særlig god effekt, idet der er alt for stor volumen i stalden hvorfor koncentrationen af fluegift vil være for lavt til at give den ønskede effekt.

I dybstrølsen anvendes Neporex mod fluelarverne. Bekæmpelse med Neporex er eneste effektive løsning mod fluegener i åbne dybstrølsesstalde.

Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver) i det omfang der er bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er mulig. Luftskiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give en ønsket effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Neporex udvandes fra medio april og frem til oktober- november.

Rottebekæmpelse

Ejendommen er tilmeldt bekæmpelses-ordningen hos Nomus.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Plantebeskyttelse foretages af nabo, derfor opbevares der ikke plantebeskyttelsesmidler på ejendommen.

Hvis denne praksis ændres vil der blive lavet en vaskeplads med beton, formentlig i nærheden af gyllebeholderen. Vaskepladsen vil således opsamle vandet til gyllebeholder.

Pesticider vil blive håndteret på betonplads med opsamling. Rengøring af sprøjteudstyr sker ligeledes på betonplads med opsamling.

Oplag af olie og kemikalier

Olie opbevares i maskinhuset. Der er ikke afløb i maskinhuset, og der findes savsmuld til opsamling af spild. Olien opbevares i lukkede tønder indtil anvendelsestidspunktet.

Ensilageopbevaring

Ensilage og foderopbevaring

Foder, piller, halm og korn m.m. opbevares indendørs i fodercentralen på 860 kvadratmeter. (Nr. 11) på skitse.

Derudover opbevares ensilage i 2 udendørssiloer på 1.890 kvadratmeter (nr. 12) på skitse. For at undgå unødvendige lugtgener holdes anlægget rent for foderrester af ensilage.

Der ønskes endvidere opført en ny befæstet ensilageplads på 1.750 m² (nr. 13) på skitse nord for de 2 eksisterende køresiloer.

Diverse

Lysforhold

Der er vågelys i stalden om natten, og stalden vil i vinterhalvåret være fuldt oplyst fra 07-17.

Der er udendørs belysning i østgavlen på stald nr. 2, på gårdspladsen på bygning nr. 1 og nr. 5. er der 2 bevægelses sensorer styrede udendørs lys.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

I tilfælde af ophør af produktion på ejendommen vil der ske følgende: Landbrugskemikalier, både til rengøring og markbruget, vil blive videresolgt til aktive landmænd, således at de kan bruges til det formål de er fremstillet til.

Lagre af husdyrgødning, vil blive brugt/overdraget i forhold til gældende regler fra plantedirektoratet.

Olietanke vil blive tømt og sløjfet i tilfælde af de ikke er nødvendige fremover.

Olierester afleveres på kommunal modtagestation

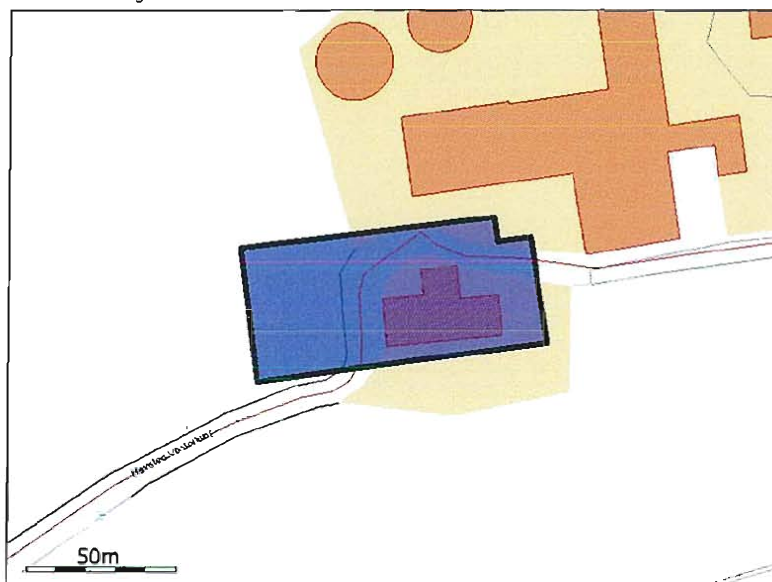
Ved landbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.

Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.

Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, de bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.

Alle olietanke skal tømmes.

1.1.1. Staldafsnit - Kostald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Ja
--	----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der er valgt præfabrikerede drænedede gulve, idet gulvene pga. deres tørhed giver en stor reduktion af ammoniakfordampningen – Gulvene er beskrevet i et BAT-byggeblad, hvilket betyder at gulvet er vurderet med hensyn til teknik og økonomi.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Lufikøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race

Malkeko, tung race, Sengestald med præfabrikeret drænet gulv

Nudrift

Antal dyr	300
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

2. Malkekøer og opdræt, tung race

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med præfabrikeret drænet gulv

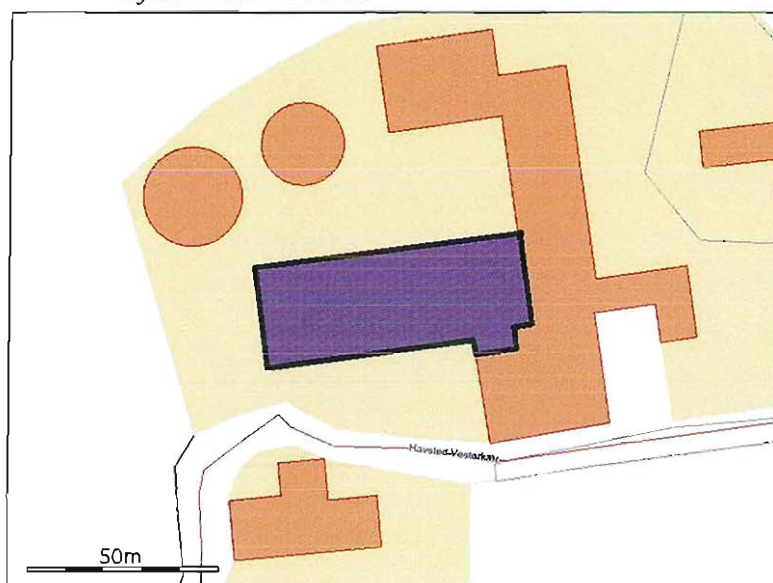
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	763
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	12,00 måneder
Alder ud	22,00 måneder

1.1.2. Staldafsnit - Mellemstald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH ₄ effekt	0,00%
------------------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

*Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner*1. Malkekøer og opdræt, tung race*

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

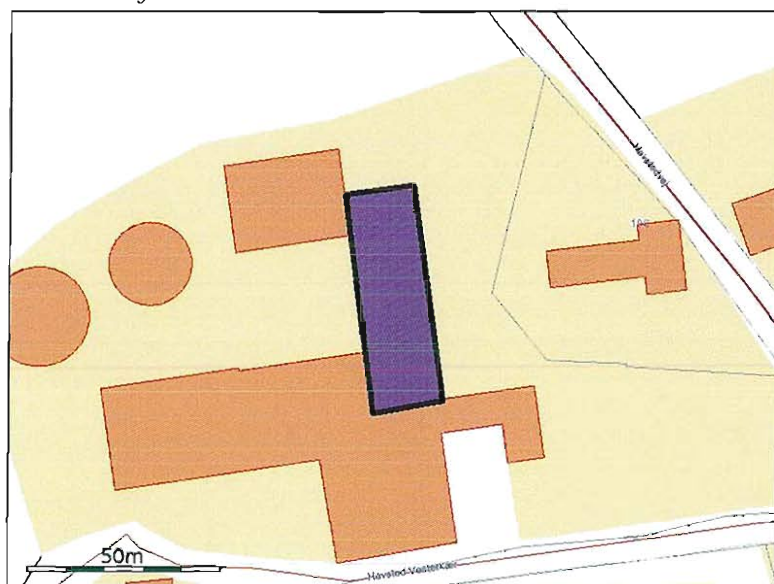

Antal dyr	135
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Antal dyr	229
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	6,00 måneder
Alder ud	9,00 måneder

1.1.3. Staldafsnit - Starterstald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.
Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Dette afsnit som indrettet med dybstrøelse er naturligvis omfattet af BAT-teknik. I ansøgt produktion er der regnet med at størstedelen af dybstrøelsen udsprede direkte fra stald og på marken. Dybstrøelsen anvendes overvejende til småkalve og dyr op til 160 kg og i aflastningsboksene; Dette sker ud fra et hensyn til dyrevelfærden. Derfor forventes det ikke at der skal ændres i disse staldsystemer inden for 8 år.

Generelt er det ikke muligt at opstalde dyr under 160 kg på andet end dybstrøelse. Derfor har ejer bibeholdt dette staldsystem i starterstaldene.

Ejer forventer at fortsatte med dybstrøelse uanset om staldene renoveres om ca. 8 år. Dette sker ud

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabe anlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH ₄ effekt	0,00%
------------------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner*1. Malkekøer og opdræt, tung race*

Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Antal dyr	65
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

2. Tyrekalve og ungtyre

Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

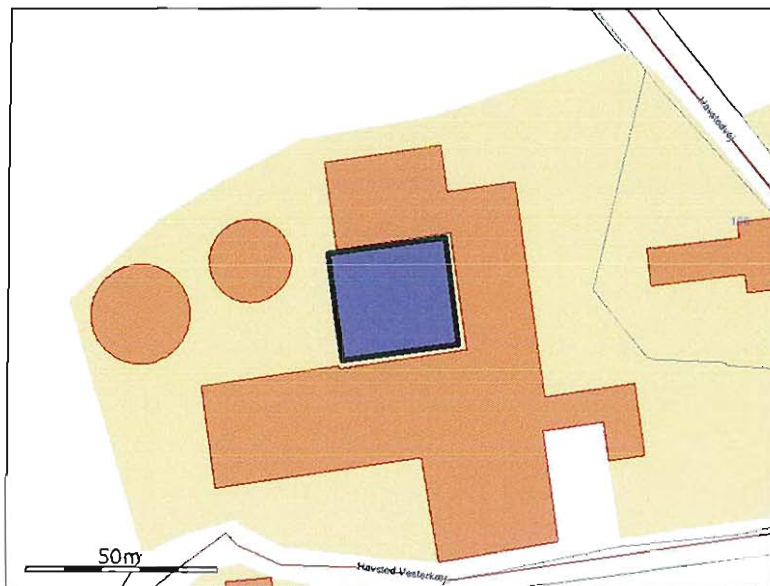
Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	916
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Indgangsvægt (ved tyrekalve)	51,00
Udgangsvægt (ved tyrekalve)	100,00

1.1.4. Staldafsnit - Ny Starter Stald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Dette afsnit som indrettet med dybstrøelse er naturligvis omfattet af BAT-teknik. I ansøgt produktion er der regnet med at størstedelen af dybstrøelsen udsprede direkte fra stald og på marken. Dybstrøelsen anvendes overvejende til småkalve og dyr op til 160 kg og i aflastningsboksene; Dette sker ud fra et hensyn til dyrevelfærden. Derfor forventes det ikke at der skal ændres i disse staldsystemer inden for 8 år.

Generelt er det ikke muligt at opstalde dyr under 160 kg på andet end dybstrøelse. Derfor har ejer bibeholdt dette staldsystem i starterstaldene.

Ejer forventer at fortsætte med dybstrøelse uanset om staldene renoveres om ca. 8 år. Dette sker ud fra hensynet til et ønske om maksimal dyrevelfærd.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race

Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

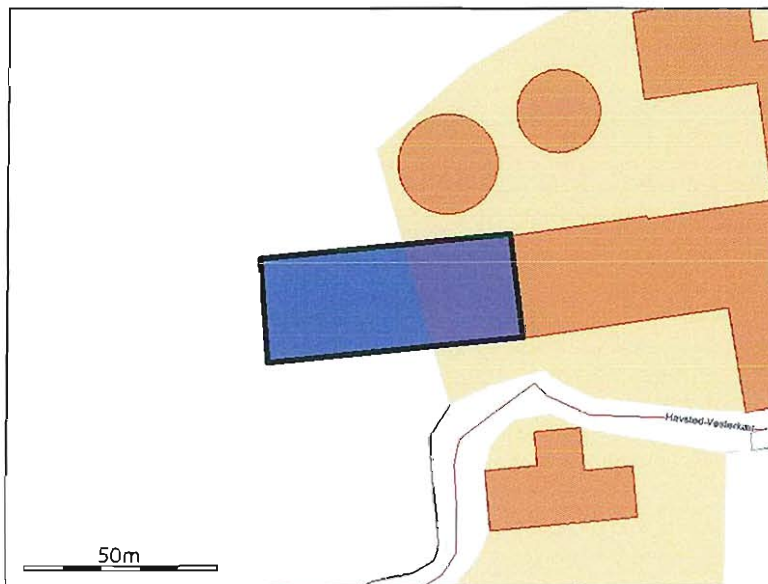
Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	229
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	3,00 måneder
Alder ud	6,00 måneder

1.1.5. Staldafsnit - Nyt halmhus

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der henvises til vedhæftede bilag vedrørende beregninger og kommentarer til BAT på denne stald.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Lufikøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)

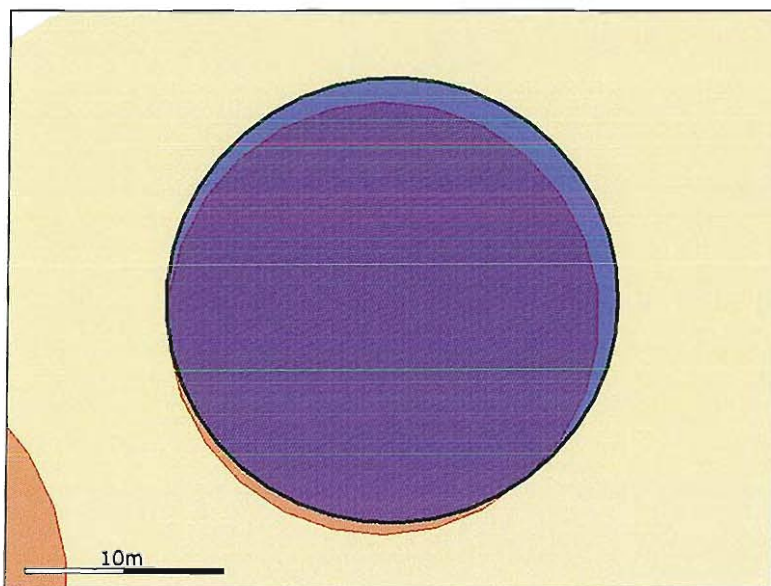
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	229
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	9,00 måneder
Alder ud	12,00 måneder

1.1.6. Opbevaringslager - Gammel tank

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Gyllebeholderen er fra 1990, der er foretaget 10 års beholderkontrol den 10-10-2001
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	16,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1500,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Opført i 1990. Der tilføres gylle fra stald nr. 7 via pumpeledning fra fortank.

Ansøgt

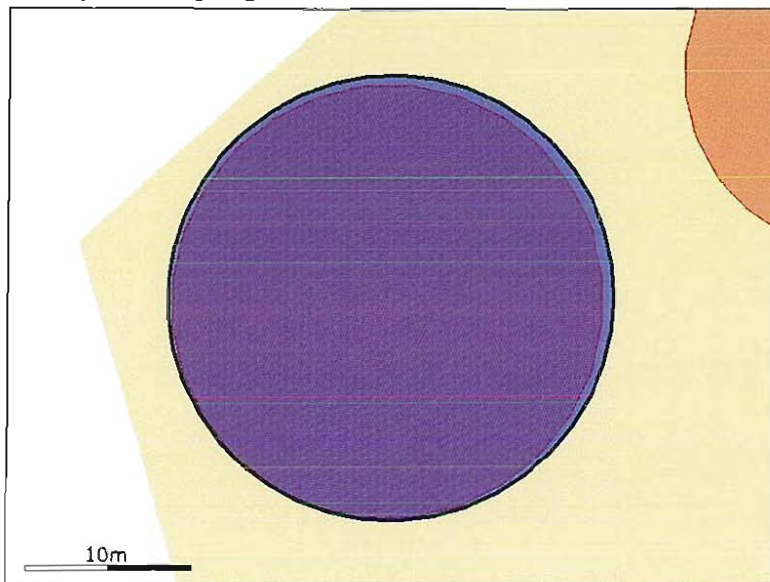
Dimension	
Lagerandel flydende i procent	15,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1500,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.7. Opbevaringslager - Tank 2

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Opført 1995. Seneste 10 års beholderkontrol er foretaget den 14-05-2004
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	23,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Gyllekanal/Fortank
Opbevaringskapacitet	2100,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Der pumpes via ledning fra fortank fra stald 7 og via gyllepumpe og ledning fra stald nr. 2 og 8.

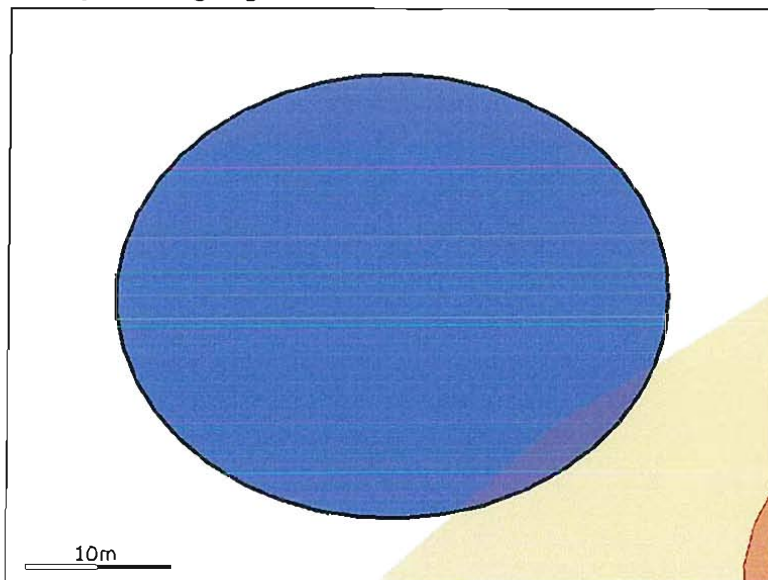
Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	22,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2100,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.8. Opbevaringslager - Tank 3

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Tanken er fra 2003 og på 5.000 m3
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	55,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	5000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Opført i 2003. Der pumpes via gyllepumpe og ledning gylle fra stald nr. 8 og stald nr. 2

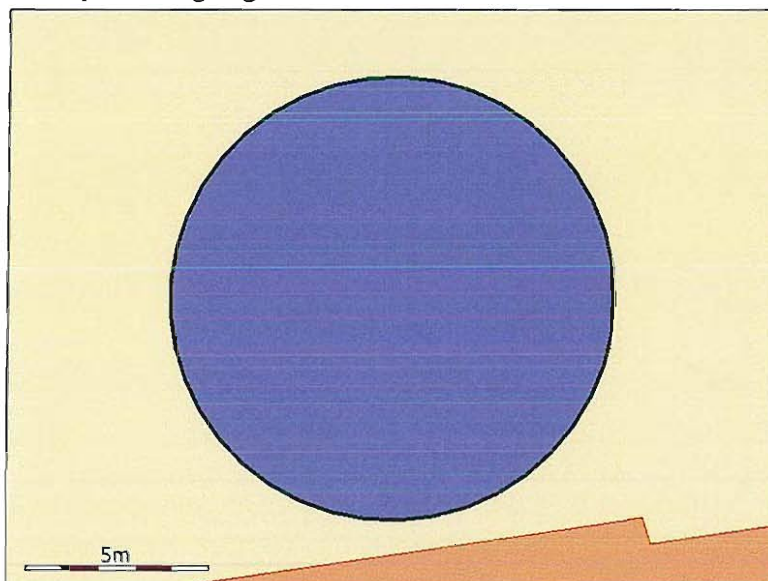
Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	52,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Gyllekanal/Fortank
Opbevaringskapacitet	5000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.9. Opbevaringslager - Fortank

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	1,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	100,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Fortank og gyllekanaler kan opbevare ca. 1000 kubikmeter gylle.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	1,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Gyllekanal/Fortank
Opbevaringskapacitet	100,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.10. Opbevaringslager - Møddingsplads

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Dybstrøelsen opbevares i stalden. Herfra udbringes det meste det til nedpløjning straks en mindre part lægges i markstak.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Idet hovedparten dybstrøelsen udkøres direkte og nedpløjes, er den anvendte teknik den der giver

den laveste ammoniakfordampning, efter en 100 % udkørsel.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	100,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	500,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

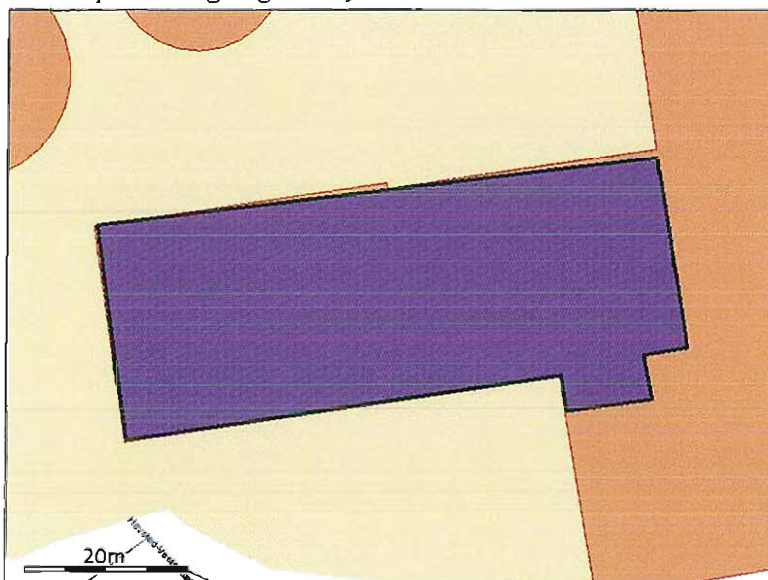
Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	29,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	500,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.11. Opbevaringslager - Gyllekanaler stald 7

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik
Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	5,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Gyllekanal/Fortank
Opbevaringskapacitet	450,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

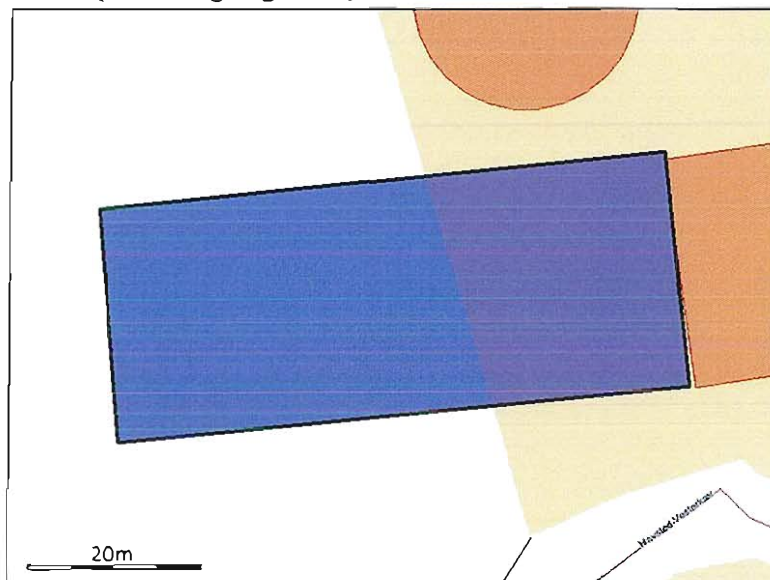
Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	5,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Gyllekanal/Fortank
Opbevaringskapacitet	450,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

1.1.12. Opbevaringslager - Gyllekanaler stald 8

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

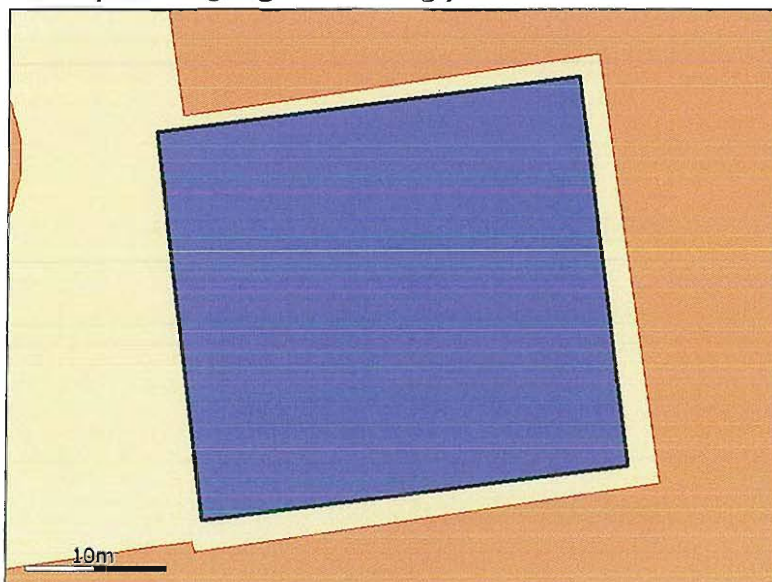
Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	5,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Gyllekanal/Fortank
Opbevaringskapacitet	450,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.13. Opbevaringslager - Møddingsplads

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Dybstrøelsen opbevares i stalden. Herfra udbringes det meste til nedpløjning straks.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Ja

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Idet hovedparten dybstrøelse udkøres direkte og nedpløjes, er den anvendte teknik den der giver den laveste ammoniakfordampning efter en 100 % udkørsel.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

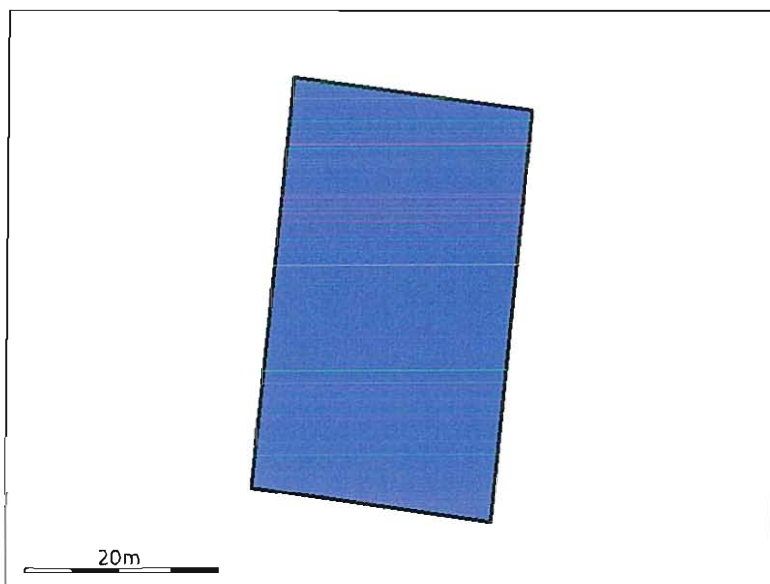
Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	59,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	1000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.14. Opbevaringslager - Markstak

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Markstak
Opbevaringskapacitet	200,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	12,00%
Lagertype	Markstak
Opbevaringskapacitet	200,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

3. Beregninger på anlæg

3.1. Ammoniak

3.1.1. Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-58,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	426,05 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	2370,83 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	841,38 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	189,94 KgN

3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	3828,20 KgN/år
Meremission fra anlæg	720,50 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,00 KgN/Ha

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission.

3.2. Lugtgeneberegning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Kostald	Byzone	10979,83m	Nej	0	Nej
Kostald	Samlet bebyggelse	2343,32m	Nej	0	Nej
Kostald	Enkelt bolig	203,87m	Nej	0	Nej
Mellemstald	Byzone	10919,62m	Nej	0	Nej
Mellemstald	Samlet bebyggelse	2325,94m	Nej	0	Nej
Mellemstald	Enkelt bolig	167,84m	Nej	0	Nej
Starterstald	Byzone	10869,30m	Nej	0	Nej
Starterstald	Samlet bebyggelse	2301,13m	Nej	0	Nej
Starterstald	Enkelt bolig	140,91m	Nej	0	Ja
Ny Starter Stald	Byzone	10892,65m	Nej	0	Nej
Ny Starter Stald	Samlet bebyggelse	2325,62m	Nej	0	Nej
Ny Starter Stald	Enkelt bolig	164,84m	Nej	0	Nej
Nyt halmhus	Byzone	10981,41m	Nej	0	Nej
Nyt halmhus	Samlet bebyggelse	2385,62m	Nej	0	Nej
Nyt halmhus	Enkelt bolig	232,96m	Nej	0	Nej

3.2.1. Resultat af lugtberegning

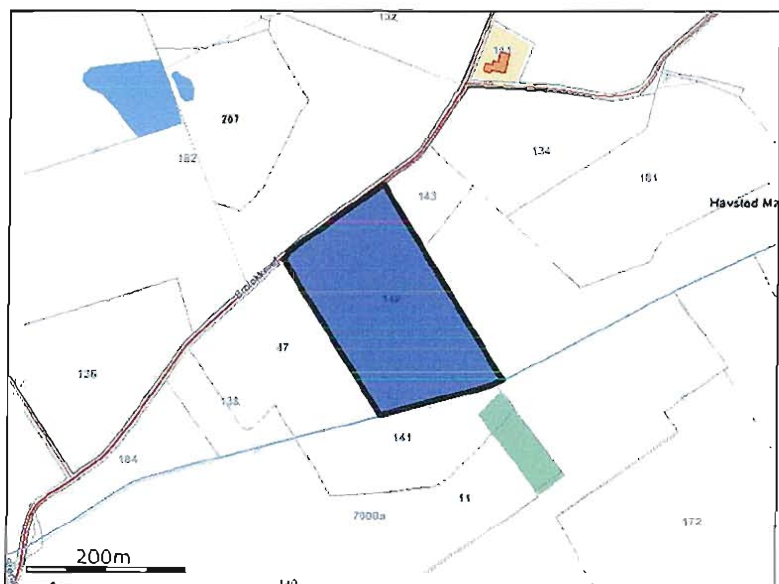
Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	560,98 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	384,12 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	F M K	122,66 m	17,38 m	13,97 m	140,91 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

4. Oplysninger om arealer

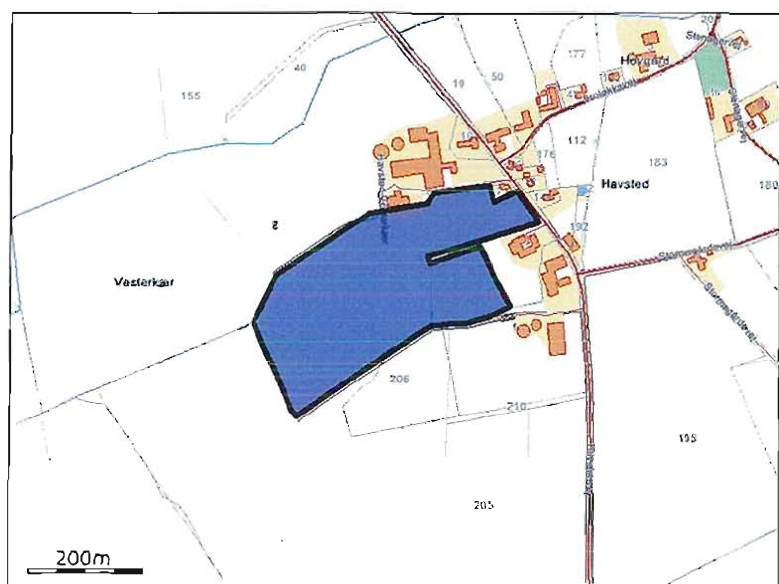
4.1. Arealer

4.1.1. Kortbilleder

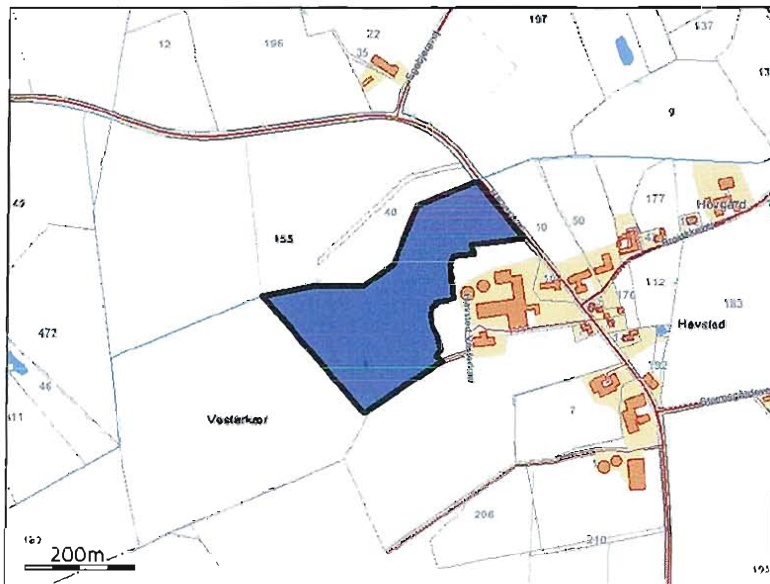
3-0

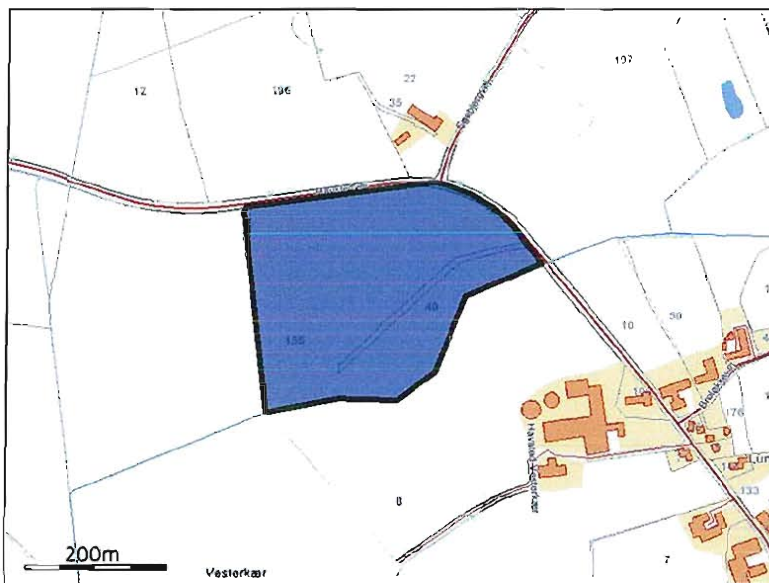
4-0

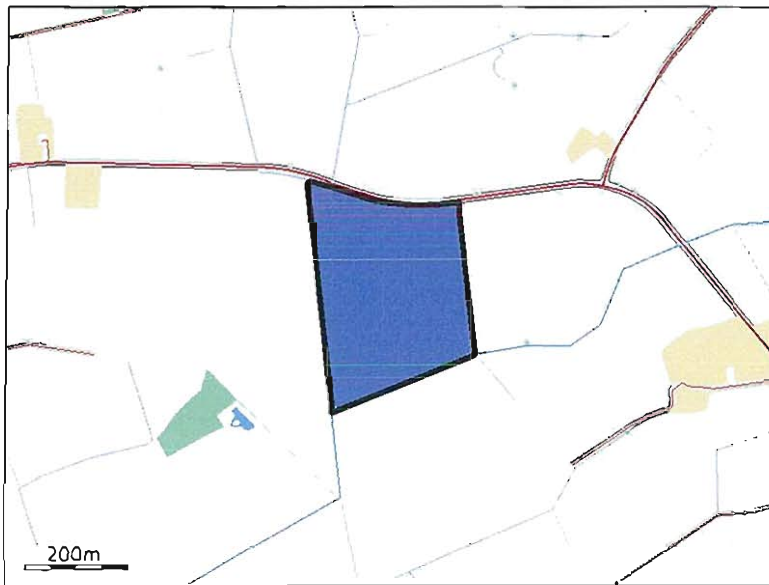
5-0

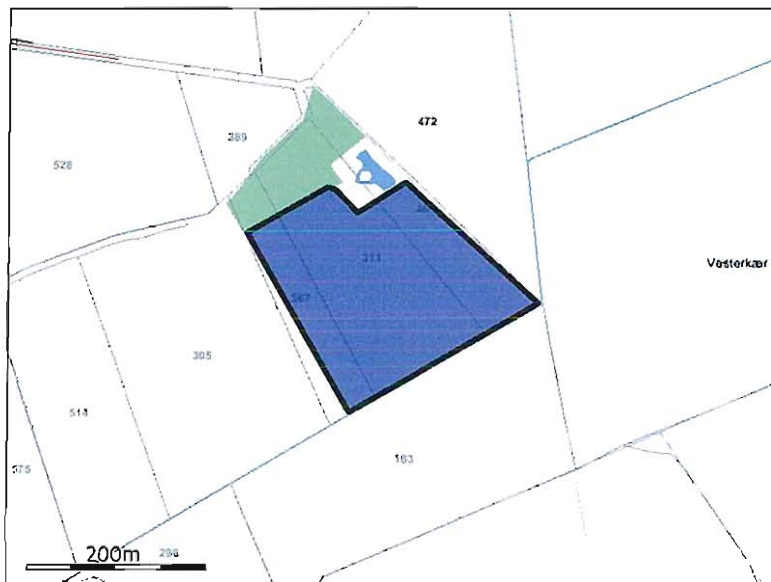
6-0

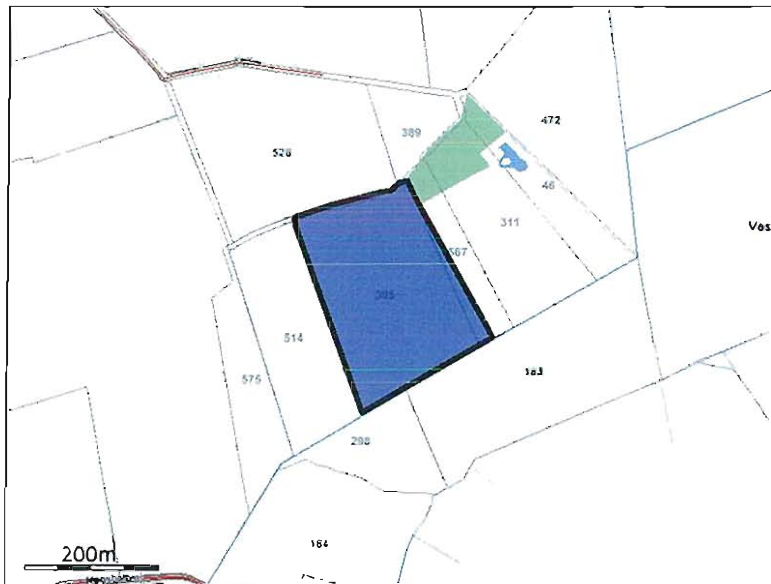
7-0

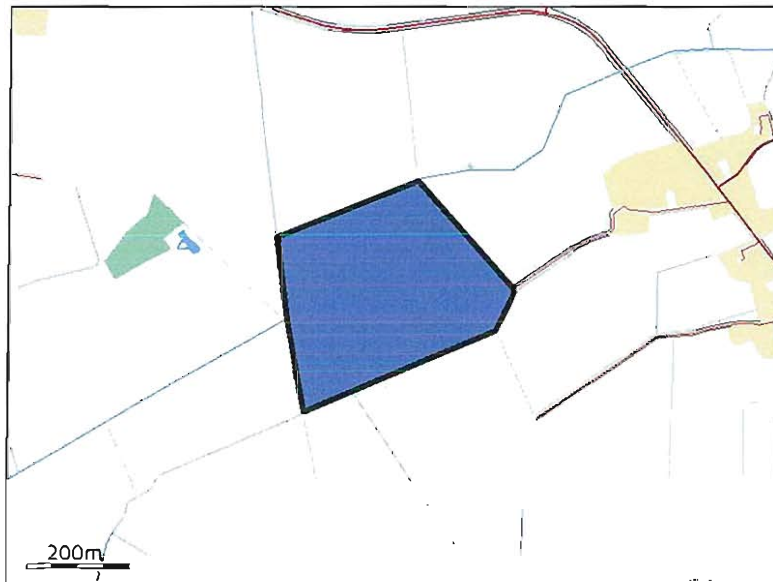
8-0

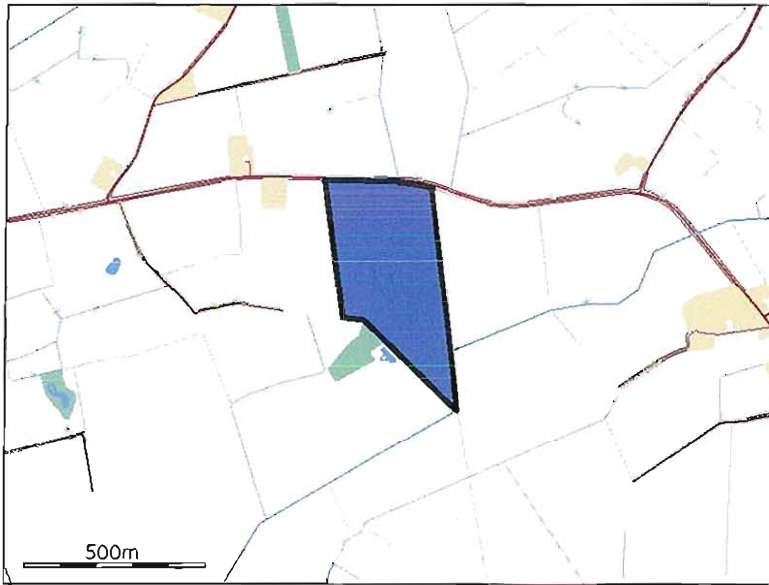
8-0

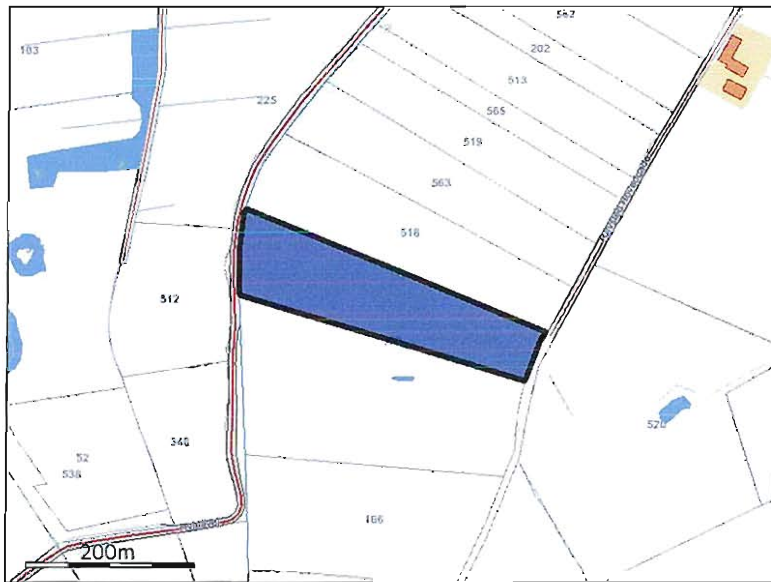
11-0

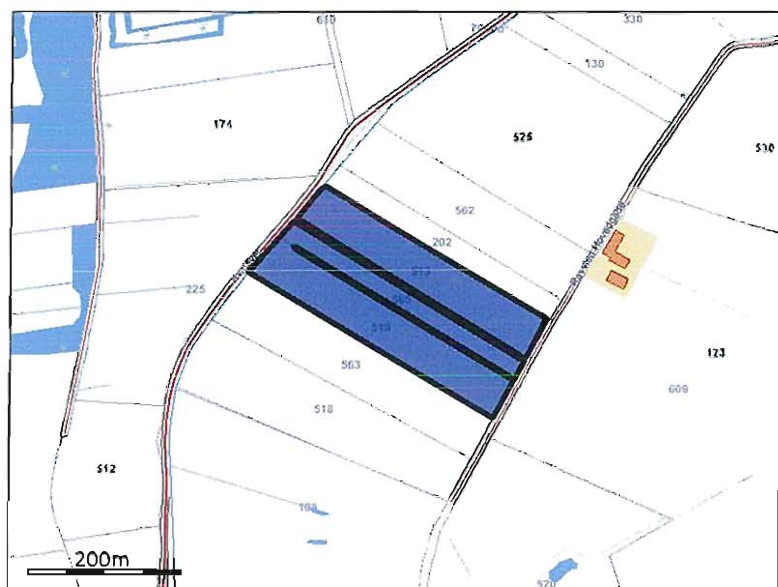
13-0

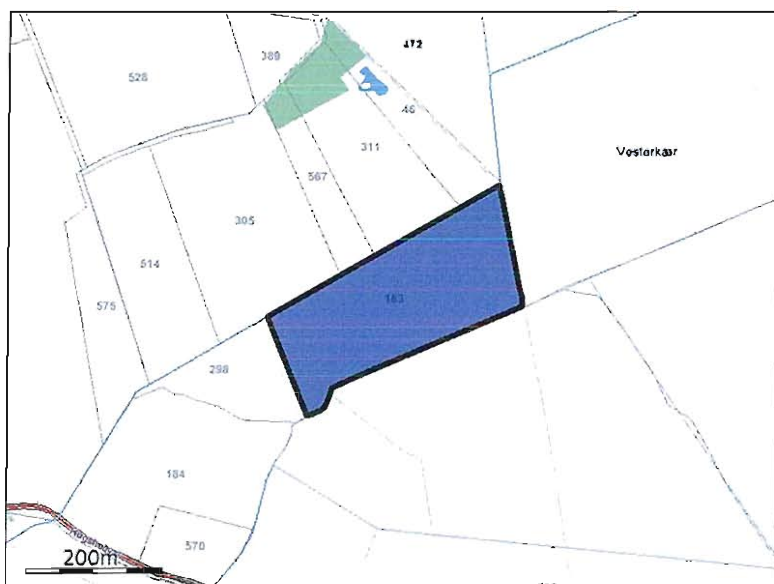
15-0

17-0

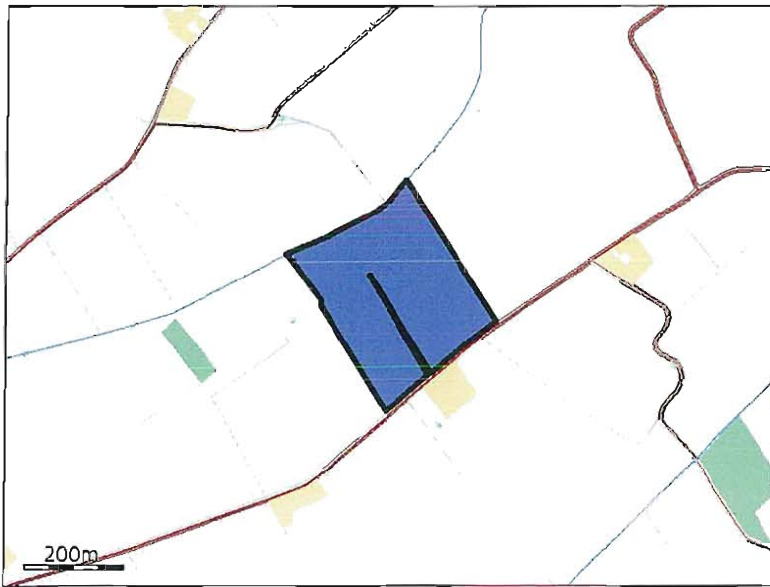

22-0

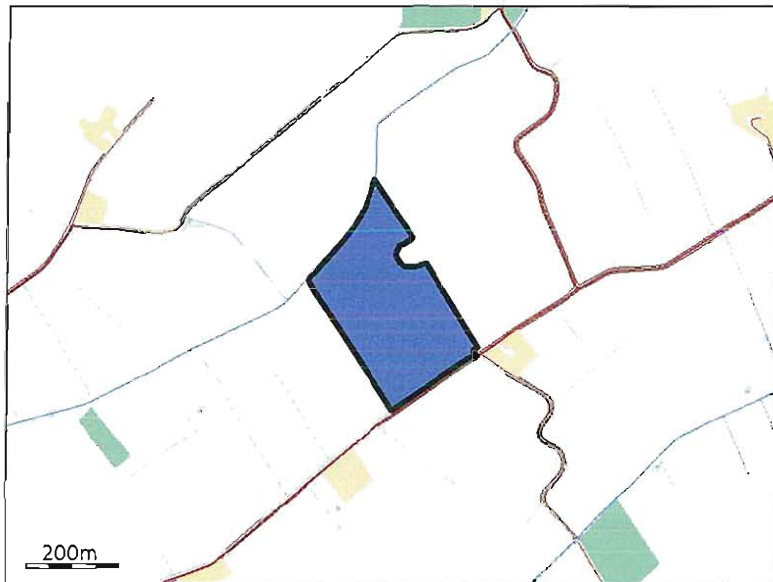

26-0

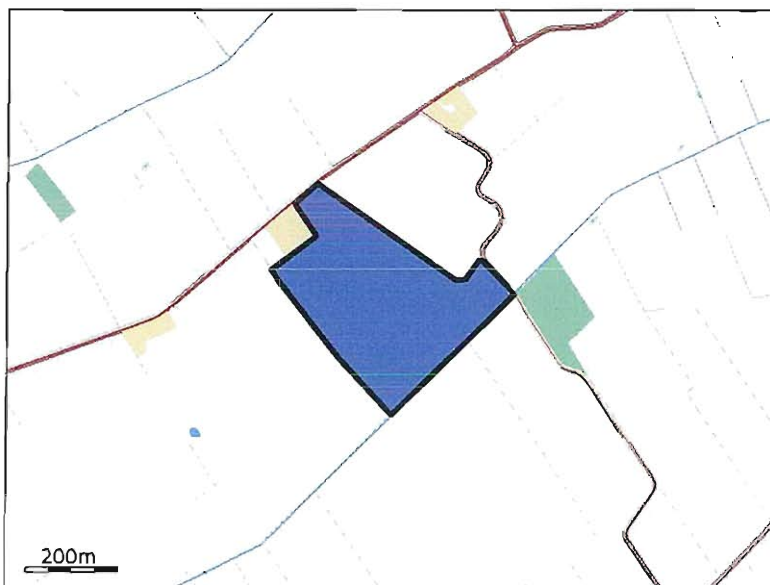

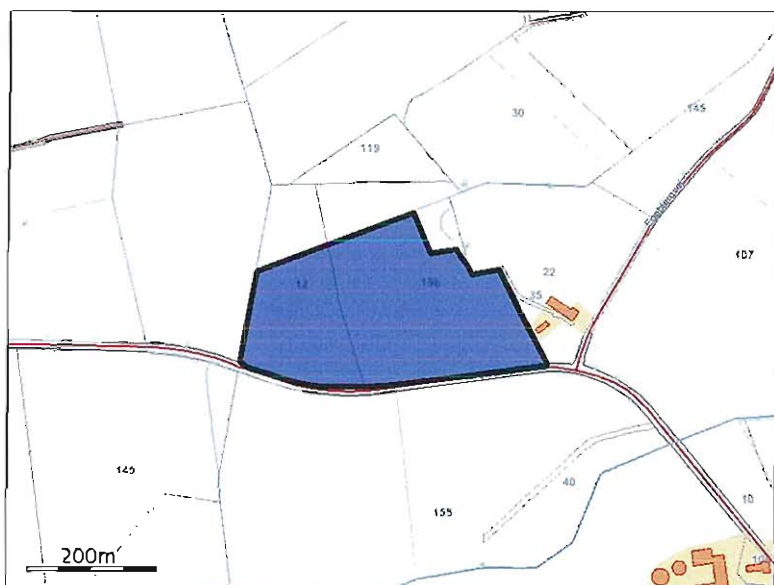
27-0

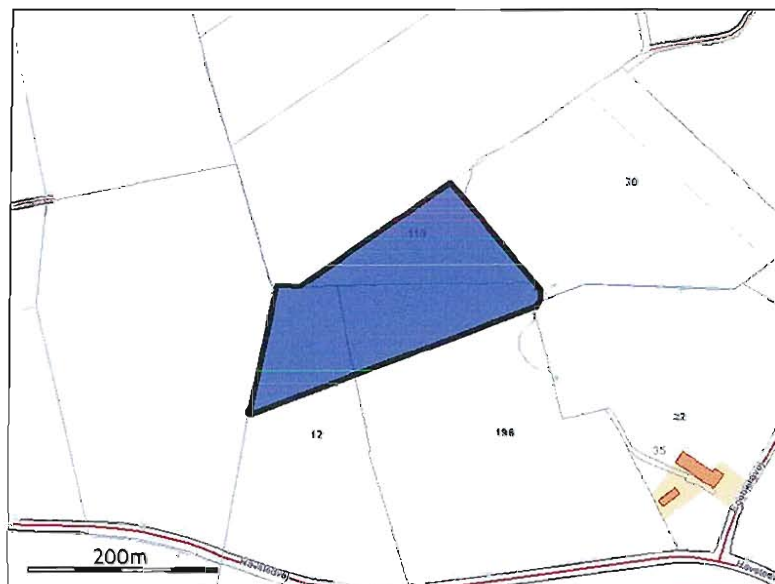
28-0

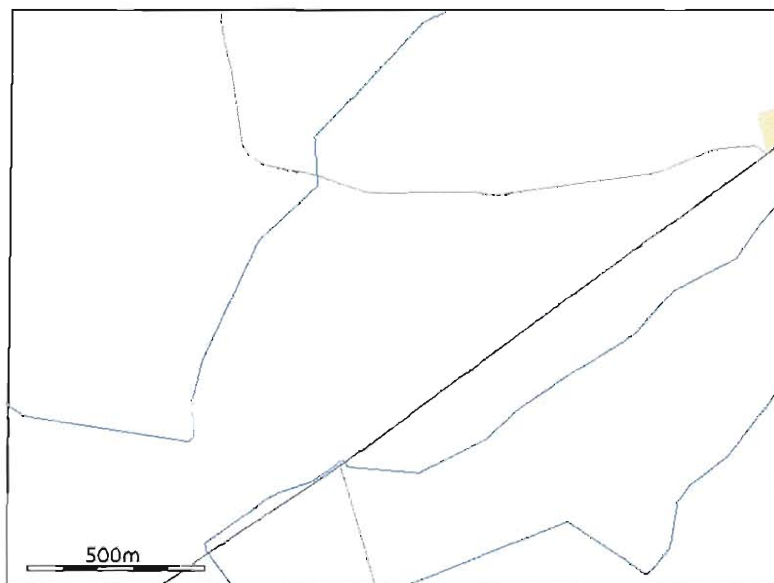
29-0

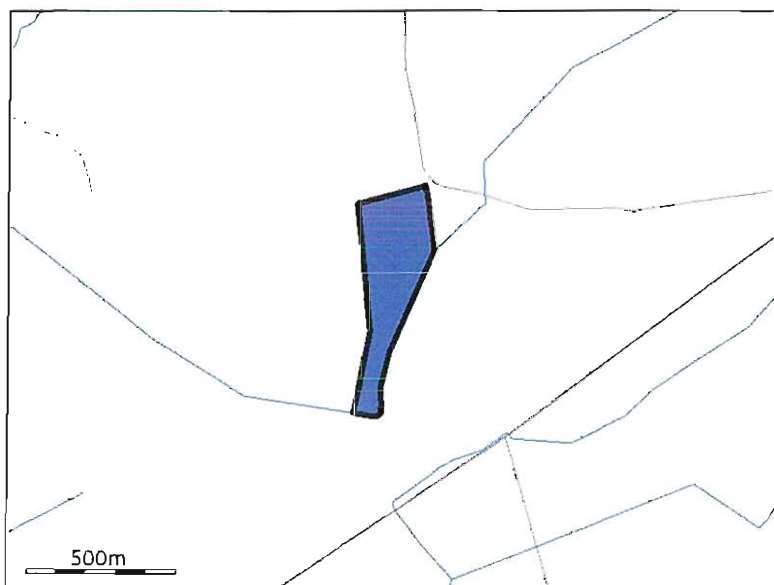
30-0

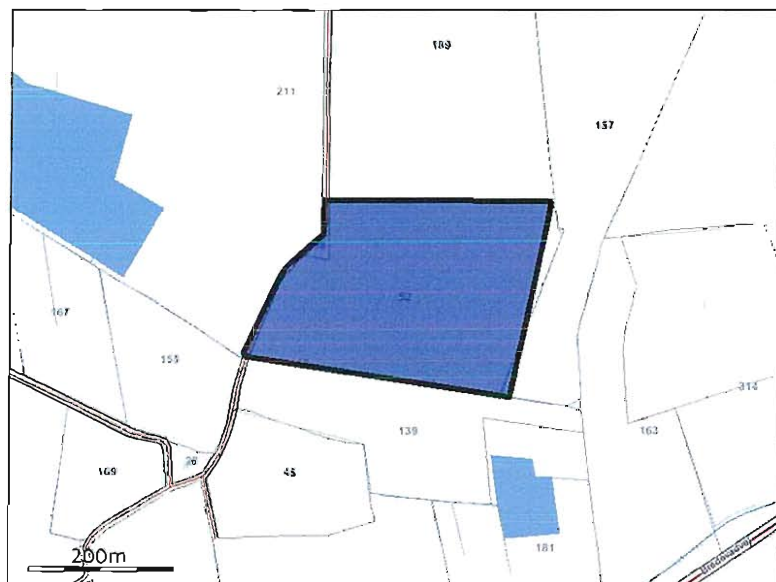
31-0

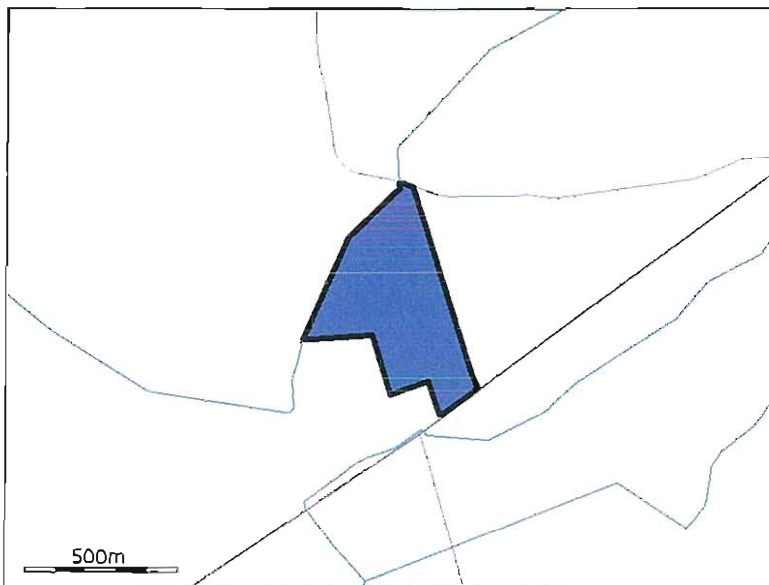
1-0

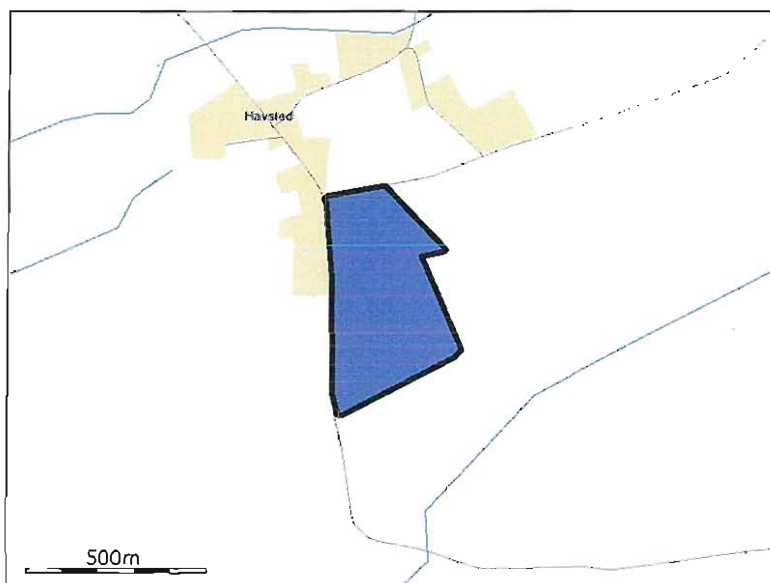
1-1

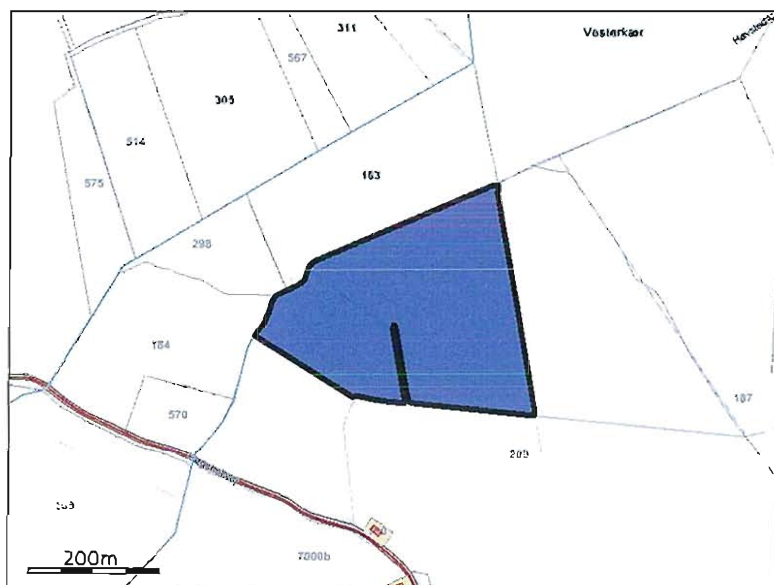
32-0

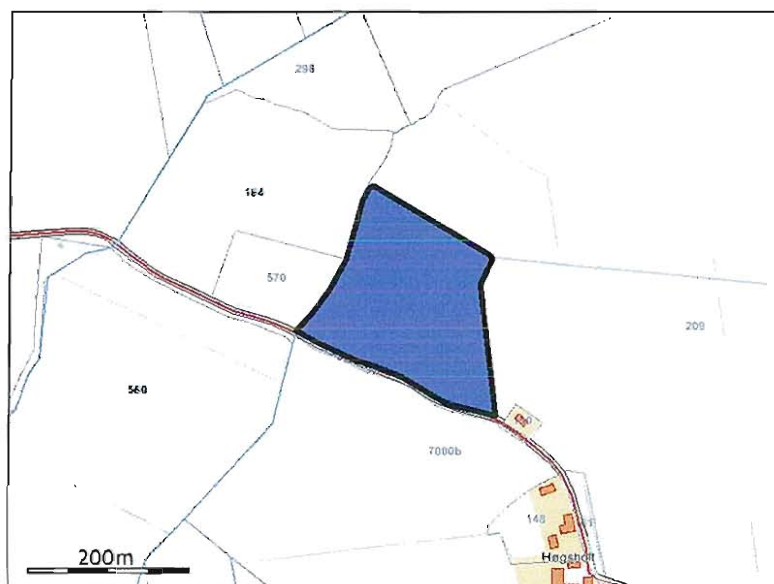
33-0

46-0

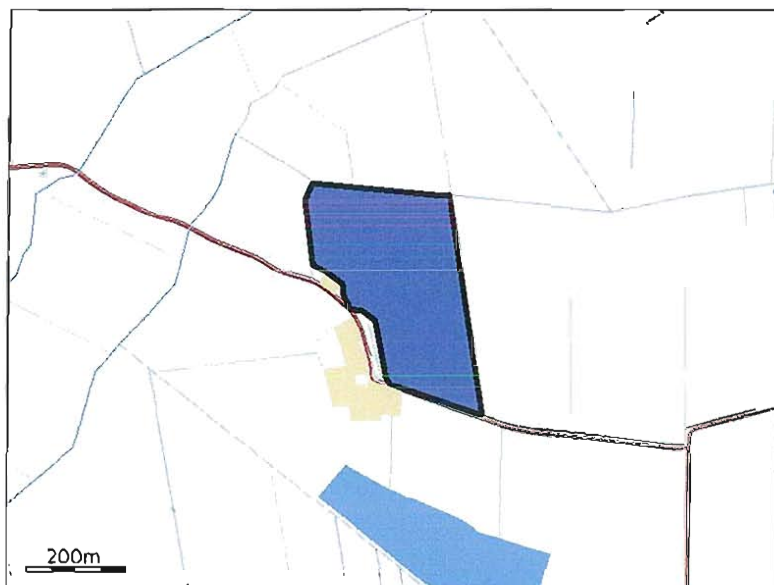

46-2

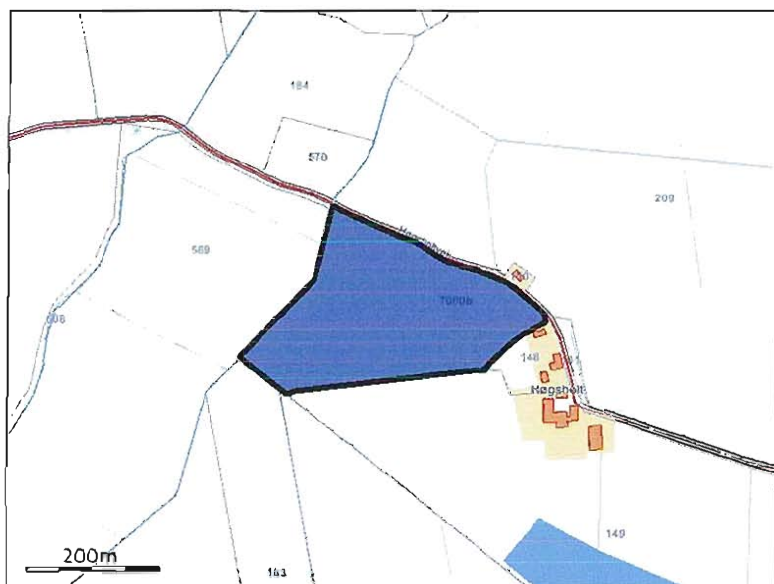

47-0

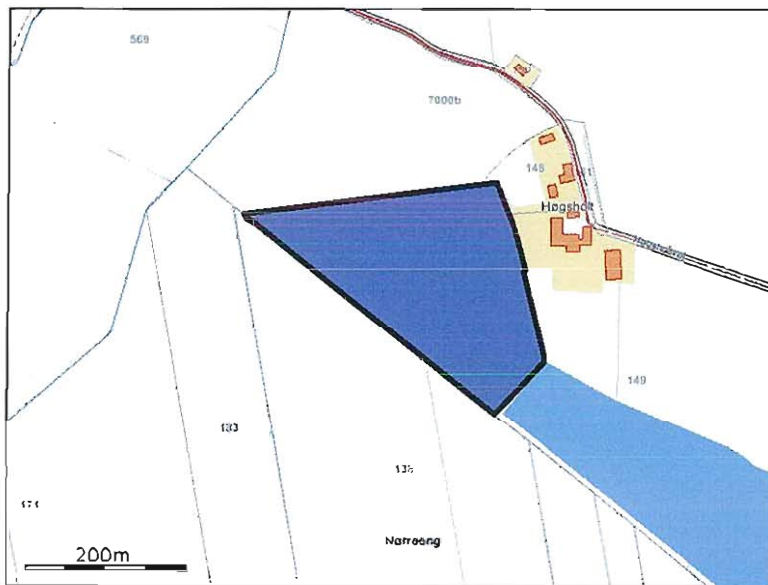

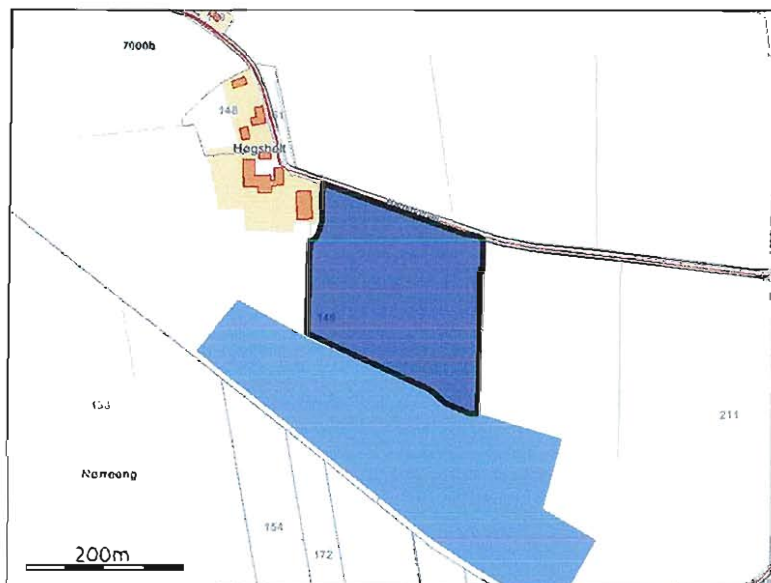
48-0

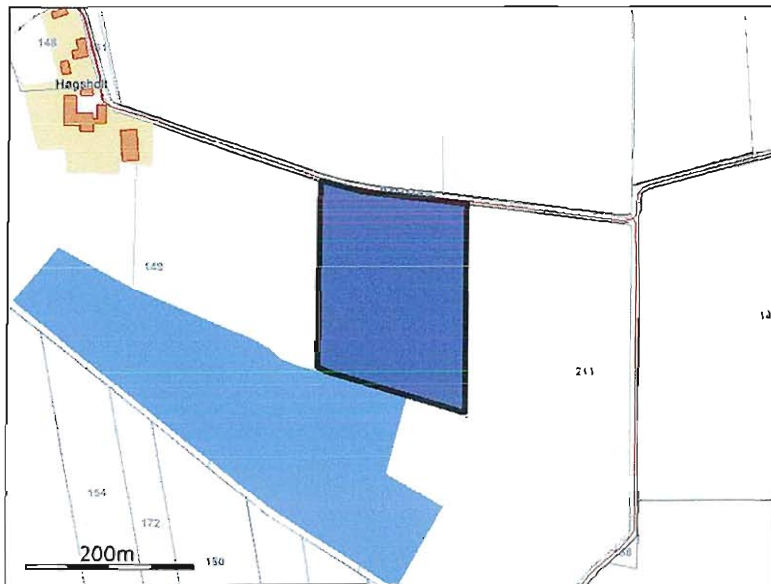
49-0

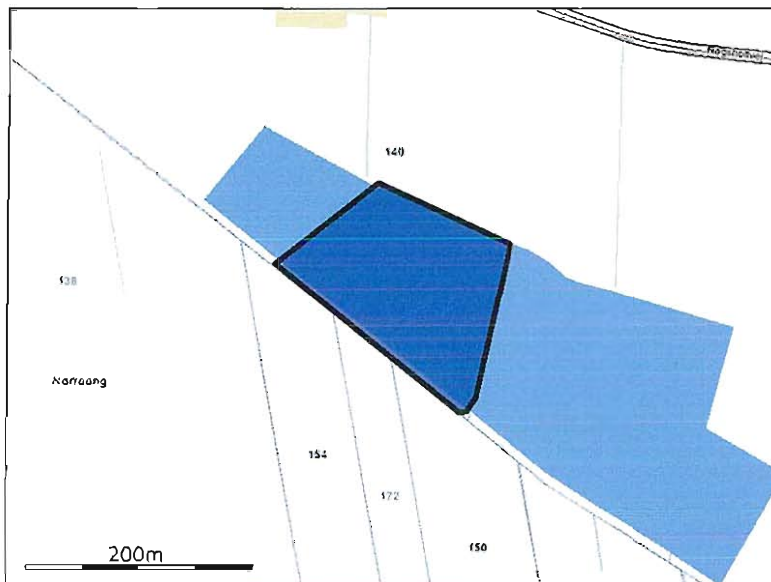
50-0

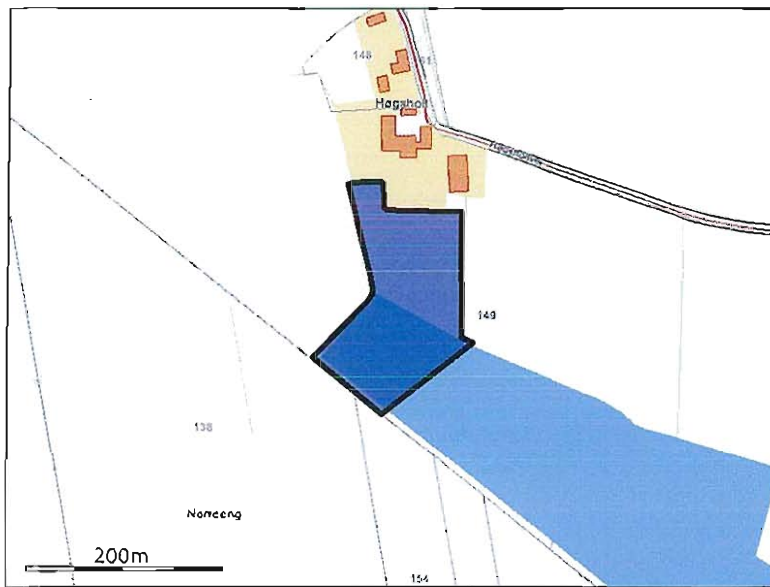
51-0

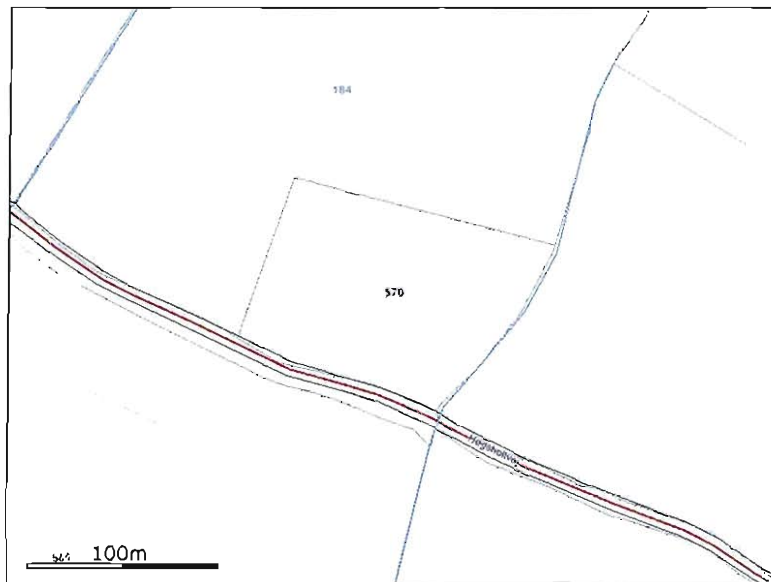
53-0

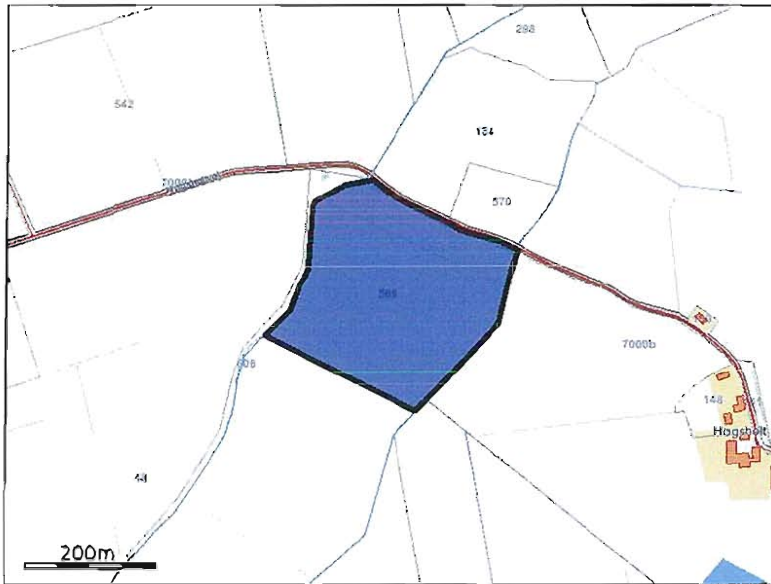
54-0

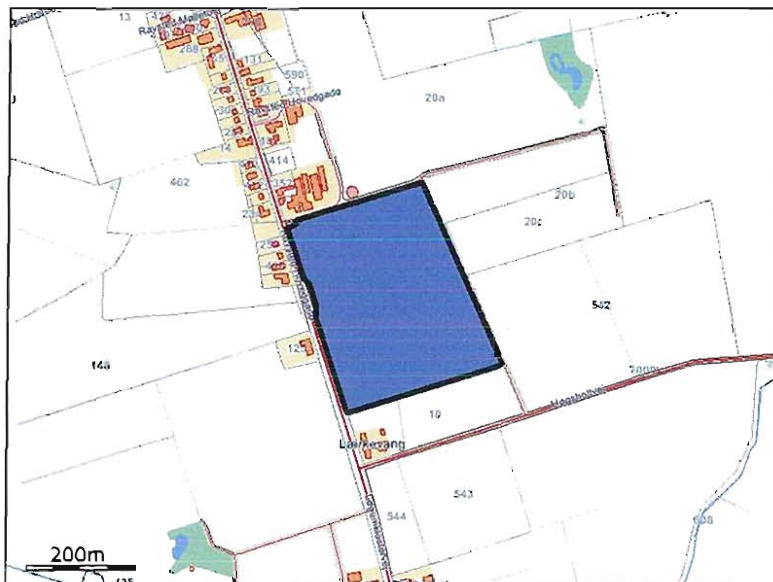
61-0

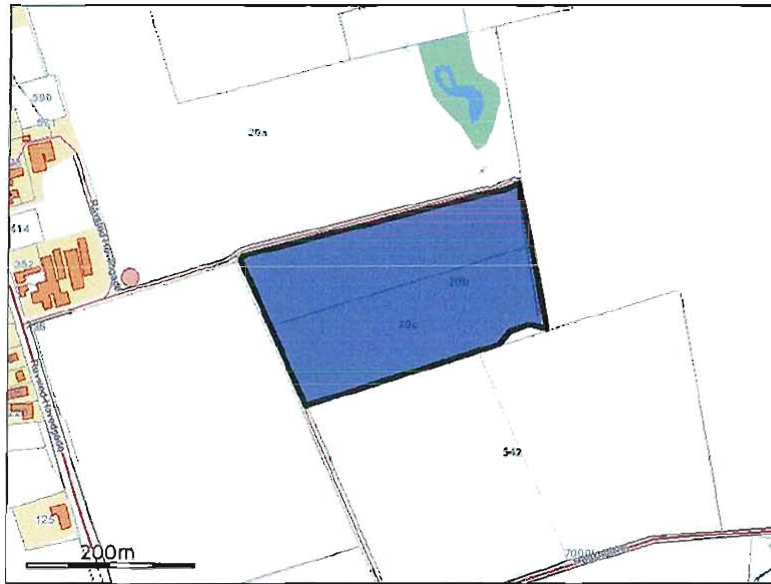
62-0

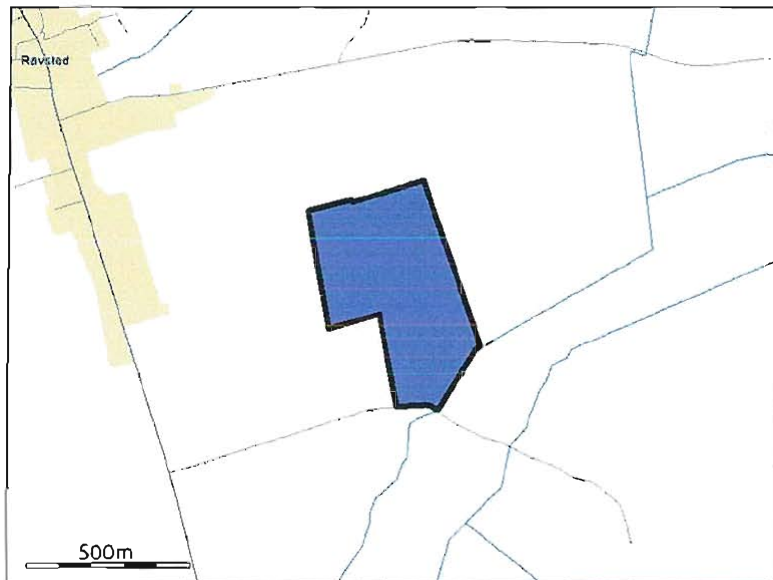
63-0

64-0

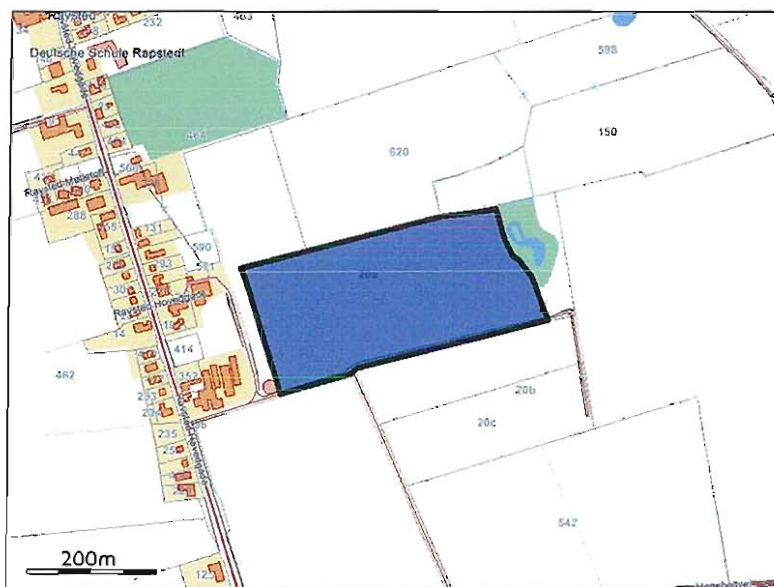

65-0

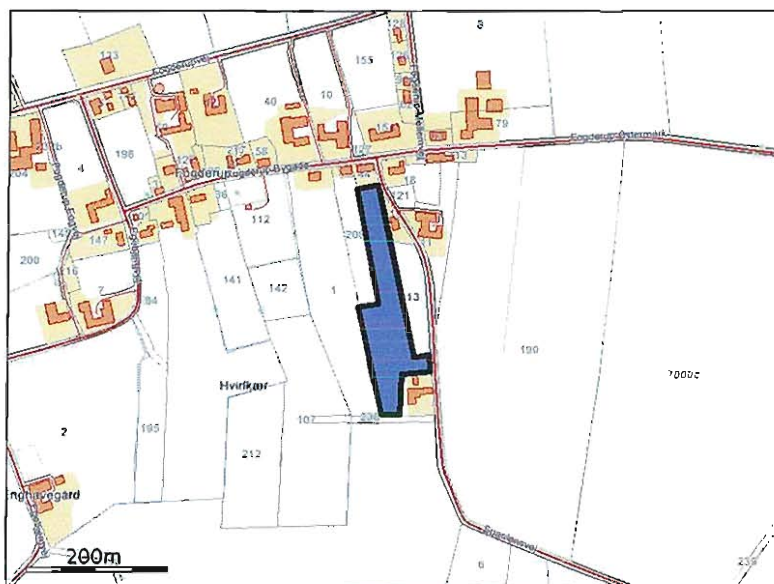

66-0

70-0

4.1.2. Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	0,00 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder	Nej
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Nej
Er bedriften et økologisk landbrug	Nej
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	0,00%
Reduceret kvælstofnorm	0,00%

4.1.3. Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandef	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
3-0	4,06 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	4,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4-0	10,03 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	10,03 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,03 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-0	7,30 Ha	Nej	JB11	Ja	K2	K2	7,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
6-0	9,21 Ha	Nej	JB11	Ja	K2	K2	9,21 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,21 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
7-0	10,06 Ha	Nej	JB11	Ja	K2	K2	10,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8-0	4,45 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	4,45 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,45 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8-0	5,78 Ha	Nej	JB11	Ja	K2	K2	5,78 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,78 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
11-0	12,73 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	12,73 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	12,73 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
13-0	13,65 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	13,65 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	13,65 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
15-0	2,99 Ha	Nej	JB11	Nej	K2	K2	2,99 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,99 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
17-0	4,98 Ha	Nej	JB11	Nej	K2	K2	4,98 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,98 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
22-0	5,85 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	5,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
26-0	9,34 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	9,34 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,34 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
27-0	8,25 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	8,25 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,25 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
28-0	12,16 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	12,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	12,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
29-0	8,45 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	8,45 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,45 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
30-0	3,50 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	3,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
31-0	11,33 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	11,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1-0	11,31 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	11,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1-1	8,54 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	8,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
32-0	20,19 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	20,19 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	20,19 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
33-0	15,87 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	15,87 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	15,87 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
46-0	9,30 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	9,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
46-2	3,97 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	3,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
47-0	9,88 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	9,88 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,88 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
48-0	7,00 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	7,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
49-0	5,49 Ha	Nej	JB11	Ja	K2	K2	5,49 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,49 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vand t	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
50-0	4,47 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	4,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
51-0	4,00 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	4,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
53-0	2,23 Ha	Nej	JB11	Ja	K2	K2	2,23 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,23 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
54-0	2,10 Ha	Nej	JB11	Ja	K2	K2	2,10 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,10 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
61-0	1,21 Ha	Nej	JB11	Ja	K2	K2	1,21 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,21 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
62-0	7,92 Ha	Nej	JB11	Ja	K2	K2	7,92 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,92 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
63-0	10,04 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	10,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
64-0	5,84 Ha	Nej	JB1	Ja	K2	K2	5,84 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,84 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
65-0	21,68 Ha	Nej	JB1	Ja	G3	K2	21,68 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,18 Ha	21,68 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
66-0	7,92 Ha	Nej	JB1	Ja	G3	K2	7,92 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,37 Ha	7,92 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
70-0	1,40 Ha	Nej	JB1	Nej	K2	K2	1,40 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,40 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	304,47 Ha						304,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,55 Ha	304,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

De stjerne (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Note:

4.1.4. Aftalearealer

Samlet areal: 0,00 Ha

4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)

4.2.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	43434,88 KgN	7596,04 KgP	404,86 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	1688,26 KgN	176,30 KgP	13,27 DE	0,00 DE

4.2.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.2.3. Afsat Gødningsmængde

Ingen

4.2.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	1688,26 KgN	176,30 KgP	13,27 DE	0,00 DE
Kvæggylle	43434,88 KgN	7596,04 KgP	404,86 DE	0,00 DE

4.2.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
45123,14 KgN	7772,34 KgP	418,13 DE	0,00 DE

4.2.6. Harmonital

1,7 DE/Ha

4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)

4.3.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	41434,92 KgN	7982,62 KgP	420,33 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	9864,15 KgN	951,53 KgP	79,19 DE	0,00 DE

4.3.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.3.3. Afsat Gødningsmængde

Ingen

4.3.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	9864,15 KgN	951,53 KgP	79,19 DE	0,00 DE
Kvæggylle	41434,92 KgN	7982,62 KgP	420,33 DE	0,00 DE

4.3.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
51299,07 KgN	8934,15 KgP	499,52 DE	0,00 DE

4.3.6. Harmonital

1,7 DE/Ha

4.4. Udbringningsteknologi

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker

5. Beregninger på arealer

5.1. Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænnet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	304,5 Ha	0,8 kg P/ha/år	5,6 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	0,8 kg P/ha/år	4,8 kg P/ha/år
Lavbundsjord og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	0,8 kg P/ha/år	0,8 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	0,8 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-323,3 kgP
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	29,3 kg P/ha/år
P-fracørsel, arealvægtet gennemsnit	24,8 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	4,6 kg P/ha/år

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	100%
----------------------	------

5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

DEmax	1,7 DE/ha
DEreel	1,64 DE/ha

5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N

kgN/ha DEmax	85,90 kgN/ha
kgN/ha DEreel	85,20 kgN/ha

5.3. Nitratberegning (Grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via Farm-N

5.3.1. Ansøgt

65-0	58 mg nitrat pr. liter
66-0	58 mg nitrat pr. liter

5.3.2. Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)

65-0	-2 mg nitrat pr. liter
66-0	-2 mg nitrat pr. liter

Navn. Vesterkær I/S, Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov

Kort Beskrivelse

Ejerne af Vesterkær ønsker at omlægge produktionen fra 418 DE i malkekvæg.

Der ansøges om en produktion af stude. Tyrekalvene indkøbes ved 51 kg og studes ved 100 kg og færdigfedes til 22 mdr. Der vil være ca. 1.550 dyr på stald og en produktion på ca. 916 stude pr. år sammenlagt 499,52 DE.

Der kan forekomme en variation på 10 % indenfor hver dyregruppe. Men de 499 DE overskrides ikke.

Omlægningen sker dels i eksisterende stalde og ombygning af halmlade nr. 8 på skitse. Halmladen er på 1.800 m², den ombygges til en sengestald med spalter og ringskyl.

Der ønskes tilbygget 8 m i siderne både nord og syd på til stald nr. 2, i alt ca. 1.488 m².

Endvidere bygges der en ny kalvestald nr. 9 på skitse på ca. 819 m².

Der ønskes endvidere opført en ny befæstet ensilage plads på ca. 1.750 m² nord nordvest for den eksisterende ensilage plads.

Øst for ensilage pladserne og ned langs stald nr. 6 og udkørsel til Havstedvej ønskes opført en asfalteret plads på ca. 1.200 m²

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Ammoniakfordampningen stiger med 720 kg N per år. Årsagen hertil er udvidelsen på 81 DE. Stigningen får ingen miljømæssige konsekvenser, idet der ikke er sårbar natur indenfor 1.000 meter af produktionen.

Ejer har ikke arealer indenfor nitratklasse 1, 2 eller 3, men 2 af markerne ligger indenfor nitratfølsomme områder. For at leve op til kravet om negativ nitratudvaskning til grundvand, har ejer i denne ansøgning valgt at anvende et grundvandssædskifte med 30 % miljøgræs. På markerne 65 og 66 udvaskes der 2 mg nitrat mindre pr. liter efter dette tiltag.

Ejer har ingen marker der er drænede lerjorde, alle arealerne er sandjord, enkelte marker er humusjord, men kravet om fosforudvaskningen er overholdt.

Kravet om en reduktion på 15% af fordampningen fra dybstrøelsesafdelingen overholdes i kraft af en høj andel af dybstrøelsen der køres direkte ud til nedpløjning i marken.

Dyretrykket er på 1,64 DE/ha max tilladte 1,7 DE/ha, udvaskningen er 85,2 kg N/ha max tilladte 85,9 kg N/ha.

P overskuddet er 4,6 kg P/ha/år, max tilladte overskud er 5,6 kg P/ha/år

Lokalisering, ressourcer og management:

Lokalisering og Landskab

Vestergård er beliggende på adressen Havsted Vesterkær 2 vest for landsbyen Havsted. Fra den sydlige indkørsel fra Havsted Vesterkær ligger stuehuset (nr. 1 på skitse) på 231 m². Der er en mindre gårdsplads mod vest mod bygning (nr. 5) denne bygning er på 377 m², den rummer maskinhus og tidligere kælvningsboks i nord. Umiddelbar nord for denne ligger tidligere malkestald på 405 m², bygningen har pt. ingen funktion. Tilbygget denne mod vest er bygning (nr. 3) på 330 m² tidligere opsamlingsstald (har pt. ingen funktion). Foran bygning (nr. 4 og 2), er der en befæstet plads på ca. 160 m². Vest for denne befæstede plads ligger stald (nr. 2). En sengestald på 2.840 m² fra 2003. Stalden er oprindeligt bygget til malkekøer, er nu anvendt til stude. Der ønskes bygget 8 m til denne stald nord fra bygning (nr. 3) mod vest 88x8 = 704 m² og i syd hele længden 98x8 = 784 m². Der vil i hver tilbygning blive 2 rækker sengebåse med drænet gulv i midten med udskrabning mod gyllekanal i vest. Foran staldene (nr. 2 og 8) ligger en befæstet plads på ca. 500 m². Ca. 20 m nord herfor ligger bygning (nr. 8) opført i 2008 som halmhus på 1.809 m². Bygningen er ombygget til stald med sengebåse og spalter. Den er bygget sammen med (nr. 7) fra 1988 på 875 m², den er en sengestald med spalter til stude, tidligere ungdyrstald. Den er bygget sammen med en bygning fra 1978, som også er benævnt som bygning (nr. 7) den er på 910 m², en sengestald med spalter, tidligere anvendt til malkekøer. Denne stald er bygget sammen mod øst med stald nr. 6 på 960 m². Denne stald anvendes til starterstald for tyrekalve og små stude på dybstrøelse. Nord herfor er en mindre befæstet plads på ca. 150 m². Vest for denne og bygget ind mod (nr.6) er bygning (nr. 11), en foderlade på 660 m² til indkøbt foder og halm.

I området mellem bygning (nr. 11 og 7) ønskes opført en ny kalvestald med dybstrøelse (nr. 9) på skitse 27x30 = 810 m².

Der er samlet ca. 9.140 m² erhvervsbygninger på ejendommen og der søges om tilladelse til opførelse af 2.307 m² nybyggeri.

Der er 3 gyllebeholdere vest nordvest for bygningsmassen (nr. 14) fra 1990, (nr. 15) fra 1995 og (nr. 16) fra 2003.

Nord for gårdanlægget er der en befæstet køresilo anlæg (nr. 12) på skitse med 2 køresiloer, pladsen er på 1.890 m². Der ønskes opført et nyt mod nord, bygget sammen med eksisterende, (nr. 13) på skitse på 1.750 m².

Overfladevand fra køresiloerne ca. 2.548 m³ ledes via rørledning til en ny opsamlingsbrønd på ca. 26,5 m³. Brønden er beliggende mellem gyllebeholderne (15 og 16) og udsprinklet på et areal umiddelbart vest herfor, som påtænkes tilplantet med træer.

Der ønskes anlagt en befæstet asfalteret plads foran siloerne og ud for (nr. 12) helt ud mod Havstedvej og ned langs stald (nr.6). Det befæstede areal bliver på ca. 1.200 m².

Ejendommen er beliggende i et fladt sandet landbrugsområde, udover lidt afskærmende beplantning øst for stuehuset er der ikke afskærmende beplantning. Der påtænkes ikke yderligere beplantning.

Set fra Havsted og Havstedvej skjules den nye kalvestald (nr. 9) og tilbygning (nr. 10) mod nord bag eksisterende bygninger. Tilbygningen (nr. 10) mod syd som er et halvtag ses fra Havstedvej.

Generelle afstandskrav:

Det eksisterende anlæg overholder alle afstandskrav.

Landskabelige hensyn:

De planlagte tilbygninger til stald (nr. 2) og opførelsen af ny kalvestald (nr. 9) og ny køresilo (nr. 13) ses landskabelige hensyn overholdt. Nærmeste natur er et beskyttet vandløb 80 m nord for den planlagte udvidelse af ensilage pladsen.

Der er ingen byggelinjer fra kirker, fortidsminder m.m.

Ejendommen ses heller ikke beliggende i landskabstyper som uforstyrrede landskaber, værdifulde landskaber eller områder med særlig geologisk værdi.

Udvidelserne sker i tilknytning til det eksisterende gårdanlæg og fremstår i landskabet som en helhed.

Området omkring Havsted afvander til Søderup Å, hvorimod de øvrige arealer afvander til Hvirlå.

Energi:

Energiforbruget i nudriften ved mælkeproduktionen er anslået til 80.000 kwh årligt.

I ansøgt produktion forventes en stigning bl.a. på grund af udvidelse af markvandingskapacitet og staldudvidelse. Der forventes ca. et forbrug på 115.000 kwh, heraf ca. 55.000 kwh til markvandingsanlæg.

I nudriften er skønnet et dieselolie forbrug på ca. 25.000 liter diesel.

I ansøgt produktion forventes forbruget at stige til ca. 30.000 liter. Stigningen i dieselforbruget skyldes at arealet udvides med 40 hektar. Forbruget per hektar forventes at være status quo.

Energibesparende foranstaltninger:

El forbruget på Vesterkær, forventes at ligge på 115.000 kwh årligt fremover i ansøgt.

Elforbruget er til at trække ventilatorer, fodringsanlæg, gyllepumper og 3 vandingsanlæg. Derudover medgår der strøm til lys.

Glødepærer, som er tændt et par timer om dagen, bør erstattes af A-pærer. En A-pære sparer 75% i forhold til en tilsvarende glødepære.

Det billigste lys er sollyset. Ved at holde vinduer, ovenlysvinduer og -tagplader rene kan der opnås en besparelse på dette område. De lyse farver i staldene, giver en bedre udnyttelse af lyset. Kalkning/hvidtning giver tillige mere lys.

Der sidder reflektorer på lysstofrør, således at lyseffekten er høj. Hyppig vask af lysstofrør sikrer ligeledes at energien til belysning udnyttes optimalt.

For markdriften gælder det at der sættes fokus på ikke at bearbejde jorden dybere end nødvendigt. Derudover foretages der løbende kontrol/service af læssemaskiner og traktorer således at brændstoffet udnyttes optimalt.

Vand:

Vandforbruget er opgjort efter normtal fra landscentret, da der er vandforsyning er fra egen boring (nr. 20) på skitse, der er ingen vandmåler. I nudrift er forbruget opgjort til 12.487 m³ drikkevand og 2.357 m³ til rengøringsvand og andet. I alt 14.840 m³.

I ansøgt er forbruget opgjort til 14.716 m³ drikkevand, 920 m³ vandspild fra drikkekopper og kar, 230 m³ til rengøring og 50 m³ fra vaskeplads. I alt 15.916 m³.

En stigning på 1.076 m³, hvilket skyldes et større antal dyr, der sker en reduktion i rengøringsvand, da malkeanlægget udgår.

Der er 4 markvandsboringer, 3 med en indvindingstilladelse på 86.000 m³. 1 boring hvor der er søgt tilladelse, men endnu ikke givet, forventet tilladelse 45.000-50.000 m³. Samlet fremtidigt vandindvindingstilladelse enten 131.000 m³ eller 136.000 m³

Vandbesparende foranstaltninger:

Da forbruget overvejende er drikkevand er det ikke muligt at reducere forbruget direkte. I stedet skal der fokuseres på at undgå spild af drikkevand; Det betyder at vandrør, slanger og vandkopper og kar dagligt skal tilses og utætheder repareres så snart de opdages.

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Døde dyr:

I nudriften er der omkring 10 tons affald fra døde dyr. I ansøgt produktion forventes denne mængde at falde til 3 tons. Faldet skyldes primært at dødeligheden i studeproduktionen sker omkring indsættelse. Dyrene købes ind fra flere besætninger og det giver et højt smittetryk; De døde dyr har derfor en lavere afgangsvægt end ved en malkekvægsproduktion. Afhentning af døde dyr sker fra betonplads (nr. 19) på skitse. Døde dyr opbevares på en palle, med kadaver dække.

Fast affald:

Affaldsmængden forventes at ligge på 5-6 kg dagligt. Årligt forventes det at der vil være 1.000 kg forbrændingseget, 800 kg papir og omkring 200 kg plast. De største enkeltkilder vil være bindegarn og papirsække med plastfolie.

Kanyler og andre skarpe genstande opbevares i en beholder af slagfast plast og afleveres til kommunens modtagestation.

Elektronikaffald og brugte elpære og lysstofrør samt rengjorte medicinflasker af glas afleveres til genbrugsstationen.

Der henvises i øvrigt til medsendt affaldsskema.

Olie/ kemikalie affald:

Olie- og kemikalieaffald opbevares i lukkede olietønder. Affaldet opbevares i maskinhuset, hvor der er betongulv, men ingen afløb. Spild opsamles med savsmuld og afleveres til kommunal modtagestation.

Kunstgødning opbevares ligeledes i maskinhuset og foderladen.

Management:

- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der udarbejdes mark- og gødningsplaner for bedriften.
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Fodersammensætning og fodringsstrategi (f.eks. fasefodring) evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres sprøjtejournal og medicinjournal.
- Der føres endvidere journal over udbringning af handels- og husdyrgødning.

Der vil kun være 1-2 ansatte i produktionen. Som angivet i arbejdspladsvurderingen APV. APV'en udarbejdes efter gængse retningslinjer. Det er ledelsens opfattelse at de ansatte løbende skal være under uddannelse, og dygtiggøre sig på alle relevante områder, så virksomheden i det daglige drives efter moderne retningslinjer og i overensstemmelse med godt landmandskab.

Egen kontrol:

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav.
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.
- Der føres løbende kontrol med produktionsresultaterne i stalden via E-kontroller.
- Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb. Påfyldningen sker under opsyn.
- For at kunne dokumentere et lavere fosforindhold i foderet i forhold til normen opbevares foderplaner og indlægssedler på ejendommen.
- Hvis f.eks. elforbruget stiger tages der kontakt til energiselskabet, hvorefter der udarbejdes en handlingsplan for at nedsætte forbruget.

- Der føres logbog for samtlige beholdere af husdyrgødning. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak.
- Ejer fører medicinjournal i henhold til gældende lov.
- Der føres sprøjtejournal over anvendelsen af pesticider.
- Ejer opbevarer skriftlige forpagtningskontrakter, således at råderetten over udspretningsarealet kan fastslås. Ejer opbevarer endvidere skriftlige overførselsaftaler.

Energiforbrug opgøres årligt via årsrapporten

Ejendommens generelle miljøoplysninger:

Spildevand:

Spildevandsmængde

Der regnes med ca. 1.200 kubikmeter vand fra drikkevandet (udskilt af dyrene) og fra vask og rengøring i staldene. En mindre del kommer fra vask af markmaskiner.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Spildevand fra produktionen er opdelt i drikkevandsspild, rengøringsvand fra vask af mælkevogne og markmaskiner. I nudriften tilledes overfladevand fra ensilage plads gyllebeholdere 1.323 m³. I ansøgt påtænkes det tilledt et udsprinklingsanlæg. Alt spildevandet opsamles i gyllebeholder og udspredes i overensstemmelse med husdyrbekendtgørelsen.

Spildevand afledning

Der forefindes ikke toilet i staldbygningen. Spildevand fra beboelsen afledes via septiktank til nedsivningsanlæg.

Transport:

Årlige transporter.

I nudriften er der følgende transporter:

Mælk: 365

Indkøbt foder: 20

Halm: 35

Majs og græs: 700

Sækkevare samt bigbags: 12

Fyringsolie: 2

Dieselolie: 11

Levering af dyr: 10

Flytning af dyr: 10

Afhentning af dyr til slagtning: 26

Afhentning af døde dyr: 26

Husdyrgødning gylle: 495

Husdyrgødning dybstrøelse: 10

Affald: 26

I alt giver de omkring 1.748 transporter til og fra ejendommen pr. år.

Opgørelsen er baseret på ejerens skøn samt en beregning af transportfrekvensen og kvantum.

I ansøgt produktion forventes der fremover følgende transporter.

Mælk: 0
Indkøbt foder: 20
Halm: 50
Majs og græs: 900
Sækkevare samt bigbags: 12
Fyringsolie: 2
Dieselolie: 13
Levering af dyr: 16
Flytning af dyr: 0
Afhentning af dyr til slagtning: 35
Afhentning af døde dyr: 26
Husdyrgødning gylle: 313
Husdyrgødning dybstrøelse: 22
Affald: 26

I alt 1.445 transporter. Faldet i antallet af transporter skyldes især at der ikke hentes mælk længere.

På ejendommen er der 2 indkørsler, de sydlige anvendes ved transport af dyr til slagteriet, hvorimod den nordlige anvendes til transporter med foder, gylle og grovfoder.

Husdyrgødning vil blive transporteret med en 25 tons gyllevogn. Gyllen udbringes overvejende fra 25. marts og frem til 10. maj. Arealer omkring ejendommen forventes at kunne modtage gylle svarende til ca. 150 læs. De resterende 180 transporter vil være fordelt på følgende måde: I retning mod Klovtoft, stik nord vil der være 45 transporter. Mod Vollerup i retning mod syd vil der være 25 transporter, og mod sydøst i retning mod Ravsted sydøst ca. 57 transporter. Endeligt er de 53 transporter i retning stik øst mod Ravsted by. Transporterne mod øst og sydøst berører ikke beboerne i Havsted. Men de resterende 70 går gennem landsbyen. Der er ikke skole eller offentlige institutioner langs ruterne.

Der henvises i øvrigt til transport skema.

Risici:

Redegørelse for mulige uheld

De største kilder til uheld er gylleudslip, eller afløb af gylle ved kraftige regnskyl. Fouering fra punktkilder i forbindelse med pesticider er ikke relevante idet sprøjteopgaverne udføres af nabo.

Håndteringen af gylle er altid forbundet med en risiko for uheld, enten som overløb eller brud på rør.

Minimering af risiko for uheld.

Risikoen for gylleudslip i forbindelse med udbringningen vurderes at være minimal. Læsningen af gyllevognen sker via læssekran på gyllevognen; Derfor suges gyllen direkte op fra tanken og ind i vognen. Kranen er udstyret med ventil der leder gyllen tilbage i tanken. Vognen kan ikke løbe over. Fordelen ved læssekranen er også at gyllen holdes i et lukket system, således at lugtgener minimeres. Endeligt er der altid chauffør på traktoren og gylle pumpes ikke op uden opsyn.

Overløb af gyllebeholderen udgør ligeledes en mindre risiko for forurening af Lundbæk Bæk. Arealet mellem gyllebeholderen og Lundbæk hælder svag ned mod bækken, men ved bækken er der en vold. Ved overløb er det således muligt at opsamle eventuelt spild inden det løber ud i bækken. Ligeledes er der et lager af bigballer i den nærliggende foderlade (nr. 11) på skitse, hvorfra der kan hentes bigballer til opdæmning. Det kræver naturligvis en hurtig indsats: Derfor kontaktes alarmcentralen på 112 i tilfælde af overløb.

For at minimere risikoen for uheld med gylle er det nødvendigt at der altid er personale i stalden når der pumpes gylle.

Minimering af gene ved uheld.

I tilfælde af uheld vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Overfladeafstrømning forhindres ved at anvende nedfælder på gyllevognen. I voksende afgrøder anvendes slæbeslanger, men her er risikoen for overstrømning minimal, plantemassen kan tilbageholde gyllen, og udbringningen sker typisk i april maj hvor vintersæden har en stor plantemasse.

I tilfælde af brand følger personalet denne procedure:

Ring til brandvæsenet, telefon 112. Nærmeste telefon findes i stuehuset, ellers brug mobiltelefon. Begræns branden ved hjælp af pulverslugter.

Hvis der mod forventning skulle ske udslip af gylle vil personalet afhjælpe spildet bedst muligt. Den kommunale miljøvagt kontaktes.

Udenfor kommunal åbningstid eller ved brud på selve gylletanken kontaktes alarmcentralen på 112.

Der udarbejdes en beredskabsplan/driftsforskrift, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen vil som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Planen bliver indsendt til tilsynsmyndigheden senest 6 måneder efter tilladelsen er givet.

Støjklider:

Beskrivelse af støjklider

De største støjklider på bedriften er læsning af foder fra ensilage pladserne og strømaskinen.

Ventilationen er naturlig, der er dog opsat blæsere til at sikre luftskifte, men de er nye og af den støjsvage type.

Driftsperiode for støjklider

Læsning af foder foregår 2 timer dagligt om formiddagen.

Strømaskinen kører dagligt.

Tiltag mod støjkilder.

Ingen, afstanden til naboerne skønnes at være så stor, at der ikke vil være støjgener.

Skadedyr:

Generel bekæmpelse af skadedyr

Muldvarpe og mosegrise vil blive bekæmpet i det omfang problemet måtte forekomme. Muldvarpe bekæmpes med saks eller ved hjælp af fosforbrinte-kapsler.

Fluegener.

I og med der er tale om en sengestald med gyllesystem vil der blive udsat rovfluer, for at bekæmpe fluelarverne. Udsprøjtning af fluegift vil ikke have en særlig god effekt, idet der er alt for stor volumen i stalden hvorfor koncentrationen af fluegift vil være for lavt til at give den ønskede effekt.

I dybstrøelsen anvendes Neporex mod fluelarverne. Bekæmpelse med Neporex er eneste effektive løsning mod fluegener i åbne dybstrøelsesstalde.

Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver) i det bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er mulig. Luftsiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give en ønsket effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Neporex udvandes fra medio april og frem til oktober- november.

Rottebekæmpelse.

Ejendommen er tilmeldt bekæmpelses-ordningen hos Nomus.

Ejer har det overordnede ansvar, for at sikre en effektiv bekæmpelse.

Kemikalier:

Pesticider og sprøjteudstyr

Plantebeskyttelse foretages af nabo, derfor opbevares der ikke plantebeskyttelsesmidler på ejendommen.

Hvis denne praksis ændres vil der blive lavet en vaskeplads med beton, formentlig i nærheden af gyllebeholderen. Vaskepladsen vil således opsamle vandet til gyllebeholder.

Pesticider vil blive håndteret på betonplads med opsamling. Rengøring af sprøjteudstyr sker ligeledes på betonplads med opsamling.

Oplag af olie og kemikalier.

Olie opbevares i maskinhuset. Der er ikke afløb i maskinhuset, og der findes savsmuld til opsamling af spild. Olien opbevares i lukkede tønder indtil anvendelsestidspunktet.

Ensilage opbevaring:

Ensilage og foderopbevaring.

Foder, piller, halm og korn m.m. opbevares indendørs i fodercentralen på 860 kvadratmeter. (Nr. 11) på skitse.

Derudover opbevares ensilage i 2 udendørssiloer på 1.890 kvadratmeter (nr. 12) på skitse. For at undgå unødvendige lugtgener holdes anlægget rent for foderrester af ensilage.

Der ønskes endvidere opført en ny befæstet ensilageplads på 1.750 m² (nr. 13) på skitse nord for de 2 eksisterende køresiloer.

Diverse:

Lysforhold

Der er vågelys i stalden om natten, og stalden vil i vinterhalvåret være fuldt oplyst fra 07-17.

Der er udendørs belysning, i østgavlen på stald nr. 2, på gårdspladsen på bygning nr. 1 og nr. 5. er der 2 bevægelses sensorer styrede udendørs lys.

Foranstaltninger ved ophør af produktionen.

I tilfælde af ophør af produktion på ejendommen vil der ske følgende: Landbrugskemikalier, både til rengøring og markbruget, vil blive videresolgt til aktive landmænd, således at de kan bruges til det formål de er fremstillet til.

Lagre af husdyrgødning, vil blive brugt/overdraget i forhold til gældende regler fra plantedirektoratet.

Olietanke vil blive tømt og sløjfet i tilfælde af de ikke er nødvendige fremover.

Olierester afleveres på kommunal modtagestation

Ved landbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.

Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.

Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, de bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.

Alle olietanke skal tømmes.

Olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til gældende affaldsregulativer.

BAT

1.1.1 (2)

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der er valgt præfabrikerede drænedede gulve, idet gulvene pga. deres tørhed giver en stor reduktion af ammoniakfordampningen – Gulvene er beskrevet i et BAT-byggeblad, hvilket betyder at gulvet er vurderet med hensyn til teknik og økonomi.

1.1.2 (7)

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

1.1.3 (6)

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Dette afsnit som indrettet med dybstrøelse er naturligvis omfattet af BAT-teknik. I ansøgt produktion er der regnet med at størstedelen af dybstrøelsen udsprede direkte fra stald og på marken. Dybstrøelsen anvendes overvejende til småkalve og dyr op til 160 kg og i aflastningsboksene; Dette sker ud fra et hensyn til dyrevelfærden. Derfor forventes det ikke at der skal ændres i disse staldsystemer inden for 8 år.

Generelt er det ikke muligt at opstalde dyr under 160 kg på andet end dybstrøelse. Derfor har ejer bibeholdt dette staldsystem i starterstaldene.

Ejer forventer at fortsatte med dybstrøelse uanset om staldene renoveres om ca. 8 år. Dette sker ud fra hensynet til et ønske om maksimal dyrevelfærd.

1.1.4 (9)

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Dette afsnit som indrettet med dybstrøelse er naturligvis omfattet af BAT-teknik. I ansøgt produktion er der regnet med at størstedelen af dybstrøelsen udsprede direkte fra stald og på marken. Dybstrøelsen anvendes overvejende til småkalve og dyr op til 160 kg og i aflastningsboksene; Dette sker ud fra et hensyn til dyrevelfærden. Derfor forventes det ikke at der skal ændres i disse staldsystemer inden for 8 år.

Generelt er det ikke muligt at opstalde dyr under 160 kg på andet end dybstrøelse. Derfor har ejer bibeholdt dette staldsystem i starterstaldene.

Ejer forventer at fortsætte med dybstrøelse uanset om staldene renoveres om ca. 8 år. Dette sker ud fra hensynet til et ønske om maksimal dyrevelfærd.

1.1.5 (8)

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

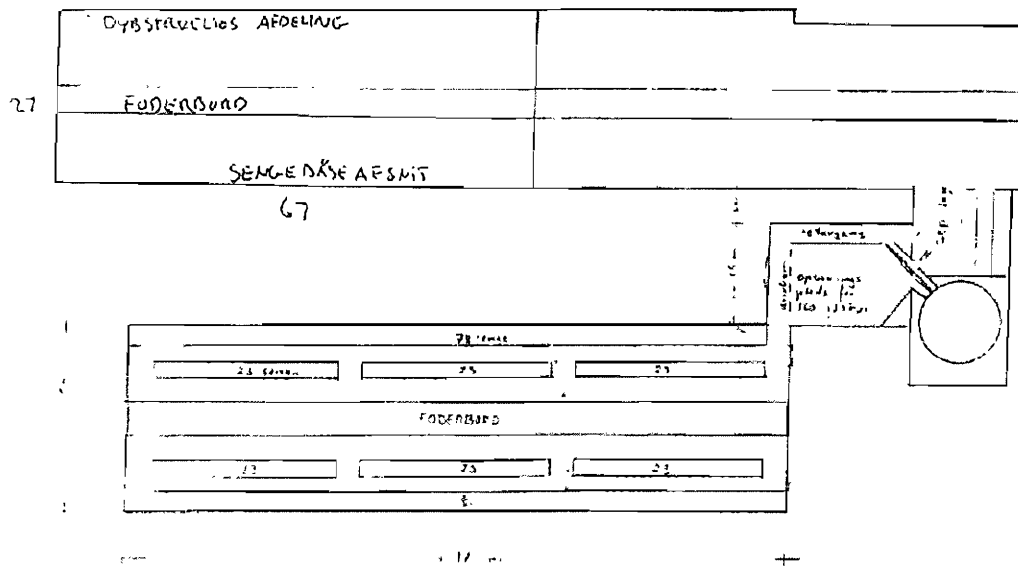
Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

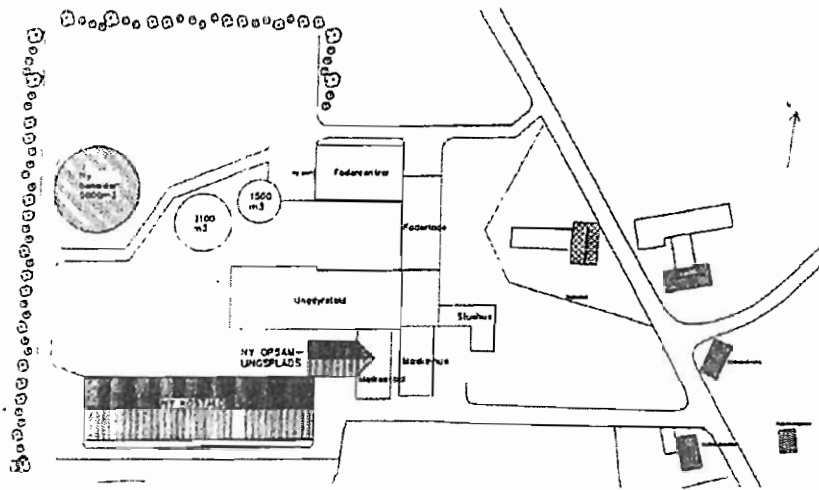
Der henvises til vedhæftede bilag vedrørende beregninger og kommentarer til BAT på denne stald.

107 Ende 1 400
 Raip 9 100 1000
 70 100
 10 000 MASKINUS.

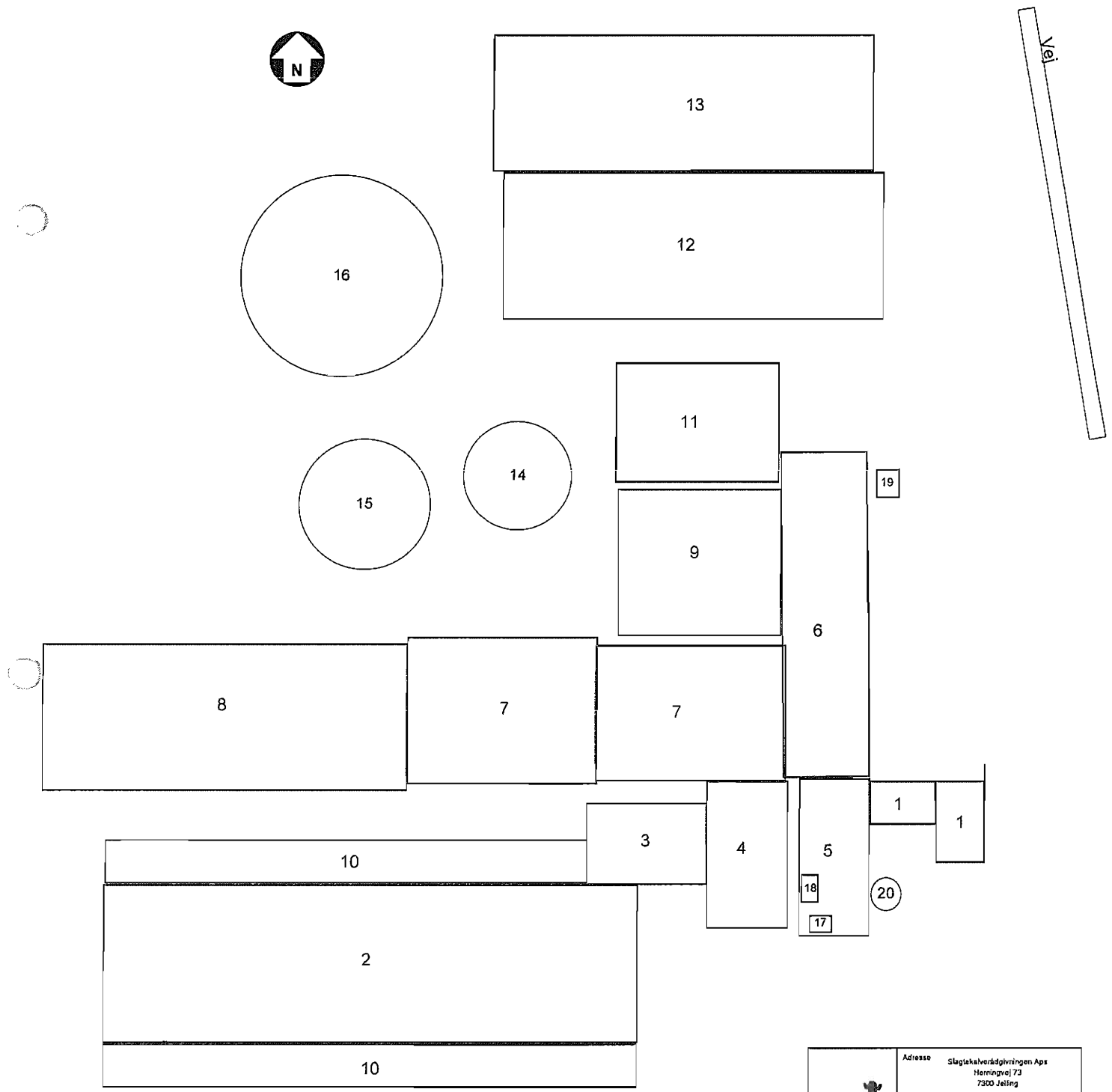

Figur 1

Skitse nudrift

Situationskitse	1	Stuehus	13	Ny ensilageplads
Vesterkær I/S	2	Kostald	14	Gyllebeholder 1
Havsted Vestekær 2	3	Opsamlingsstald	15	Gyllebeholder 2
6372 Bylderup-Bov	4	Mælkestald	16	Gyllebeholder 3
Mål 1:1000	5	Maskinhus	17	Dieseltank
	6	Starter stald	18	Olieoplæg
	7	Mellemstald	19	Plads til døde dyr
	8	Ny halmstade	20	Drikkevandsboring
	9	Ny kalvestald		
	10	Ny tilbygning til kostald		
	11	Fodercentral		
	12	Eks. ensilageplads		

	Adresse Slagtekafe' Heringvej 73 7300 Jelling		
	Matr. n. r.		
	Tegning af		
Situationsplan			
Date 19-03-2000	Form A4	Målestok 1:1000	Tegnet af JØ
Revideret	Havsted Vesterkær 2.vsd		Side

Bygning		Grundplan ca. m ²	Bygnings- højde ca. m	Tag- hæld- ning gr	Bygningsmaterialer /farver	Anvendelse
Nr. 1.1.1	(2) kostald	2.876	9	20	Grå Søstenselementer, med gardiner og røde og grå stålplader i gavl. Og gråt tag	Opfedning af stude
1.1.2	(7) mellemstald	1.760	7,5	20	Røde teglsten og gardiner og gråt tag	Opfedning stude
1.1.3	(6) starterstald	960	7,5	15/20	Grå fundablokke og lyse trætræmmer og grå stålplader og gråt tag	Tyrekalve
1.1.4	(8) Nyt halmhus	1.850	8	20	Grå fundablokke og lyse trætræmmer og gråt tag	Opfedning stude
1.1.5	(9) Ny starterstald	818	7,5	20	Grå fundablokke og lyse trætræmmer og gråt tag	Opfedning stude
1.1.7	(14) Gammel tank	1.500 m ³	Diameter 20			Gylle
1.1.8	(15) Tank 2	2.100 m ³	Diameter 24			Gylle
1.1.9	(16) Tank 3	5.000 m ³	Diameter 37			Gylle
1.1.10	fortank	100 m ³	Diameter 6			Gylle
1.1.13	Møddingspla- ds (9)	Ca. 700				Dybstrøelses måtte i bygning nr. 9
1.1.11	(6) møddingspl ads	Ca. 720				Dybstrøelses måtte i bygning nr. 6
1	stuehus	231	5	25	Røde mursten, kalket hvide	Bolig ejer
	Evt andre bygninger foderlade etc					
3	Opsamlings- stald	330	5	20	Grå fundablokke og gardiner. Og grå stålplader i gavl	Pt. Tom
4	Malkestald	405	5	15	Grå fundablokke og hvide og røde stålplader	Pt. Tom
5	Maskinhus	337	5	20	Sten og røde stålplader	Maskin og olieopbevarin g

11	Foderlade	660	8	20	Fundablokke og stålplader	Indkøbt foder og halm.

Skemaet returneres til kommunen, senest den

INDBERETNING OM VANDINDVINDING PÅ ENKELTANLÆG		Anlægsbetegnelse: Mærkning
For året <input type="text" value="2008"/>	Skemaet returneres til kommunen, senest den <input type="text" value="15-05-2009"/>	Anlægsnr.: Andreas Carstensen
Andreas Carstensen Havsted Vesterkær 2 6372 Bylderup-Bov		Jupiter ID: 00151233 Lokalitet: 539-40-0829-00 CVR nr.: 10169232
Beliggenhed: matr xx ejerlav Kontaktperson: Andreas Carstensen Telefon:		Tilladelse: 46.000 m ³ /år Fra dato: 02-02-2007 Til dato: 31-12-2009
MÅLEMETODE: Tidsmåler ☐ Vandur ☐ El-måler ☐ (sæt kryds) Måler er den <input type="text"/> afløst til <input type="text"/>		Sidste års Indberetning
VANDFORBRUG i kubikmeter: <input type="text"/>		<input type="text"/>
VANDINGSANLÆG Ejendommens areal <input type="text"/> ha Vanded areal <input type="text"/> ha Vandede afgrøder Grønsager ☐ Landbrugsafgrøder ☐ (sæt kryds) Drivhusareal <input type="text"/> m ²		<input type="text" value="46"/> <input type="text"/> ☐ ☐ <input type="text"/>
ERHVERVSVIRKSOMHEDER: Antal beskæftigede personer <input type="text"/> Forbrug til køle-/skyloformål i m ³ <input type="text"/>		<input type="text"/> <input type="text"/>
Hvis anlægget leverer vand til husholdningsformål: Antal husstande <input type="text"/> Antal personer <input type="text"/>		<input type="text"/> <input type="text"/>
BEMÆRKNINGER bedes anført på bagsiden		
Dato _____ Underskrift _____		

INDBERETNING OM VANDINDVINDING PÅ ENKELTANLÆG

For året

Skemaet returneres til kommunen, senest den

Andreas B. Carstensen
 Havsted Vesterkær 2 - Havsted
 6372 Bylderup-Bov

Beliggenhed:
 Kontaktperson:
 Telefon: 74647108

Anlægsbetegnelse:
 Markvanding

Anlægsnr.:
 Andreas B. Carstensen

Jupiter ID: 00118904
 Lokallid: 539-10-0580-00
 CVR nr.: 10169232

Tilladelse: 20.000 m³/år
 Fra dato: 12-02-1990
 Til dato: 31-12-2011

Sidste års indberetning

MÅLEMETODE: Tilmåler Vandur El-måler (sæt kryds)

Måler er den aflæst til

VANDFORBRUG i kubikmeter

VANDINGSANLÆG:

Ejendommens areal ha

Vandets areal ha

Vandede afgrøder Grønsager Landbrugsafgrøder (sæt kryds)

Drivhusareal m²

ERHVERVSVIRKSOMHEDER:

Antal beskæftigede personer

Forbrug til køle-/skylleformål i m³

Hvis anlægget leverer vand til husholdningsformål

Antal husstande

Antal personer

BEMÆRKNINGER bedes anført på bagsiden

Dato _____ Underskrift _____

INDBERETNING OM VANDINDVINDING PÅ ENKELTANLÆG

For året

Skemaet returneres til kommunen, senest den

Andreas B. Carstensen
 Havsted Vesterkær 2 - Havsted
 6372 Bylderup-Bov

Beliggenehed: matr nr 8 Havsted
 Kontaktperson:
 Telefon: 74647108

MÅLEMETODE: Tilmåler Vådmål El-måler (sæt kryds)

Måler er den aflæst til

VANDFORBRUG I kubikmeter

VANDINGSANLÆG:

Ejendommens areal ha

Vandet areal ha

Vandede afgrøder Grønsager Landbrugsafgrøder (sæt kryds)

Drivhusareal m²

ERHVERVSVIRKSOMHEDER:

Antal beskæftigede personer

Forbrug til køle-/skylleformål i m³

Hvis anlægget leverer vand til husholdningsformål.

Antal husstande

Antal personer

BEMÆRKNINGER bedes anført på bagsiden

Dato _____ Underskrift _____

Anlægsbetegnelse:
 Markvanding

Anlægsnr.:
 Andreas B. Carstensen

Jupiter ID: 00118460
 Lokalfet: 539-40-0202-00
 CVR nr.: 10169232

Tilladelse: 20 000 m³/år
 Fra dato: 13-02-1996
 Til dato: 31-12-2011

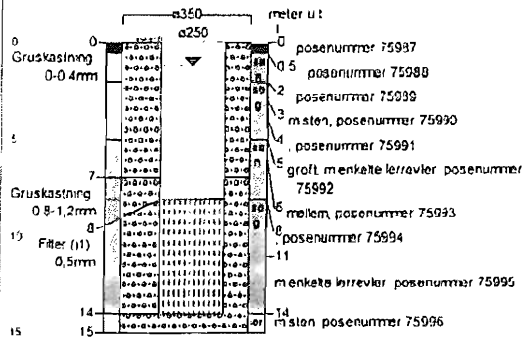
Sidste års indberetning

BRØNDBORER-BORERAPPORT DGU arkivnr: 159. 1275

Lokal nr:

GEUS

Rekvirent A B Carstensen
Borsted Ravsted Hovedgade
Kommune oplandet
UTM-koordinat 508607, 6094848, zone 32
Boringsdato 20/2 2007
Brøndborer Ribe Brøndborerforretning ApS
BB-journal
Formål Måkvanding/gartneri
Boremethode Sugeboring

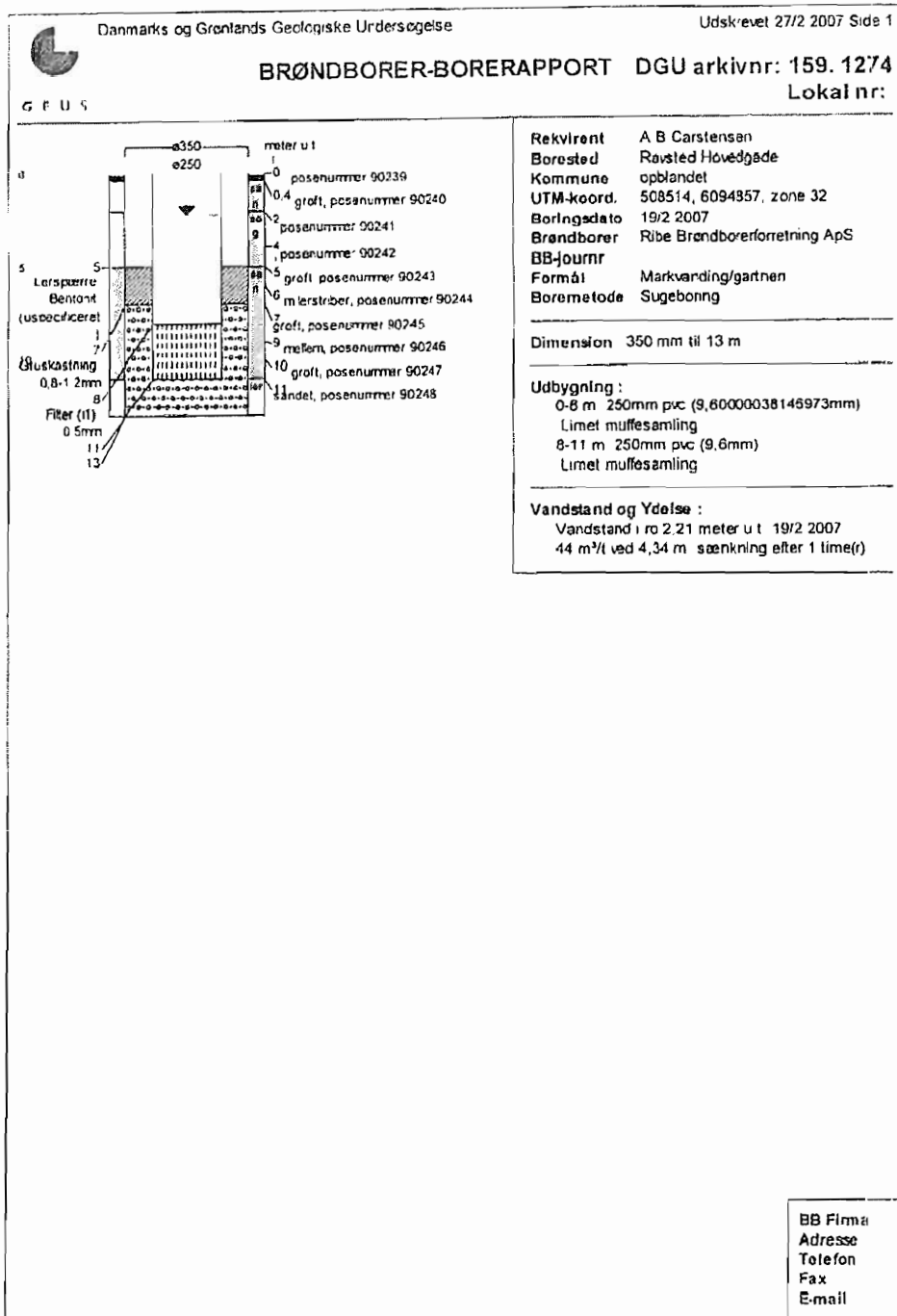
Dimension 350 mm til 15 m

Stamme 2
0-8 m 250mm pvc (9,60000038146973mm)
Limet muffesamling
8-14 m 250mm pvc (9,6mm)
Limet muffesamling

Indtag 1
Vandstand i ro 1,2 meter u t 20/2 2007
52 m³/t ved 3,95 m sænkning efter 1 time(t)

BB Firma
Adresse
Telefon
Fax
E-mail

INDBERETNING OM VANDINDVINDING PÅ ENKELTANLÆG		Anlægsbetegnelse: Mærkvanding
For året <input type="text" value="2008"/>		
Skemaet returneres til kommunen, senest den <input type="text" value="15-05-2009"/>		Anlægsnr.: Andreas B. Carstensen
Andreas B. Carstensen Havsted Vesterkær 2 - Havsted 6372 Bylderup-Bov		Jupiter ID: 00118807 Lokaltet: 539-40-0508-00 CVR nr.: 10169232
Ballegenhed		Tilladelse: m ³ /år
Kontaktperson:		Fra dato: 31-12-2008
Telefon: 74647108		Til dato: 31-12-2009
MÅLEMETODE: Timetæller ☐ Vandur ☐ Et måler ☐ (sæt kryds) Måler er den <input type="text"/> afkast til <input type="text"/>		Sidste års indberetning
VANDBORBRUG i kubikmeter: <input type="text"/>		<input type="text" value="451"/>
VANDINGSANLÆG: Ejendommens areal <input type="text"/> ha Vandet areal <input type="text"/> ha Vandede afgrøder Grønsager ☐ Landbrugsafgrøder ☐ (sæt kryds) Divulusareal <input type="text"/> m ²		<input type="text" value="12.000"/>
ERHVERVSVIRKSOMHEDER: Antal beskæftigede personer <input type="text"/> Forbrug til køle-/skylformål i m ³ <input type="text"/>		<input type="text" value="90"/>
Hvis anlægget leverer vand til husholdningsformål: Antal husstande <input type="text"/> Antal personer <input type="text"/>		<input type="text" value="30"/>
BEMÆRKNINGER bedes anført på bagsiden		☐ ☒
Dato _____ Underskrift _____		<input type="text"/>

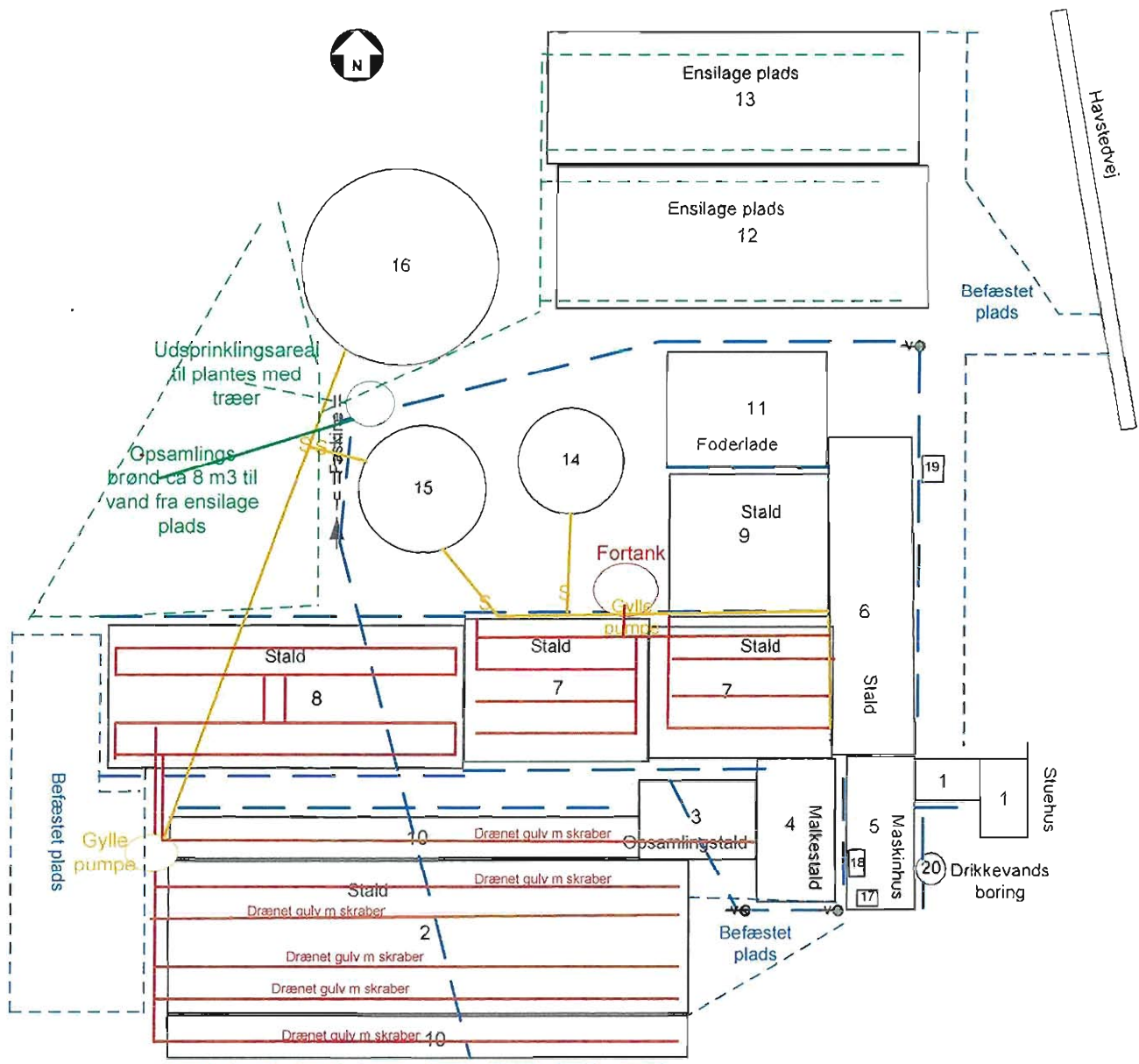

Afløbsskitse

Vesterkær I/S
 Havsted Vestekær 2
 6372 Bylderup-Bov
 Mål
 1:1200

--- Befæstede pladser, overflade vand fra disse arealer ledes til faskine

--- Overflade vand fra ensilage pladser ledes til opsamlingsbrønd og udsprinkles

- Afløb tagvand til faskine
- S Spærre ventil på pumpeledning
- Pumpeledning til gylle
- Gyllekanaler og fortank

	Avire Coa Slagtekalveindvindingen ApS Hermingvaj 73 7300 Jyderup	
	Tegning af: Afløbsskitse	
Dato: 19-03-2009 Rev: 01	Mål: 1:1200 Skala: 1:1200	Tegnet af: JØ
Rev: 01	Havsted Vestekær 2 ved	Side:

Driftstype og husdyrgødning 2010

Vesterkær I/S	CVR nr.: 26037026	Medlemsnr.: 73669099
Havsted Vesterkær 2	Tlf.:	Email.:
6372 Bylderup-Bov	All. tlf.:	
	Fax.:	

Besætning							
Antal	Husdyrart	Staldsystem	% tid på græs	----- Antal dyreenheder -----			
				Kvæg/fårlgeder	Svin	Fjerkr/pelsdyr	Andre
229	St.r. stude, 6-27mdr.	Sengestald m.	0	60,0			
229	St.r. stude, 6-27mdr.	Sengestald m.	0	68,7			
763	St.r. stude, 6-27mdr.	Sengestald m.	0	291,7			
916	St.r. tyrekalve	Dybstrøelse (hele arealet)	0	27,9			
229	St.r. årsopdr. 0-6mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	0	51,3			
I alt				499,5			499,5

Driftstype			
Ejendommens driftstype			Kvægbrug 2
Dyreenheder besætning		499,5	DE
Fradrag i DE (1)		0,0	DE
Dyreenheder modtaget		0,0	DE Max. 202,0
Dyreenheder afsat		0,0	DE Min.
Dyreenheder produceret inkl. modtaget og afsat DE		499,5	DE
Lagerforskydning		45,1	DE
Dyreenheder forbrugt		454,4	DE Max. 701,5
Areal i alt på ejendommen		305,0	ha
Areal til rådighed for udbringning af org. gødning		305,0	ha
Areal som er braklagt eller ikke må tilføres org. gødning		0,0	ha

(1) Fradrag kan ske som følge af græsning på arealer uden tilladt tilførsel af N, jf. Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

(2) Du har valgt undtagelsen med 2,3 DE/ha for kvægbrug. Bemærk, at programmet ikke kontrollerer for 70 % arealkravet og for at mindst 2/3 af dyreenhederne er kvæg. Derudover gælder flere betingelser, se mere herom i Plantedirektorates vejledning.

Modtaget og afsat organisk gødning						
Der kan modtages dyreenheder og/eller lager af dyreenheder kan nedbringes svarende til						202,0 DE
Dato	Hændelse	Gødningstype	Fra/Til	Mængde	Kg N	DE
Intet modtaget eller afsat organisk gødning						

Analyser								
Lager	Analysetype	Dato	----- Næringsstofindhold kg/t -----					S Kommentar
			Total N	NH4-N	P	K	Mg	
Ingen analyser								

Vesterkær I/S	CVR nr.: 26037026	Medlemsnr.: 73669099
Havsted Vesterkær 2	Tlf.:	Email.:
6372 Bylderup-Bov	Alt. tlf.:	
	Fax.:	

Antal	Husdyrart	Parameter	Norm	Aktuel	Dokumentation
CHR - nr.:					
Besætningsnummer:					
229	St.r. stude, 6-27mdr.	Indgangsalder:	6,00	6,00	DE er beregnet ud fra aktuel tilvækst/ produktionsniveau
		Afgangsalder:	27,00	9,00	
		Kg N ab. lager	10.579,80	7.370,51 (-30 %)	Årsproduktionen af N og P er korrigeret ud fra aktuel tilvækst/ produktionsniveau (type 1) eller N er
		Kg P ab. lager	1.786,20	1.244,37 (-30 %)	
Krav om dokumentation af alle aktuelle værdier					
Kommentar:					
CHR - nr.:					
Besætningsnummer:					
229	St.r. stude, 6-27mdr.	Indgangsalder:	6,00	9,00	DE er beregnet ud fra aktuel tilvækst/ produktionsniveau
		Afgangsalder:	27,00	12,00	
		Kg N ab. lager	10.579,80	8.436,78 (-20 %)	Årsproduktionen af N og P er korrigeret ud fra aktuel tilvækst/ produktionsniveau (type 1) eller N er
		Kg P ab. lager	1.786,20	1.424,39 (-20 %)	
Krav om dokumentation af alle aktuelle værdier					
Kommentar:					
CHR - nr.:					
Besætningsnummer:					
763	St.r. stude, 6-27mdr.	Indgangsalder:	6,00	12,00	DE er beregnet ud fra aktuel tilvækst/ produktionsniveau
		Afgangsalder:	27,00	22,00	
		Kg N ab. lager	35.250,80	35.807,79 (2 %)	Årsproduktionen af N og P er korrigeret ud fra aktuel tilvækst/ produktionsniveau (type 1) eller N er
		Kg P ab. lager	5.951,40	6.045,47 (2 %)	
Krav om dokumentation af alle aktuelle værdier					
Kommentar:					
CHR - nr.:					
Besætningsnummer:					
916	St.r. tyrekalve	Indgangsvægt:	40,00	51,00	DE er beregnet ud fra aktuel tilvækst/ produktionsniveau
		Afgangsvægt:	220,00	100,00	
		FE pr. prod. tyr:	619,00		Årsproduktionen af N og P er korrigeret ud fra aktuel tilvækst/ produktionsniveau (type 1) eller N er
		Foderforbrug ialt	567.004,00		
		g råprotein pr. FE:	169,00		Krav om dokumentation af alle aktuelle værdier
		g P pr. FE :	4,40		
		Indgangsvægt:	40,00		Kommentar:
		Afgangsvægt:	220,00		
		Kg N ab. lager	10.717,20	2.349,89 (-78 %)	
		Kg P ab. lager	1.282,40	281,18 (-78 %)	

Antal	Husdyrart	Parameter	Norm	Aktuel	Dokumentation
CHR - nr.:					
Besætningsnummer:					
229	St.r. årsopdr. 0-6mdr.	Indgangsalder:	0,00	3,00	DE er beregnet ud fra aktuel tilvækst/produktionsniveau
		Afgangsalder:	6,00	6,00	
		Kg N ab. lager	6.114,30	6.671,81 (9%)	Årsproduktionen af N og P er korrigeret ud fra aktuel tilvækst/produktionsniveau (type 1) eller N er
		Kg P ab. lager	755,70	824,61 (9%)	
Krav om dokumentation af alle aktuelle værdier					
Kommentar:					
<hr/>					
I alt					
Besætningsnummer:		Kg N ab. lager	73.241,70	60.636,78	
		Kg P ab. lager	11.561,90	9.820,02	
<hr/>					
I alt					
		Kg N ab. lager	73.241,70	60.636,78	
		Kg P ab. lager	11.561,90	9.820,02	

Vesterkær I/S
 Havsted Vesterkær 2
 6372 Bylderup-Bov

CVR nr.: 26037026
 Tlf.:
 Alt. tlf.:
 Fax.:

Medlemsnr.: 73669099
 Email.:

Opgørelse af tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning

Beregningen er vist for planperioden 2009/2010

Som grundlag for opgørelsen henvises til vedlagte oversigter for:

- Driftstype og husdyrgødning
- Lagerregnskab for lageret: Gylle
- Lagerregnskab for lageret: Dyb

Lager	Nuværende kapacitet	Projekteret kapacitet	I alt kapacitet	Tilstrækkelig kapacitet		Ekstra kapacitet
	m ³	m ³	m ³	m ³	mdr	m ³
Gylle	9.600	0	9.600	7.113	9	2.487
Dyb	500	0	500	452	10	48

Beregningen af tilstrækkelig kapacitet overholder reglerne om udbringning af husdyrgødning i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. og i Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 676 af 16. juli 2003 om anvendelse af gødning og om plantedække.

Den tilstrækkelige kapacitet i kubikmeter opgøres som planperiodens største beholdning i lageret plus en slødpudemængde. Data fremgår af vedlagte lagerregnskab for lageret.

Ejer erklærer med sin underskrift, at ovenstående oplysninger er korrekte:

Den ____/____-____
 _____
 Ejer/Bruger

Beregningerne er udført efter gældende normer og ejers oplysninger:

Den ____/____-____
 _____
 Konsulent

Bemærkninger:

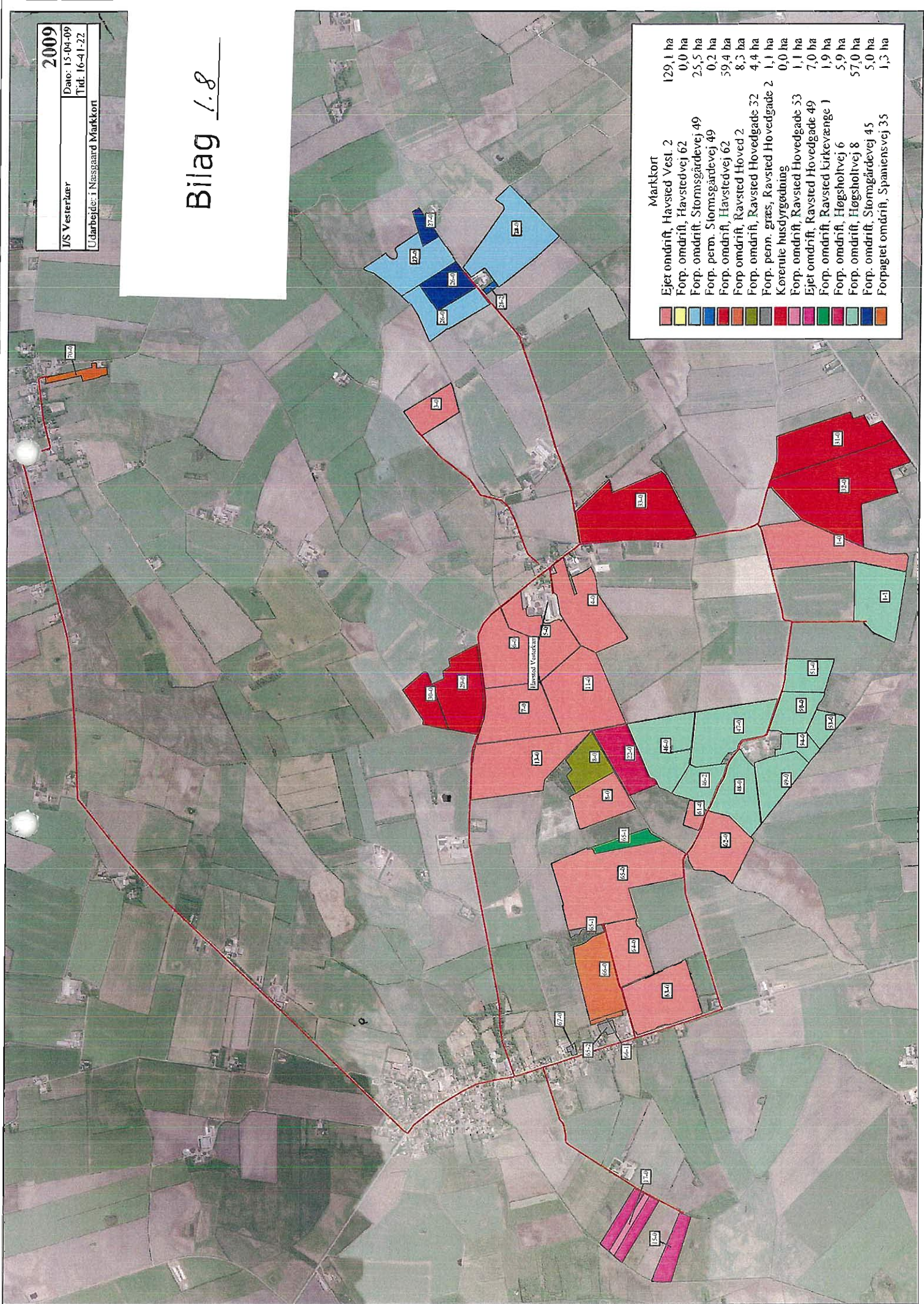

2009
 I/S Vesterlær
 Dato: 15-04-09
 Tid: 16-41-22
 Udarbejdet i Næssgaard Markkort

Bilag 1.8

Color	Category	Area (ha)
Light Blue	Ejer omdrift, Havsted Vest. 2	129,1
Yellow	Forp. omdrift, Havstedvej 62	0,0
Light Blue	Forp. omdrift, Stormsgårdevej 49	25,5
Light Blue	Forp. perm. Stormsgårdevej 49	0,2
Light Blue	Forp. omdrift, Havstedvej 62	59,4
Light Blue	Forp. omdrift, Ravsted Hoved 2	8,3
Light Blue	Forp. omdrift, Ravsted Hovedgade 32	4,4
Light Blue	Forp. perm. græs, Ravsted Hovedgade 2	1,1
Light Blue	Køretule husdyrgegning	0,0
Light Blue	Forp. omdrift, Ravsted Hovedgade 53	1,1
Light Blue	Ejet omdrift, Ravsted Hovedgade 49	7,0
Light Blue	Forp. omdrift, Ravsted Kirkevej 1	1,9
Light Blue	Forp. omdrift, Høgsholtevej 6	5,9
Light Blue	Forp. omdrift, Høgsholtevej 8	57,0
Light Blue	Forp. omdrift, Stormsgårdevej 45	5,0
Light Blue	Forpagtiet omdrift, Spantensvej 35	1,3

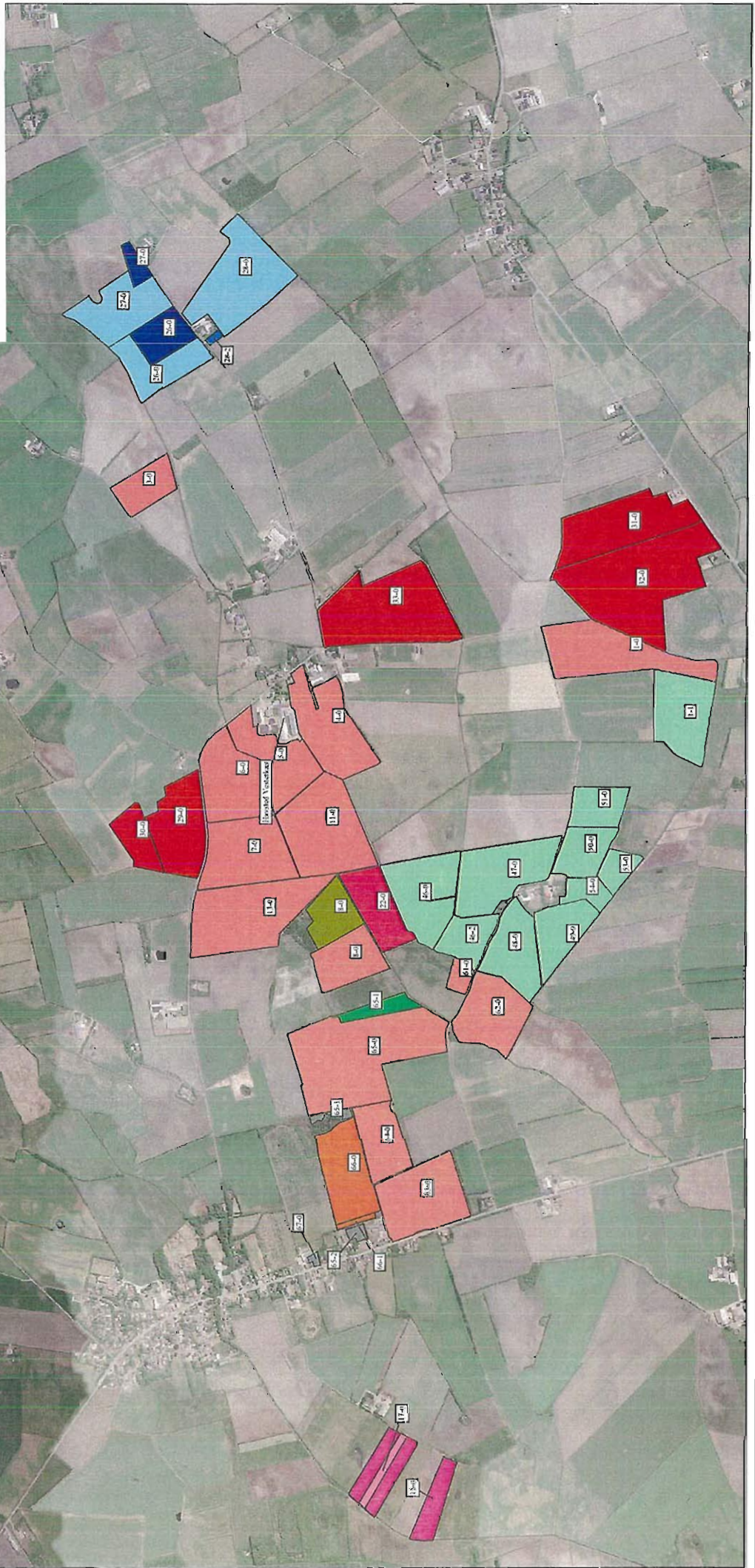

2009
 U/S Vesterkæe
 Dato: 15-04-09
 Tid: 16-40-27

Udarbejdet i Næstgaard Markkort

Bilag 1.9

Markkort	
Ejet omdrift, Havsted Vest, 2	129,1 ha
Forp. omdrift, Havstedvej 62	0,0 ha
Forp. omdrift, Stormsgårdevej 49	25,5 ha
Forp. penn., Stormsgårdevej 49	0,2 ha
Forp. omdrift, Havstedvej 62	59,4 ha
Forp. omdrift, Ravsted Hoved 2	8,3 ha
Forp. omdrift, Ravsted Hovedgade 32	4,4 ha
Forp. penn., græs, Ravsted Hovedgade 2	1,1 ha
Forp. omdrift, Ravsted Hovedgade 53	1,1 ha
Ejet omdrift, Ravsted Hovedgade 49	7,0 ha
Forp. omdrift, Ravsted kurkevænge 1	1,9 ha
Forp. omdrift, Høgsholtvej 6	5,9 ha
Forp. omdrift, Høgsholtvej 8	57,0 ha
Forp. omdrift, Stormsgårdevej 45	5,0 ha
Forpagtet omdrift, Spaniensvej 35	1,3 ha

Herningvej 23
7300 Jelling
Tlf 76 80 12 52
Mobil: 21 23 20 09
Fax 76 80 12 72
hg@slagtekalve.dk
www.slagtekalve.dk

Kommentarer til valg af gulvtype

I den vedlagte beregning har vi beregnet omkostningerne ved etablering af drænet gulv og forsuring af gyllen.

Drænet gulv

Forudsætninger

Beregningen er lavet på baggrund af de tegninger der er udarbejdet til projektet.

Beløbet til etablering af drænet gulv er taget ud fra de priser der er oplyst i forhandlerlisten til BAT-byggeblad nr. 107.04.51.

Beløbet til etablering af spaltegulvet er taget ud fra bedste skøn over dagsprisen for denne gulvtype.

Økonomi

GULVTYPE	PRIS	MEROMKOSTNING TIL DRIFT OG VEDLIGEHOLD	MEROMKOSTNING TIL DYRLÆGE	MEROMKOSTNING TIL SPALTER
Drænet gulv	324.119	85.000	25.000	
Spalter	468.185			
Forskel	(144.066)	85.000	25.000	(34.066)

Beregningen viser at det er dyrere at vælge spaltegulvet, da denne gulvtype kræver at der graves ringkanal under hele spalteområdet.

Den økonomiske fordel ved spaltegulve er at landmanden kan gøre en del af arbejdet selv, hvor det drænedede gulv kræver eksperter hele vejen igennem.

Der er indsat 85.000 på til øget vedligehold på det drænedede gulv, det svarer til det beløb der er brugt til vedligehold/ reparation af det eksisterende drænedede gulv (de vedlagte bilag fra regnskabet).

Derudover kommer der den ekstra arbejdstid og ærgrelse når gulvet ikke fungerer.

Vi forventer at der skal bruges flere penge på dyrlæge ved det drænedede gulv for at forebygge klovproblemer, derfor er der afsat 25.000 kr. til dette formål.

Med de omkostninger der på løber det drænedede gulv er besparelsen ved etablering af denne gulvtype ædt op af omkostninger allerede i starten af år 2. Og derved bliver denne gulvtype samlet set dyrere.

24. april 2009

2

Forsuring

Beregningen af omkostningerne for forsuring er delt op i 2 dele. 1. Del er etableringsomkostningerne. Det er forudsat at anlægget koster 400.000 kr. at etablere. Del 2 er de årlige omkostninger, dette består af driftsomkostningerne, samt forrentning og afskrivning af anlægget.

INVESTERING		BELØB
Anlægget		400.000

DRIFT		
Kr. pr ton gylle	7,5 kr. pr ton	
Ton gylle	1.109 ton	
Driftsomkostninger		8.318
Forrentning og afskrivning		
Rente	8 %	
Levetid	15 år	
Forrentning		32.000
Afskrivning		26.667
Årlige omkostninger i alt		66.984

Beregningen viser at der er årlige omkostninger på 67.000 kr.

Begrundelse for valg af gulvtype

Som tidligere nævnt har den pågældende landmand erfaring med drænedede gulve, det er denne erfaring der har ført til at landmanden ikke ønsker denne gulvtype igen.

Landmandens erfaring med drænedede gulve er at disse ofte forekommer både glatte og våde.

Et glat gulv hæmmer dyrenes naturlige adfærd og fører dermed til ringere velfærd og produktionsresultater.

Et vådt gulv er optimalt levested for sygdomsfremkaldende mikroorganismer, herunder Digital Dermatitis. denne sygdom skal forebygges med alle tænkelige midler, da den er meget smertefuld for dyrene og svær at bekæmpe.

Derudover har det tidligere etablerede drænedede gulv ført til store udgifter til vedligehold. For at få systemet til at fungere.

Forsuringen giver en økonomisk belastning på 67.000 kr. pr år. Derudover skal det bemærkes at forsuring af kvæggylle stadigvæk kun er BAT-kandidat og erfaringer viser at der kan opstå meget voldsomme lugtgener ved tilsætning af syren. Endelig kendes langtidseffekterne af syretilsætningens påvirkning af beton ikke.

Det skal endvidere bemærkes at der ikke er følsom natur indenfor 1.000 meter fra ejendommen.

Med venlig hilsen

Helle Graversen

G	Posteringstekst	Modkonto	Date	Be	Bilag	Kvantum 1	Beløb	Moms	St	Opr	G
	4660 00 Fortsæt										
L	Stolbrøl. maskinstation		10.11.08	03	0391		-1.492,00	2			L
L	K. Homilius		14.11.08	03	0400		-7.146,73	2			L
	Leif frisk hydraul. slange liftarm		14.11.08	03	0402		-855,85	2			L
	Brdr. Holst Venleri		14.11.08	03	0404		-1.319,50	2			L
	Daidsen		14.11.08	03	0407		-217,56	2			L
L	Calvex		25.11.08	03	0419		-3.629,20	2			L
L	Leif frisk diverse		12.12.08	03	0442		-3.319,57	2			L
L	H. Holm		15.12.08	03	0443		-510,60	2			L
	vejrup maskinc.		15.12.08	03	0444		-710,04	2			L
	Homilius		18.12.08	03	0451		-4.737,46	2			L
	Stolbrøl. maskinstation		22.12.08	03	0460		-2.341,00	2			L
L	Leif Frisk		31.12.08	O			-2.660,50	2			L
L	K. Homilius	8997 00	Efterpost				<u>2.377,80</u>	2			T
	Saldo						-136.706,87				
	4671 00 Vedligeholdelse staldinventar										
L	læma tænder gummigød		15.04.08	02	0113		-612,00	2			L
L	rep.skrabeanlæg		15.05.08	02	0148		-4.354,12	2			L
L	rep. sutteautom.		29.07.08	02	0249		-2.623,50	2			L
L	Calvex		20.10.08	03	0353		-1.672,00	2			L
L	leif frisk diverse		20.10.08	03	0359		-7.729,02	2			L
L	vejrup maskinc. rep. hylpumpe		13.11.08	03	0397		-23.831,68	2			L
L	Entr. rep. div. veneri/fendt/moderv		18.12.08	03	0448		-21.583,99	2			L
	Saldo						-62.406,31				
	4671 10 Vedligeholdelse staldinventar										
L	rep.sutteaut.		13.05.08	02	0140		-2.232,75	2			L
	Saldo						-2.232,75				
	4671 50 Vedligeholdelse malkaanlæg										
L	Calvex rep sutteaut.		20.10.08	03	0352		-4.502,50	2			L
	Saldo						-4.502,50				
	4674 00 Vedligeholdelse markredskaber										
L	sliddele plov		26.05.08	02	0157		-4.811,25	2			L
L	rep.traktor		28.05.08	02	0163		-712,00	2			L
L	smed smedager		28.05.08	02	0164		-3.821,55	2			L
L	kgge smed		13.06.08	02	0187		-605,40	2			L
L	rep.skrabeanlæg		16.06.08	02	0193		-16.971,40	2			L
L	rep.plov		25.06.08	02	0198		-3.230,00	2			L
L	Smedager smede og maskinf		12.09.08	02	0310		-11.939,96	2			L
L	Chr. Petersen vedr. plov		20.10.08	03	0354		-3.010,00	2			L
L	leif frisk diverse		20.10.08	03	0359		-4.489,57	2			L
	Saldo						-49.591,13				
	4677 00 Vedligeholdelse varebil										
L	service suzuki		10.01.08	02			-4.012,60	2			L
L	Hønning sejer		20.11.08	03	0413	-1.157,5	-7.871,00	2			L
L	H. Sejer Pedersen		31.12.08	O		-1.110,6	-5.943,93	2			L

10 Kontospecifikationer

side 32

Posteringstekst	Modkonto	Dato	Be	Bilag	Kvantum 1	Beløb	Moms	St	Opr	G
4620 21 Fortsat										
læplantning		09.07.08	02	0219		-10.500,00	2			L
Lorenzen og Jochim		27.10.08	03	0372		-8.364,50	2			L
Saldo						-18.864,50				
4629 00 Vedligeholdelse vej/gårdsplads										
murbrokker		04.03.08	02	0055		-442,00	2			L
green mask.		31.03.08	02	0088		-11.481,50	2			L
Henning sejer		20.11.08	03	0412		-3.852,00	2			L
Saldo						-15.775,50				
4660 00 Vedligeholdelse Inventar										
staldrenov.		21.01.08	02	0006		-733,86	2			L
inventar stald		04.02.08	02	0022		-1.012,00	2			L
rep.sutteautomat		05.02.08	02	0025		-2.899,50	2			L
renov.stald		12.02.08	02	0035		-2.989,31	2			L
rep.sutteaut.		12.02.08	02	0036		-1.297,00	2			L
murbor		14.02.08	02	0038		-77,00	2			L
h.holm		27.02.08	02	0047		-613,40	2			L
staldvask		04.03.08	02	0060		-360,00	2			L
tømmørh.		04.03.08	02	0061		-159,20	2			L
rep.traktor		04.03.08	02	0066		-10.641,40	2			L
rep.højtrrenser m.m.		12.03.08	02	0075		-939,25	2			L
smederegning		14.03.08	02	0077		-186,70	2			L
h.holm		31.03.08	02	0091		-1.489,04	2			L
rep.skrabeanlæg		31.03.08	02	0092		-40.333,84	2			L
skruer		31.03.08	02	0093		-169,96	2			L
rep.elektriker		31.03.08	02	0095		-607,41	2			L
smed kigge		31.03.08	02	0099		-100,00	2			L
Kigge smed		15.04.08	02			-1.563,06	2			L
H.HOLM		22.04.08	02	0117		-12,08	2			L
h.holm værktøj m.m		09.05.08	02	0130		-3.754,40	2			L
smed smedager		11.06.08	02	0175		-1.559,85	2			L
h.holm		16.06.08	02	0191		-317,00	2			L
olie		16.06.08	02	0192		-572,00	2			L
smed rem		09.07.08	02	0213		-8.828,00	2			L
Smedager smede og maskinf.		11.07.08	02	0223		-6.168,00	2			L
Homilius		15.07.08	02	0227		-561,80	2			L
H. sejer pedersen		21.07.08	02	0233		-2.766,40	2			L
vedr. byggeri		28.07.08	02	0244		-1.823,28	2			L
elekt. vandingsanlæg		20.08.08	02	0270		-765,00	2			L
Homilius		20.08.08	02	0271		-484,50	2			L
H.H. leje		20.08.08	02	0272		-115,00	2			L
Skodborg dæk		26.08.08	02	0285		-1.275,25	2			L
C. J. Bargum		01.09.08	02	0297		-7.789,60	2			L
rep. dæk		15.09.08	02	0313		-1.311,75	2			L
H. Holmdiverse		15.09.08	02	0314		-573,64	2			L
H. Holm		27.10.08	03	0370		-778,68	2			L
Kaj Homilius		27.10.08	03	0371		-77,00	2			L
Superdæk		31.10.08	03	0383		-4.439,50	2			L

Revisionsl. skat

Udg A 01.01.08 - 31.12.08 Beregnet den 08.04.09 kl 09.58 st

epd 3788-11-130

Posteringstekst	Modkonto	Dato	Be	Bilag	Kvantum 1	Beløb	Moms	St	Opr	G
4620 21 Fortsat										
læplantning		09.07.08	02	0219		-10.500,00	2			L
Lorenzen og Jochim		27.10.08	03	0372		-8.364,50	2			L
Saldo						-18.864,50				
4629 00 Vedligeholdelse vej/gårdsplads										
murbrokker		04.03.08	02	0055		-442,00	2			L
green mask.		31.03.08	02	0088		-11.481,50	2			L
Hønning sejer		20.11.08	03	0412		-3.852,00	2			L
Saldo						-15.775,50				
4660 00 Vedligeholdelse inventar										
staldrenov.		21.01.08	02	0006		-733,86	2			L
inventar stald		04.02.08	02	0022		-1.012,00	2			L
rep.sutteautomat		05.02.08	02	0025		-2.899,50	2			L
renov.stald		12.02.08	02	0035		-2.989,31	2			L
rep.sutteaut.		12.02.08	02	0036		-1.297,00	2			L
murbor		14.02.08	02	0038		-77,00	2			L
h.holm		27.02.08	02	0047		-613,40	2			L
staldvask		04.03.08	02	0060		-360,00	2			L
tømmerh.		04.03.08	02	0061		-159,20	2			L
rep.traktor		04.03.08	02	0066		-10.641,40	2			L
rep.højtrrenser m.m.		12.03.08	02	0075		-939,25	2			L
smederegning		14.03.08	02	0077		-186,70	2			L
h.holm		31.03.08	02	0091		-1.489,04	2			L
rep.skræbeanlæg		31.03.08	02	0092		-40.333,84	2			L
skruer		31.03.08	02	0093		-169,96	2			L
rep.elektriker		31.03.08	02	0095		-607,41	2			L
smed kigge		31.03.08	02	0099		-100,00	2			L
Kigge smed		15.04.08	02			-1.563,06	2			L
H.HOLM		22.04.08	02	0117		-12,08	2			L
h.holm værktøj m.m		09.05.08	02	0130		-3.754,40	2			L
smed smedager		11.06.08	02	0175		-1.559,85	2			L
h.holm		16.06.08	02	0191		-317,00	2			L
olie		16.06.08	02	0192		-572,00	2			L
smed rem		09.07.08	02	0213		-8.828,00	2			L
Smedager smede og maskinf.		11.07.08	02	0223		-6.168,00	2			L
Homilius		15.07.08	02	0227		-561,80	2			L
H. sejer pedersen		21.07.08	02	0233		-2.766,40	2			L
vedr. byggeri		28.07.08	02	0244		-1.823,28	2			L
elekt. vandingsanlæg		20.08.08	02	0270		-765,00	2			L
Homilius		20.08.08	02	0271		-484,50	2			L
H.H. leje		20.08.08	02	0272		-115,00	2			L
Skodborg dæk		26.08.08	02	0285		-1.275,25	2			L
C. J. Bargum		01.09.08	02	0297		-7.789,60	2			L
rep. dæk		15.09.08	02	0313		-1.311,75	2			L
H. Holmdiverse		15.09.08	02	0314		-573,64	2			L
H. Holm		27.10.08	03	0370		-778,68	2			L
Kaj Homilius		27.10.08	03	0371		-77,00	2			L
Superdæk		31.10.08	03	0383		-4.439,50	2			L

Beredskabsplan

2009

For
Vesterkær I/S

Havsted Vesterkær 2
6372 Bylderup-Bov

Redegørelse

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. Og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurening, brand og lign.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i: mappe mærket beredskabsplan i maskinhus (nr. 5) på kort bilag

Kopi af beredskabsplanen findes i: mappe mærket beredskabsplan på kontoret i tidligere malkestald (nr. 4 på kort bilag).

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen m.m. Med angivelse af

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager
- Dieseltanke og olietanke
- Drænbrønde/regnvandsbrønd/afløb
- Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrøder m.v.
- Vt fald/kote mod vandløb, brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f. eks F-gas, stationære F gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.

Beredskabsplanen er sket sammen med og på basis af oplysninger der er stillet til rådighed af:

Ejer / driftsleder: Ralph Carstensen Telefon: 74 64 71 08 mobil 24 24 75 76

Adresse: Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup -Bov

Udarbejdet af: Slagtekalverådgivning, Herningvej 23, 7300 Jelling
Jens Østergaard/Thomas Jacobsen

Kontakter

Ved store uheld ring 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ringes 112.

Nærmeste telefon står i stuehus (nr. 1 på kort bilag) og har telefon nr. 74 64 71 08

Ejernes tlf. nr..Andreas 74 64 71 08/ 27 63 71 08 Ralph 22 24 75 76

Miljømyndighed	<u>88 72 40 83</u>	Dyrlæge	<u>23 25 63 57</u>
Falck	<u>70 10 20 30</u>	Foderfirma	<u>82 10 98 64</u>
Brandvæsen	<u>112 (74 76 16 71)</u>	Elektriker	<u>74 77 52 22</u>
Lægevagten	<u>70 11 07 07</u>	Smed	<u>74 64 62 67</u>
Tandlægevagten	<u>74 64 20 00</u>	VVS	<u>74 64 62 67</u>
Rådgiver	<u>73 64 30 00</u>	Ventilation	<u></u>

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald da brandvæsenet på 112 og oplys

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at der er en gårdbrand
- Hvorvidt der er tilskadekomne og hvor mange
- Hvorvidt dyrene er kommet ud, dyreart og antal

Ejerne kontaktes på telefon: Ralph 24 24 75 76/ Andreas 27 63 71 08

Iværksat rednings- og slukningsarbejde hvis dette er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtkortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, skal branden begrænses ved at lukke døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys om.

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder og brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe brand

Pulverslukkere markeret som G på skitse. Der er jord og sanddepot ved gyllebeholder (nr. 16 på kort bilag). Der er en gummiged i (nr. 11 på kort bilag), som kan anvendes.

Overløb af gylle- instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken- RING 112 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne- ring 114/ 88 72 40 83

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til drænbrønd placeret, se bilag X. opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer og lign. Afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med bigballe se bilag X.

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke nærtliggende dambrug

Kontakt dambrug   Telefon nr.

Adresse: Der er ikke konstateret nogen dambrug ved det nærtliggende vandløb

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen

I foderlade (nr. 11 på kort bilag) står der halmbigballe og i samme bygning en gummiged, som kan anvendes til opdæmning mellem gylletanker og vandløb.

Kemikalie- og oliespild- instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie ring 112 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes også- ring 112

Savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker kan findes i:

I maskinhus (nr. 5 på kort bilag). Ved et større olieudslip kan der hentes bigballe i foderlade (nr. 11 på kort bilag).

Forsøg opdæmning for at undgå, at olie/kemikalier løber til grøft placeret, se kort bilag .
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer og lign. Afhængig af mængden og arten.
Er f.eks. olie løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe se bilag x.

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det evt. påvirke nærtliggende dambrug

Kontakt dambrug Telefon nr.

Adresse: Der findes ingen dambrug ved nærtliggende vandløb.

Modtag Brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

Ved et større olieudslip kan der hentes bigballe i foderlade (nr. 11 på kort bilag), til opdæmning.

Stophaner/ Hovedafbryder

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrydere m.v. er afmærket på oversigtskortet.

Vand

Hovedhanen er placeret: I Bygning nr 1 markering D og i Bygning nr. 4 markering D

I stald nr. 2	sidder stophanen, <u>ved porten i østgavlen</u>
I stald nr. 8	sidder stophanen, <u>ved hovedhanen i bygn. nr. 1</u>
I stald nr. 7	sidder stophanen, <u>ved hovedhanen i bygn. nr. 1</u>
I stald nr. 9	sidder stophanen, <u>ved hovedhanen i bygn. nr. 1</u>
I stald nr. 6	sidder stophanen, <u>ved hovedhanen i bygn. nr. 1</u>
I stald nr. 3	sidder stophanen, <u>ved hovedhanen i bygn. nr. 1</u>

Elektricitet

Hovedafbryder er placeret i bygningerne nr. 1, nr. 4, nr. 2 og nr. 11, markeret med C

El tavler sidder ved: Ved dør i bygninger nr. 1, nr. 4, nr. 2 og nr. 11, markeret som C

Nye 10- 16 og 80	Ampere sikringer i nr. 1 opbevares over eltavle
Nye 10-16 og 80	Ampere sikringer i nr. 4 opbevares over eltavle
Nye 10-16 og 80	Ampere sikringer i nr. 2 opbevares over eltavle
Nye 10-16 og 80	Ampere sikringer i nr. 11 opbevares over eltavle

Der bruges automatsikringer

Afbryder til nr. 4	Sidder ved eltavle.
Afbryder til	Sidder ved
Afbryder til	Sidder ved
Afbryder til	Sidder ved

Strømsvigt

Vurderer om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme. Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling.

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til Syd Energi telefon nr. 70 11 50 00

Transport af bekæmpelsesmidler.

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker. Bekæmpelsesmidlerne skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. En køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og eks. Plastpose/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskylllemiddel til rådighed.

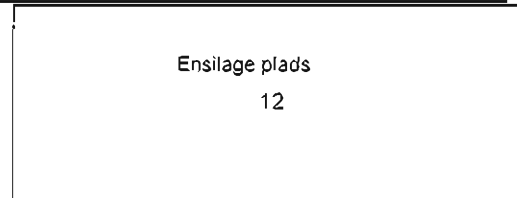
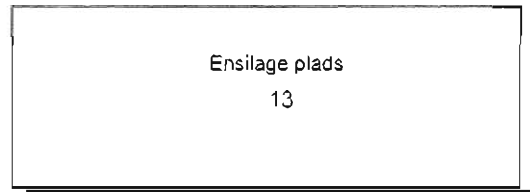
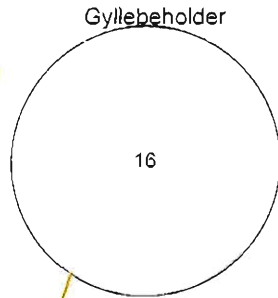
Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning
- Der skal findes et sugende materiale, eks. Savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde evt. spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

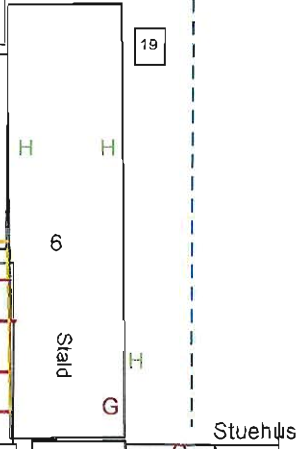
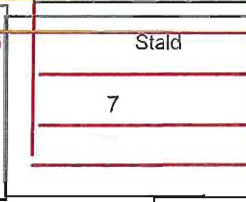
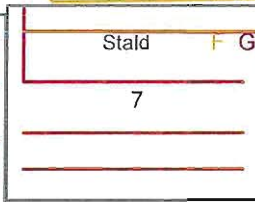
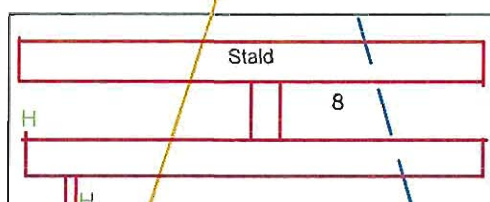
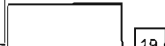
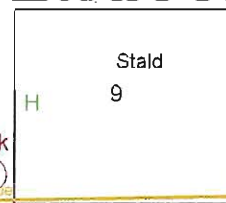
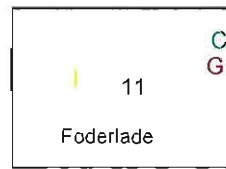
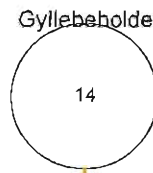
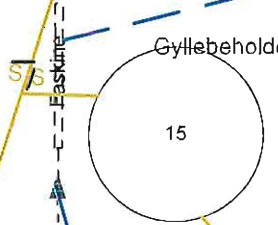
Mål 1:1000

- A Beredskabsplan
- B Kopi Beredskabsplan
- C Hovedafbryder eltavler
- D Hovedafbryder vand
- E Nedløbsrister overflade vand til faskine
- F Afbryder til gyllepumpe
- G Pulverslukkere
- H Flugtveje stude
- I Bigballer til opdæmning af gylle
- J Savsmuld til opsamling af kemikalier m.m.

Befæstet plads

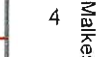
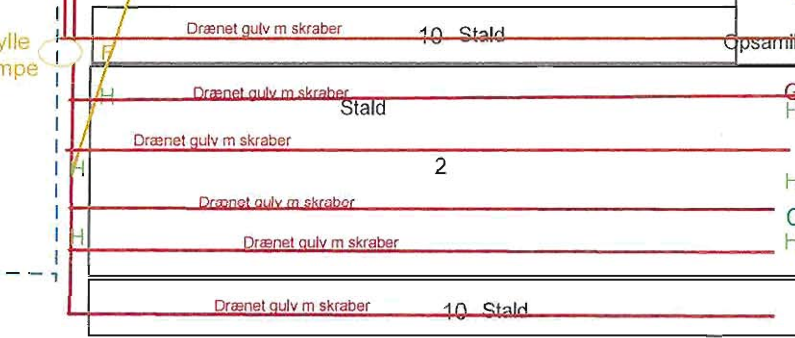
- 17 Dieseltank
- 18 Olieoplæg
- 21 Tank fyringsolie

Stuehus

Befæstet plads

Gylle pumpe

Drikkevands boring

Befæstet plads

- Ledning til overfade – og tagvand
- Spærre ventil på pumpeledning
- Pumpeledning til gylle
- Gyllekanaler og fortank

	Adresse Slagtekalvevej 75 Herningvej 75 7300 Jelling		
	Matr. n.º		
Tegning af Beredskabskitse			
Dato 27-03-2009	Form A4	Målestok 1:1000	Tegner a.t. JØ
Revideret	Havsted Vestekær 2.rsd		Side .

Aabenraa Kommune
Indgået
- 2 NOV. 2009
TM - Forvaltningen

Lavsted den 29/10 09

Scannet Doku Bilag 1.12

1 NOV. 2009

Hermed gives vi fuldmagt til
at Sløjtekaliberudvalget,
Kornvej 23, 7300 Jelling
indsender ansøgningen om
mitgøzotkendelsen via IT-ansøgningssystemet
Sagsnr. 07/49353

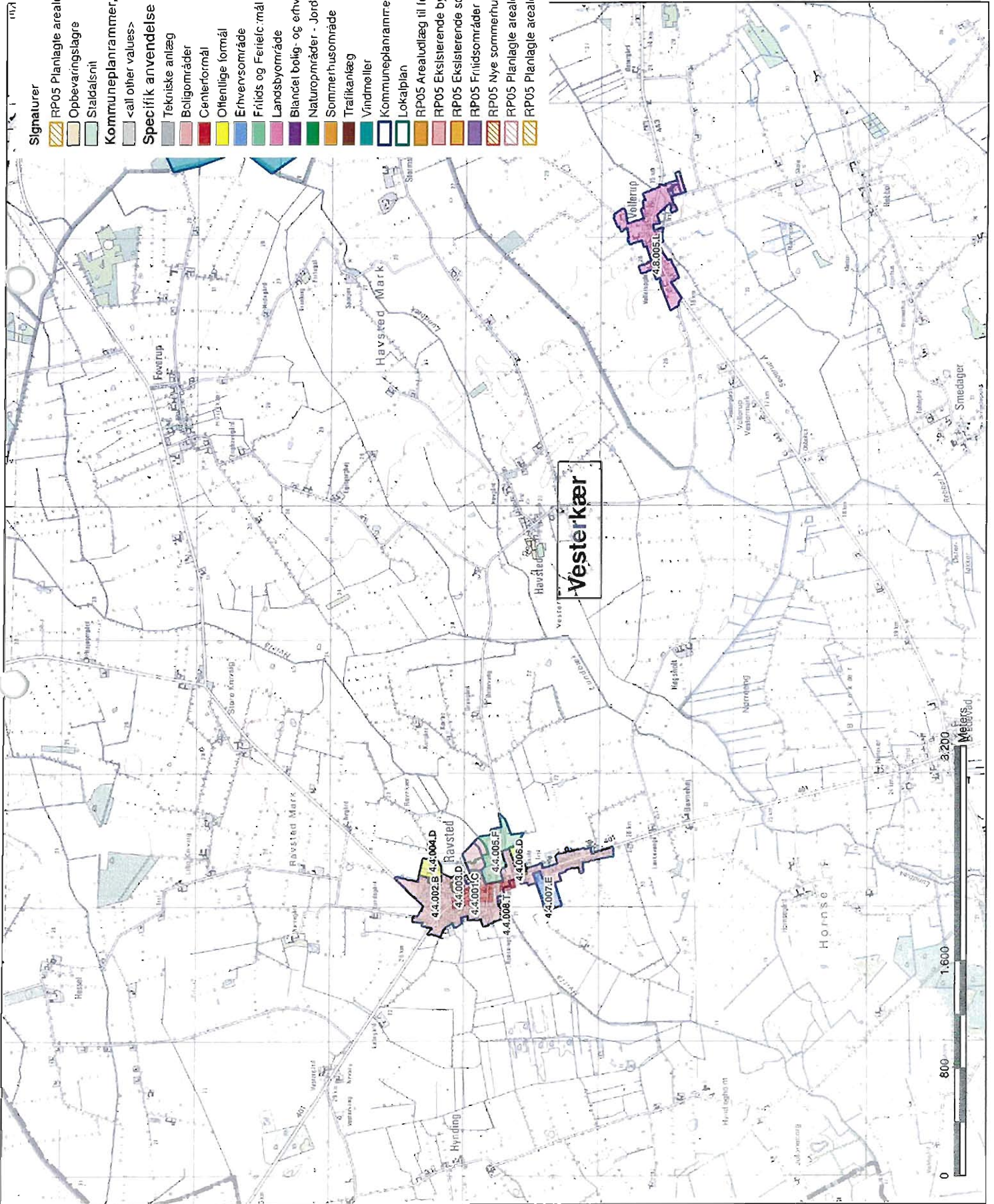

Med venlig hilsen
Pegh Andersen

Andreas B. Carstensen
Havsted Westenkær 2
DK 6372 Bylderup Bøv
Tlf. 0045 74 64 71 08

Signaturer

- RP05 Planlagte arealer til ferie-fritidsformål
- Opbevaringslagre
- Statdalsnit
- Kommuneplanrammer, forslag 2009**
- <all other values>

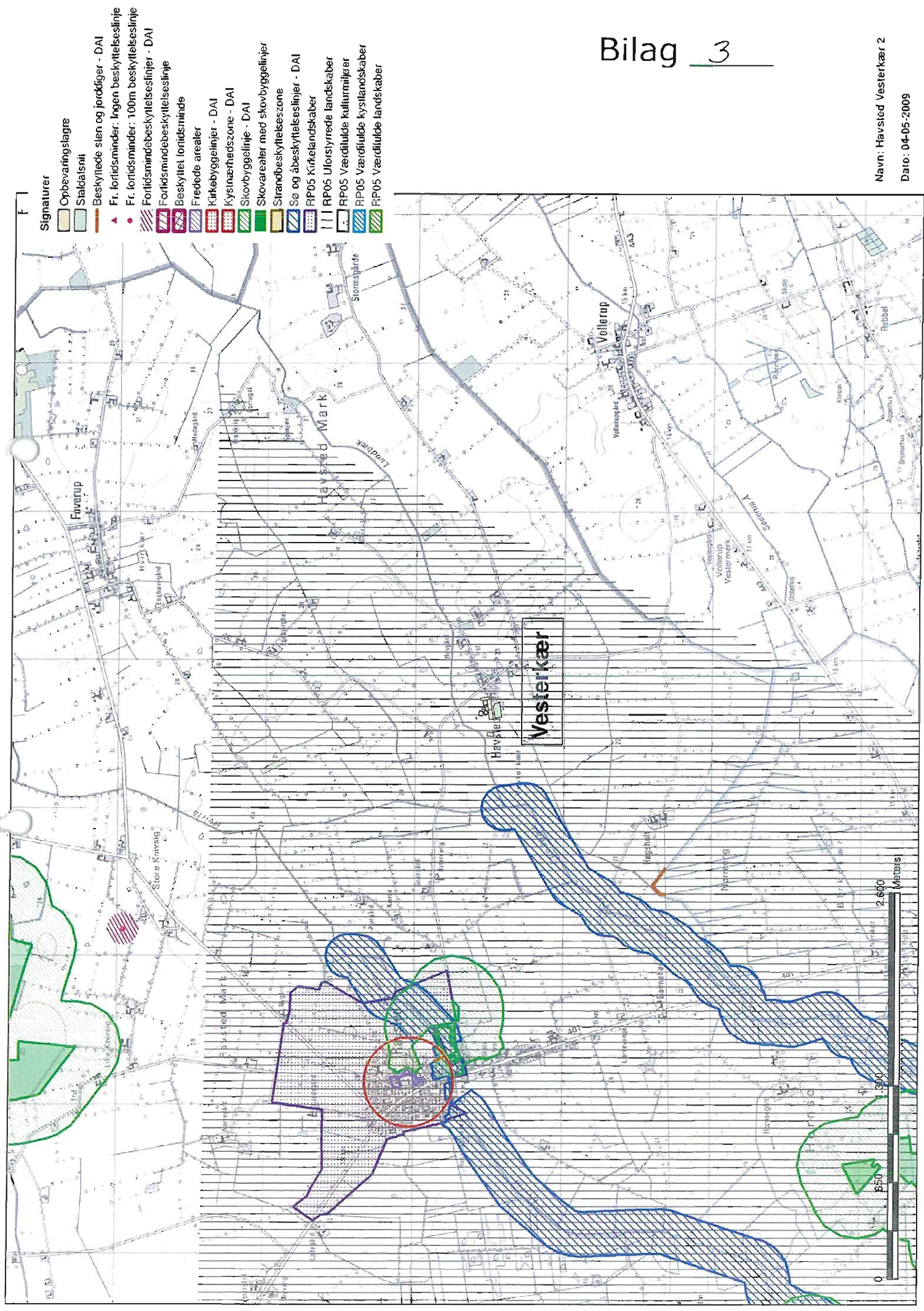
Specifik anvendelse

- Tekniske anlæg
- Boligområder
- Centerformål
- Offentlige formål
- Erhvervsområde
- Fritids og Ferieic: mål (Rekreative områder)
- Landsbyområde
- Blandet bolig- og erhvervsområder
- Naturområder - Jordbrug
- Sommerhusområde
- Trafikanlæg
- Vindmøller
- Kommuneplanrammer_2006
- Lokalplan
- RP05 Arealudlæg til ferie-fritidsformål Kommune- eller region
- RP05 Eksisterende byzonearealer
- RP05 Eksisterende sommerhusområder
- RP05 Fritidsområder
- RP05 Nye sommerhusområder
- RP05 Planlagte arealer til byformål
- RP05 Planlagte arealer til ferie-fritidsformål

Vesterkær

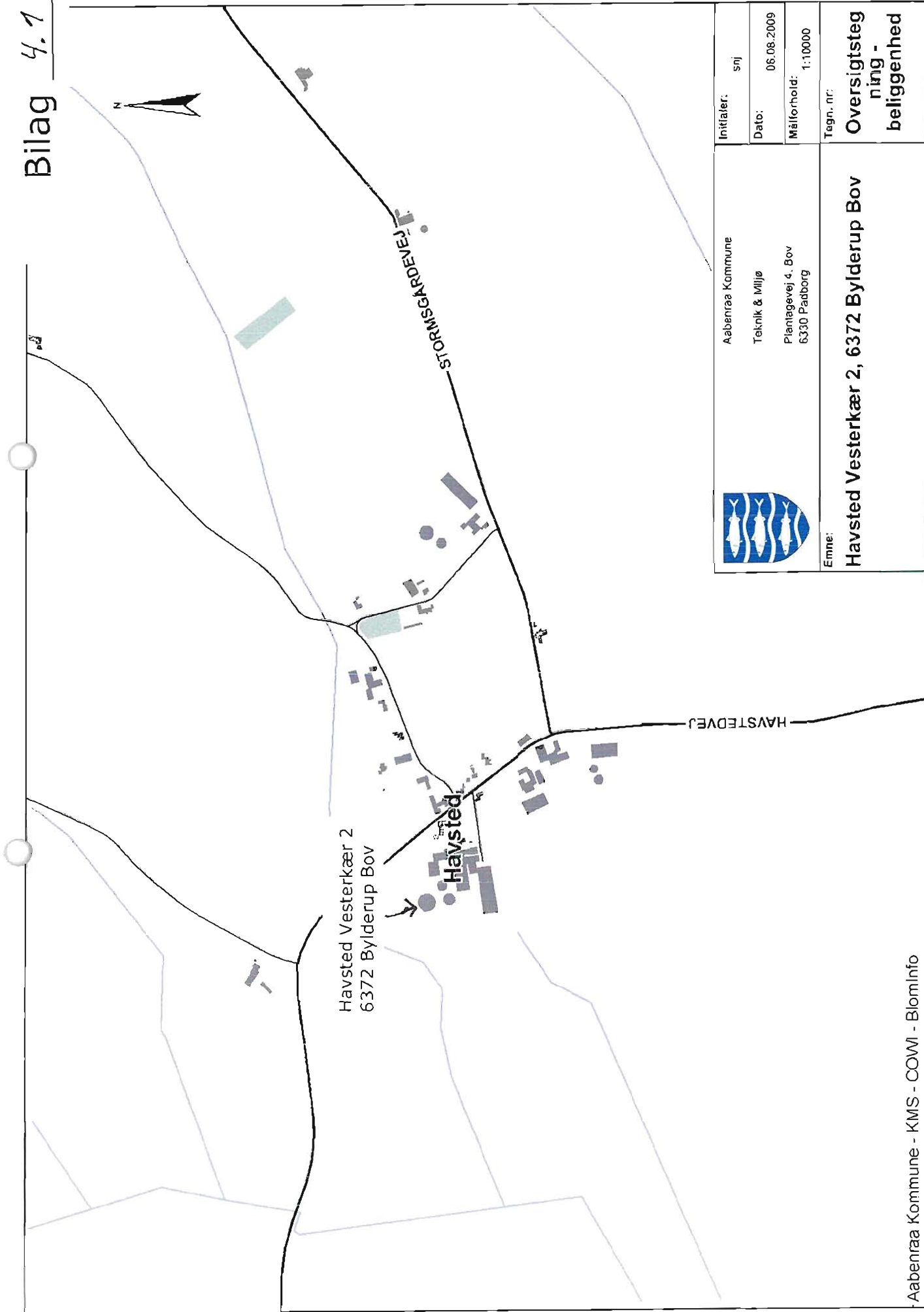

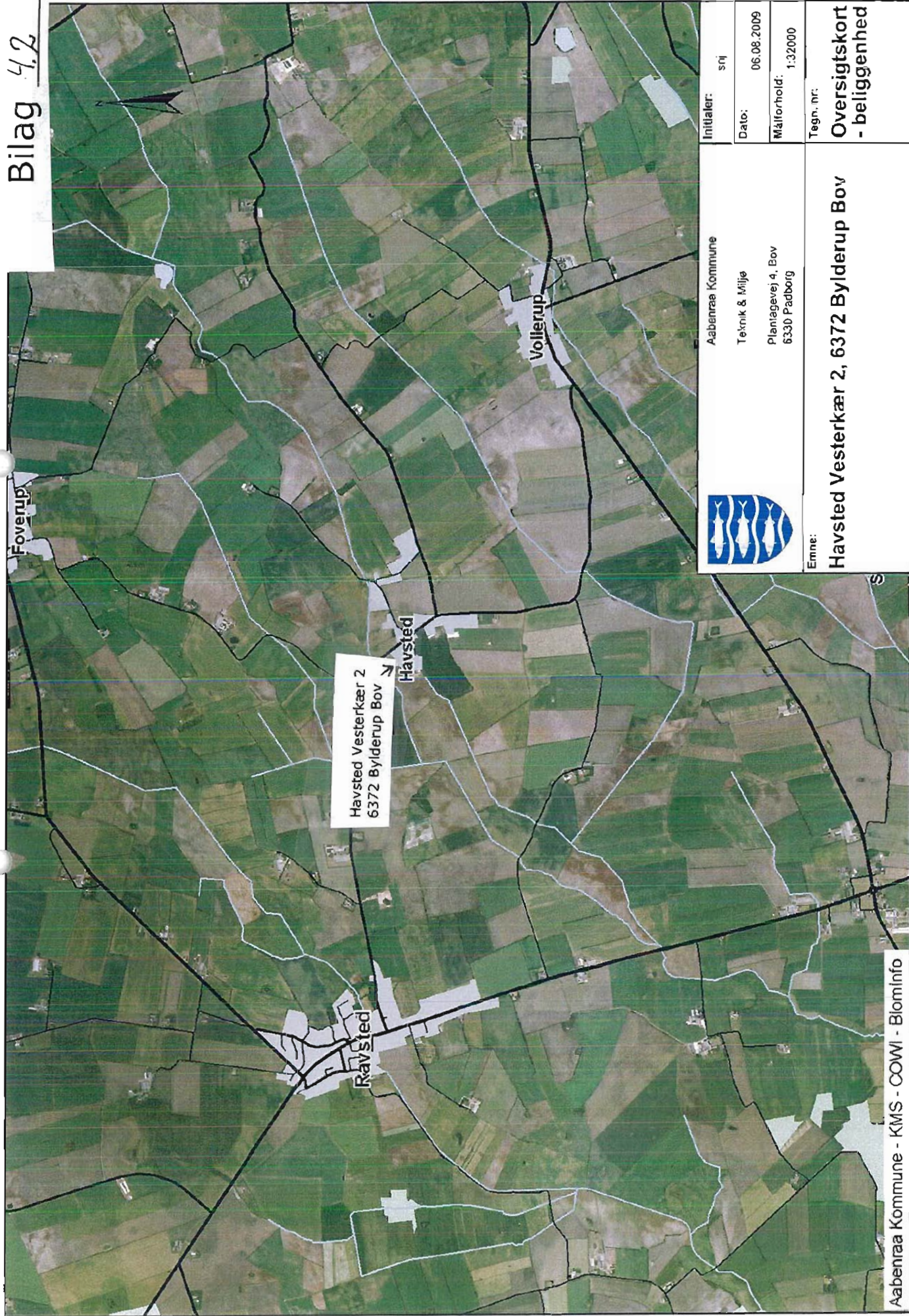
- Signaturer**
- Opbevaringslagre
  - Staldtøst
  - Beskyttede sten og jordtigger - DAI
  - Fr. fortidsminder: Ingen beskyttelseslinje
  - Fr. fortidsminder: 100m beskyttelseslinje
  - Fortidsminderbeskyttelseslinjer - DAI
  - Fortidsminderbeskyttelseslinje
  - Beskyttet fortidsminder
  - Fredede arealer
  - Kirkebygninger - DAI
  - Kystnærhedszone - DAI
  - Skovbygning - DAI
  - Skovarealer med skovbygninger
  - Strandbeskyttelseszone
  - Sø og åbeskyttelseslinjer - DAI
  - RP05 Kirke landskaber
  - RP05 Uforstyrrede landskaber
  - RP05 Værdifulde kulturmiljøer
  - RP05 Værdifulde kystlandskaber
  - RP05 Værdifulde landskaber

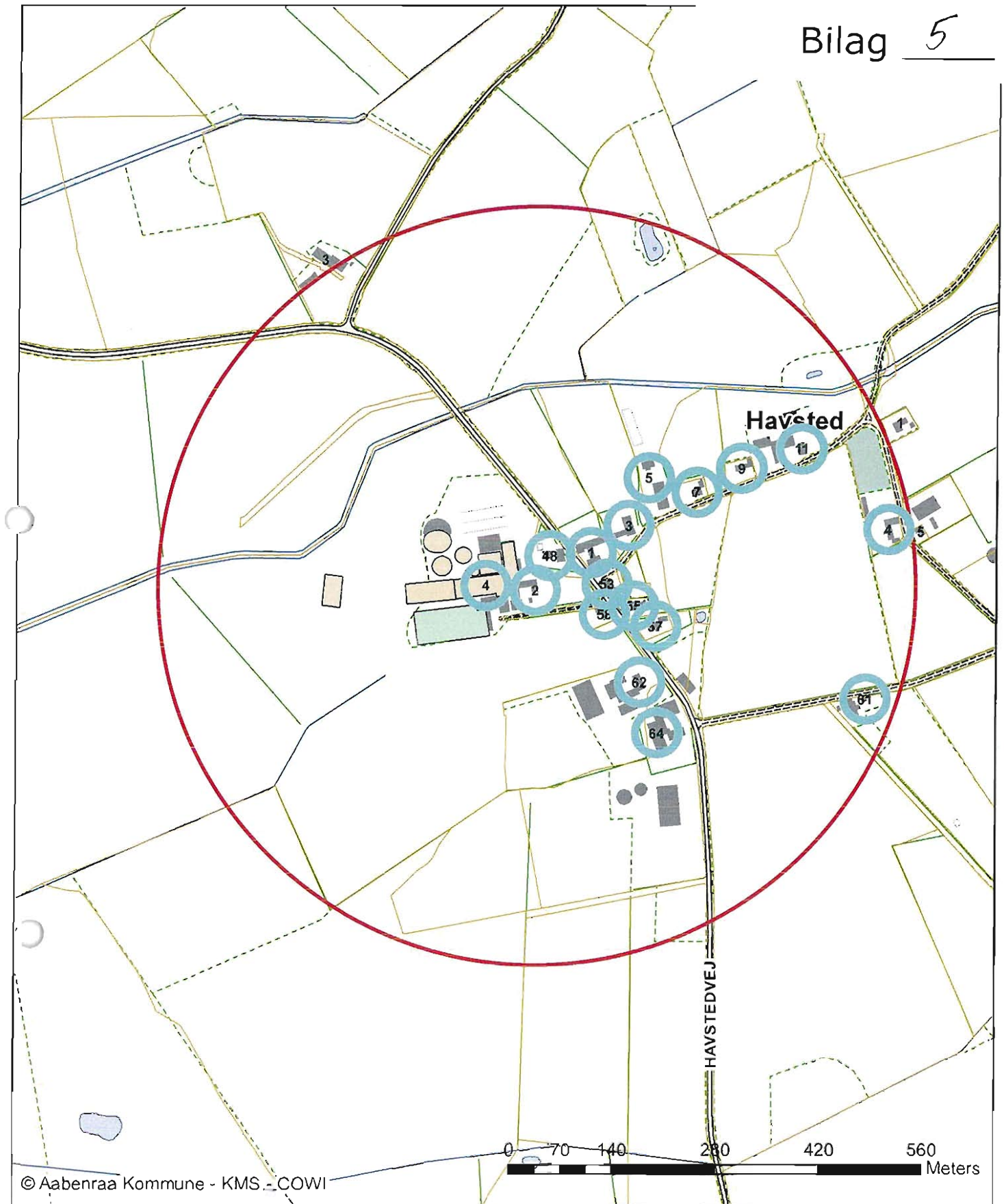
	Aabenraa Kommune Teknik & Miljø Plantagevej 4, Bov 6330 Padborg		Initialet: snj
			Dato: 06.08.2009
			Målforskel: 1:10000
Emne: Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup Bov		Tegn. nr: Oversigtstegning - beliggenhed	

 Aabenraa Kommune Teknik & Miljø Plantagevej 4, Bov 6330 Padborg	Initiater: snj
	Dato: 06.08.2009
	Måltørhold: 1:32000
Emne: Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup Bov	Overigtskort - beliggenhed

© Aabenraa Kommune - KMS - COWI

<p>Aabenraa Kommune</p> 	<p>Teknik & Miljø Plantagevej 4, Bov 6330 Padborg</p>	<p>Initialer: Ikke</p>
		<p>Dato: 10-08-2009</p>
<p>Havsted Vesterkær 2, 6372 Bylderup-Bov</p> <p>Radius = 513,5 m</p>	<p>Målförhold: 1:7.000</p>	<p>Tegn. nr.:</p>

Susanne Niman Jensen

Fra: Thomas B Jacobsen [tbj@slagtekalve.dk]

Sendt: 14. august 2009 14:13

Til: Irene Hørlyck

Emne: Havsted Vesterkær 2

Til rette vedkommende

Som konsulent for ansøger vil jeg igen gøre opmærksom på vilkår nummer 37 vedr. lugt. på side 41 i udkastet.

Vi finder ordlyden uheldig i det det ikke fremgår om det er et krav at der skal anmeldes om udspredning af husdyrgødning. Der står at det "Kan ske". Vi mener ikke en sådan formulering giver afklaring på vilkåret formål.

Vi mener at vilkåret ikke udspringer i gælden lov og bør ændres til at "udspredning af husdyrgødning ikke må give unødige gener" da denne formulering udspringer af Husdyrbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Planteaviskonsulent
Thomas B. Jacobsen
Tlf.: 7680 1252
Mobil: 2144 1252
Mail: tbj@slagtekalve.dk
Web.: <http://www.slagtekalve.dk>

Susanne Niman Jensen

Fra: Irene Hørlyck

Sendt: 8. september 2009 14:59

Til: Susanne Niman Jensen

Cc: Tina Ketelsen

Emne: VS: Høring angående miljøgodkendelse på ejendommen Havsted Vesterkær 2, Havsted, 6372 Bylderup-Bov

Irene Hørlyck
Sekretær
Natur og Miljø
Tlf. 73 76 77 84

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4
6330 Padborg
www.aabenraa.dk

Fra: Britta Christensen [mailto:bch@hsminerva.dk]

Sendt: 8. september 2009 13:25

Til: Irene Hørlyck

Emne: Høring angående miljøgodkendelse på ejendommen Havsted Vesterkær 2, Havsted, 6372 Bylderup-Bov

Kære Irene

Hermed kommer min kommentar til ovennævnte ejendom - beliggende Vesterkær 2. Jeg henvender mig på vegne af mig selv (ejer af ejendommen) og min mor (lejer af ejendommen) som bor i mit hus Havstedvej 53, 6372 Bylderup-Bov. Mine bekymringer går på ejendommens landbrugsmaskiner, transport til og fra ejendommen som **bør have en større indflydelse** end selv rapporten umiddelbart giver udtryk for. Mit hus ligger lige op ad landvejen "Havstedvej" og lige overfor ligger hele landejendommen og bygninger mv. til omtalte ejendom. Problemet er imidlertid ikke lugt mv. men den frygtelige trafik.

Der er følgende problemstillinger:

- 1 - hastighed - der bliver kørt med MEGET stor og FOR HØJ hastighed gennem byen.
- 2 - kørsel dag og NAT - der bliver i perioder kørt med både, for høj hastighed, med meget store maskiner (virkelig høj larm) og med blink om natten som virkelig er til så stor chikane at det er umuligt at sove om natten.
- 3 - større og større landbrugsmaskiner - de seneste år og pga. udvidelse mv. er det meget synligt at landbrugsmaskiner - ejendommens egen samt brug af maskiner fra maskinstation - til stadighed bliver større og større, kører hurtigere og hurtigere, larmer mere og mere. Det er til voldsom chikane for os og huset.

Jeg er selvfølgelig og med gode grunde voldsomt bekymret for den øget risiko for uheld da der i stigende grad bliver brugt større og større maskiner. Endvidere er jeg ligeledes meget bekymret for husets tilstand og holdbarhed især pga. den meget høje fart og . Vejen er desuden slet ikke egnet til de stadig større landbrugsmaskiner. Der bliver dagligt kørt meget tung trafik tæt forbi mit hus - bestemte steder under 2 meter til hushjørne. Det er meget utrykt for os.

Vi foreslår følgende:

- 1 - at der laves lavere hastighedsbegrænsninger
- 2 - at der placeres vej-chikaner på vejen - forskellige hensigtsmæssige steder
- 3 - at der laves restriktioner om på hvilke tidspunkter eller tidsrammer der må køres med de

forskellige landbrugsmaskiner. Jeg synes det er uholdbart at man i en uge kan køre dag **og nat** for at hente afgrøder hjem til foder.

Til sidst vil vi gerne nævne vores gode forhold til naboerne - så dette skal ikke ses som en klage - men i meget høj grad som bekymring for vores familie, børn, dyr og huset. Vi ønsker bare at der tages hensyn.

De bedste hilsner
Britta Christensen